

P.V. CULT 05
P.V. AIGRP 24

CHAMBRE DES DEPUTES

Session ordinaire 2010-2011

CC,MW/vg

Commission de la Culture et Commission des Affaires intérieures, de la Grande Région et de la Police

Procès-verbal de la réunion du 29 mars 2011

ORDRE DU JOUR :

Echange de vues avec Madame la Ministre de la Culture et Monsieur le Ministre de l'Intérieur et à la Grande Région au sujet du financement et de l'organisation de l'enseignement musical

*

Présents : M. Claude Adam, M. Marc Angel, M. André Bauler remplaçant Mme Lydie Polfer, Mme Anne Brasseur, Mme Marie-Josée Frank, M. Jacques-Yves Henckes remplaçant M. Fernand Kartheiser, M. Mill Majerus, Mme Martine Mergen, M. Marcel Oberweis, M. Ben Scheuer, M. Marc Spautz, membres de la Commission de la Culture

Mme Claudia Dall'Agnol, M. André Bauler remplaçant M. Paul Helminger, M. Fernand Diederich, M. Emile Eicher, M. Fernand Etgen, M. Camille Gira, M. Claude Haagen, M. Jacques-Yves Henckes remplaçant M. Gast Gibéryen, M. Ali Kaes, M. Jean-Pierre Klein, M. Jean-Paul Schaaf, M. Raymond Weydert, membres de la Commission des Affaires intérieures, de la Grande Région et de la Police

Mme Octavie Modert, Ministre de la Culture
M. Jean-Marie Halsdorf, Ministre de l'Intérieur et à la Grande Région

M. Pol Schmoetten, Commissaire à l'Enseignement musical, du Ministère de la Culture
M. Marc Leonhard, du Ministère de l'Intérieur et à la Grande Région

Mme Carole Closener, Mme Christiane Huberty, de l'Administration parlementaire

Excusés : Mme Lydie Err, M. Fernand Kartheiser, Mme Lydie Polfer, membres de la Commission de la Culture

M. Gast Gibéryen, M. Paul Helminger, M. Gilles Roth, membres de la Commission des Affaires intérieures, de la Grande Région et de la Police

*

Présidence : Mme Martine Mergen, Présidente de la Commission de la Culture

M. Ali Kaes, Président de la Commission des Affaires intérieures, de la Grande Région et de la Police

*

Echange de vues avec Madame la Ministre de la Culture et Monsieur le Ministre de l'Intérieur et à la Grande Région au sujet du financement et de l'organisation de l'enseignement musical

Cette réunion a été convoquée à la demande du groupe parlementaire *déi gréng*. Dans leur demande du 26 janvier 2010 (cf. Annexe 1), « *déi gréng* » se sont référés à l'interpellation du 12 juin 2008 de M. Camille Gira au sujet de l'enseignement musical dans le secteur communal (cf. Annexe 2), à la consultation annoncée par Madame la Ministre de la Culture et à la prise de position du SYVICOL du 14 décembre 2009 (cf. Annexe 3).

L'organisation de l'enseignement musical au Luxembourg se caractérise par une grande hétérogénéité autant en ce qui concerne les structures et les modes de fonctionnement que l'offre et la tarification. Dans certaines régions, l'enseignement musical est essentiellement dispensé par les conservatoires et les écoles de musique, alors que d'autres régions ont favorisé le développement de cours de proximité.

La base légale de l'harmonisation de l'enseignement musical dans le secteur communal réside dans la loi modifiée du 28 avril 1998 qui régit, dans son chapitre VI, le financement de l'enseignement musical dans les termes suivants :

« Art. 12.

Les frais de fonctionnement de l'enseignement musical dispensé par les institutions visées par la présente loi, sont à charge des communes ou des syndicats de communes dont relèvent ces institutions.

L'Etat participe au financement de l'enseignement musical à raison d'un tiers des rémunérations brutes du personnel enseignant de ces institutions. Cette participation ne peut pas dépasser la somme de sept millions trois cent soixante-sept mille euros par exercice budgétaire à commencer par l'année 2005. Cette participation est adaptée annuellement sur la base de l'évolution de la masse salariale globale de l'Etat.(...)

En pratique, d'après le SYVICOL (cf. Annexe 3), la participation de l'Etat représenterait actuellement un quart du coût total des rémunérations. La contribution du Fonds communal de dotation financière étant identique à la participation étatique, les communes supporteraient la moitié des rémunérations du personnel enseignant.

La participation et le remboursement des communes étant très inégaux d'une commune à l'autre, les droits d'inscription pratiqués par les différentes institutions varient fortement. Ainsi la tarification d'un cours répercutée sur un élève peut varier du simple au quintuple, voire

plus, selon la commune. Certaines communes fixent le minerval des élèves non-résidents à un niveau très élevé, de sorte qu'en cas de non-remboursement par les communes de résidence des frais aux élèves, cela revient à exclure certaines couches sociales de l'enseignement musical.

Madame la Ministre confirme que les consultations annoncées ont eu lieu avec les milieux concernés au cours des trois dernières années et rappelle que selon le programme gouvernemental « *La loi sur l'harmonisation de l'enseignement musical sera soumise à une révision, révision qui se fondera sur le principe de la proximité pour l'enseignement musical de base, à organiser dans toutes les communes, et celui de la régionalisation pour l'ensemble de l'enseignement musical.* »

Le défi, selon Monsieur le Ministre, consiste à concilier le principe de l'autonomie communale avec la mise en place d'un modèle équitable au niveau national qui permette l'accès de tous les citoyens aux mêmes services à des tarifs et des conditions similaires.

La révision de la loi modifiée du 28 avril 1998 devra tenir compte de la situation actuelle : face à une demande croissante de jeunes qui développent et cultivent un goût pour la musique, de plus en plus de communes sont confrontées à des difficultés de financement de l'enseignement musical. Une solution pourrait consister à revoir le plafonnement de la participation étatique. Toutefois, au-delà des aspects liés au financement, la réforme devra également inclure des éléments structurels.

Afin de maintenir l'offre existante, d'un point de vue qualitatif et quantitatif, il est impératif d'organiser l'enseignement de manière rationnelle, impliquant une nouvelle hiérarchisation des niveaux, et de façon régionale afin que les élèves puissent bénéficier d'une bonne formation, indépendamment de leurs origines sociales. Une plus grande régionalisation induit une meilleure collaboration entre communes et une harmonisation du minerval. La régionalisation pourrait impliquer également la mise en place d'une carte scolaire. Les efforts d'harmonisation devront préserver une certaine flexibilité afin de faciliter l'adaptation aux particularités qui existent sur le terrain.

Pour les détails chiffrés concernant l'enseignement musical, il est prié de se référer à l'annexe 4.

Un projet de loi devrait être déposé par le gouvernement durant la deuxième moitié de l'année 2011.

Echange de vues

De l'échange de vues subséquent, il y a lieu de retenir les éléments suivants :

- Les membres des deux Commissions s'accordent pour dire que l'harmonisation de l'enseignement musical n'est pas achevée.
- Selon le groupe parlementaire « déi gréng » il pourrait être opportun de réfléchir à une nouvelle clé de répartition des frais entre les communes et l'Etat et une révision du plafonnement prévu par l'article 12. Ainsi, les charges financières liées à l'enseignement de base pourraient être supportées à raison de 50% par les communes et 50% par l'Etat. En revanche, l'enseignement moyen et l'enseignement de pointe seraient pris en charge par l'Etat.
- Dans le cadre de la réforme, il pourrait être également utile de s'interroger sur le caractère obligatoire ou facultatif de l'offre du service « enseignement musical ». L'enseignement musical pourrait ainsi devenir un droit (et non une obligation) pour le

citoyen. Dans ce contexte, il pourrait être opportun de mener une réflexion sur le contenu et la méthodologie.

- Le partage des responsabilités pourrait être revu. Ainsi les communes pourraient être tenues d'offrir les infrastructures nécessaires à l'enseignement musical, mais les rémunérations des enseignants seraient prises en charge par l'Etat, à l'instar de l'enseignement fondamental.
- Les types actuels d'enseignement, à savoir les conservatoires, les écoles de musique et les cours de musique, ont fait leurs preuves et ne seront pas remis en question par la réforme. De même, il ne paraît pas nécessaire d'augmenter le nombre de conservatoires.

Luxembourg, le 29 mars 2011

La secrétaire,
Carole Closener

La Présidente de la Commission de la
Culture,
Martine Mergen

Le Président de la Commission des Affaires
intérieures, de la Grande Région et de la
Police,
Ali Kaes

Annexes :

Annexe 1 : Demande du 26 janvier 2010 du groupe parlementaire déi gréng

Annexe 2 : Interpellation du 12 juin 2008 de M. Camille Gira au sujet de l'enseignement musical dans le secteur communal

Annexe 3 : Prise de position du SYVICOL du 14 décembre 2009

Annexe 4 : Enseignement musical au Luxembourg

basiereen op den Artikel 138 vun diesem Reglement an an Uwendung vum Artikel 4 (5). Ass d'Chamber domadder d'accord?

(Assentiment)

Dann ass esou décidéiert.

Madame Netty Klein est désignée membre du Centre pour l'égalité de traitement.

Mir kommen dann zum leschte Projet de loi vun hault der Mëttag, ier mer un d'Interpellation kommen. Dat ass de Projet 5597, eng Offännerung vum Code d'instruction criminelle. Madame Doerner, Dir hutt d'Wuert.

**7. 5597 - Projet de loi portant modification des articles 116, 128, 127, 152, 185, 188, 820 et 621 du Code d'Instruction criminelle et abrogation de l'article 188 du dit code
• Second vote constitutionnel**

Rapport de la Commission juridique

■■■ Mme Christine Doerner (CSV), rapportrice.- An der Sitzung genan virun dräi Méni, dat war den 11. Mäerz 2008, ass de Projet 5597 à l'unanimité gestëmmmt ginn, trotz enger Opposition formelle vum Conseil d'Etat op gewëssene Punkt vun dessem Projet. An zwar war dat de Rapport écrit et motivé vum Juge d'instruction am Kader vun engem Ordonnance de renvoi.

Wann esch zréckginn, da kann een dat folgendermaßen erklären. D'Regierung hat e Projet de loi eragin, wou de Rapport écrit et motivé erausgehol ginn ass, wat de Juge d'instruction betrëft. D'Kommission war der Meenung, de Rapport écrit misst op jidde Fall obligatoresch bei engem Renvoi virun der Chambre criminelle drabehaie ginn.

Duerfir huet d'Commission juridique en Amendement gemach. Deen Amendement ass zréck bei de Conseil d'Etat gaangen. De Conseil d'Etat huet doropshin eng Opposition formelle gemach an hien huet dat net guttgeheescht.

Doropshin ass de Projet eram ang Kéter an d'Kommission komm. D'Kommission huet sech nach eng Kéter behaupt, aus folgenden Ursachen eraus: Eischlens emol, well eng Alfaire criminelle eppes Komplikatiéieren ass, ass et wichtig, dass de Juge d'instruction domat bedeisleg ass oder sái Rapport kës maachen; awer och op Ufro vu Cabinet-d'instructione selwer. D'Juge-d'instruction waren der Meenung, et wär wichtig, dass déi Prozedur géif ophrech hale ginn.

Déi Opposition formelle ass nach eng Kéter widermal li vum Conseil d'Etat. D'Kommission huet esch avec eram dropt, basiert, dass aus deenen Ursachen, wou esch gesot humm, et wichtig wär dat bázéchen. Dunn ass dat à l'unanimité hei an der Chamber votéiert ginn.

Well awer déi Opposition formelle war, mussé mer hauet un engen deudéine Lecture nach eng Kéter helderop zréckkommen. Ech géif bleden esou ozestämnen, wéi mer déi eischte Kéter oigestëmmmt humm.

Merci.

■■■ Plusieurs voix.- Très bien!

■■■ M. le Président.- Merci, Madame Doerner. Mir können dann och hei zum Vote kommen.

Discussion générale

■■■ M. Xavier Bettel (DP).- Här President!

■■■ M. le Président.- Jo?

■■■ M. Xavier Bettel (DP).- Just genz kuerz, well no all diene Projeten, vun deenen d'Madame Doerner Rapportrice war, wéi ech vun all de Kolleggen hei vun alle Bärken awer der Madame Doerner Merci soe fir de mëndliche Rapport virun eis, des soss net gemach ginn es, wa mer direkt un de Vote kommen. Ech wollt dat em Numm vun eis allegueren maachen.

■■■ Plusieurs voix.- Très bien!

■■■ M. le Président.- Ech hat schonn am Numm vun eis allegueren der Madame Doerner Merci gesagt, mä doppelt genährt hält besser, Här Bettel. Mir kommen dann zum Vote.

Second vote constitutionnel

De Projet 5597 ass ugeholl mat 57 Jo-Stëmmen, bei kenger Nee-Stëmm a kenger Abstention.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank (par M. Laurent Moser), Marie-Thérèse Ganzenbein-Koulloun, MM. Marcel Glessener, Norbert Haupert, Mme Françoise Heitz-Gaasch, MM. Ali Kees, Paul-Henri Meyers, Laurent Moser, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santen, Marcel Sauber (par Mme Sylvie Andrich-Duval), Jean-Paul Schafar, Marco Schenk, Marc Spatz (par Mme Nancy Arendt), Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Walter;

MM. Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dell'Agno, M. Fernand Diederich, Mme Lydia Err (par M. Roger Negri), MM. Ben Feyot, Jean-Pierre Klein (par M. Ben Fayot), Mme Lydia Mutsch (par Mme Claudia Dell'Agno), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider et Roland Schreiner (par M. Alex Bodry);

MM. Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, M. Fernand Etgen, Mme Colette Fleisch, MM. Charles Goeders, Paul Helminger (par M. Xavier Bettel), Alexandre Kriaps (par Mme Colette Fleisch), Claude Maisch (par M. Eugène Berger) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox (par M. Claude Adam) et Mme Viviane Loscheretter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Kossp (par M. Gast Gibéryen) et Robert Mehlen.

Mir kommen dann zum nächste Punkt vun einem Ordre du jour. Dat ass d'Interpellation vun honnorable Här Gira twvert den Enseignement musical am kommunale Secteur. Här Gira. Dir hutt d'Wuert.

8. Interpellation de M. Camille Gira au sujet de l'enseignement musical dans le secteur communal

■■■ M. Camille Gira (DÉI GRËNG).- **Interpellateur.-** Här President, Dir Dammen an D'Hären, ech will direkt am Usfank vun dessem Interpellation drop heweisen, dass ech se dem 13. Juli 2005 agereecht humm. Ech weiss net, ob d'Madame Statsekretärin nach net preit ass, fir op meng Fronc ze äntworten. Ass se énnwerwe? Gutt, dann hoffe mer, dat se geschwénne aleeft, well si hat ja elo bal dräi Joer Zäit.

■■■ M. Luc Frieden, Ministre de la Justice.- Si hat net geduecht, datt hennel Projet an enger halwer Stom gëllen evakuéiert ginn.

■■■ M. Camille Gira (DÉI GRËNG).- **Interpellateur.-** Gutt. Dann hoffe mer, dass se geschwénne hei ass, well dat sinn elo bal dräi Joer. Ech will déi Berüterung maachen, fir ze soen, dass dat en Zäitpunkt war ier d'Wellen ém déi nei Tarifer vum Conservatoire du Nord héichtgeschloess.

Ech wéi awer gradesou kloer soen, dass déi Diskussionen ém déi Tarifer fir déi Grëng net iwwerhängend komm sinn. Déi zousätzlech finanziell Belaaschtung fir d'Gemengen war eng vun den Ursachen, niewent dem Artikel twvert de Contrat à durée déterminée, dass mit d'Gesetz 1998 net gestëmmt humm. Jo, fir eis waren déi Problemer virprogrammierter.

Zur Offweisung zittieren ech mech dann emol eng Kéter selwer. "Ech sinn doon twverzeegt, dass an zwee bis dräi Joer déi 190 Milliounen opgebraucht sinn an dass mer dann, wat de finanziellen Aspekt vun dessem Gesetz überslaangt, genee déiselwech Diskussionen a Polémik kreinen. Ech menge si ginn op d'Käschte vun deene Schöler, déi de Pech humm, an engen Nopeschgemeng vun Eitelbréck oder der Stad ze wünnen, déi net bereet ass, hiren Deel vum Mineralv zu bezuelen, an déi sech e Solfegeccours vun 20 bis 30.000 Frang net kenne leeschten." Enn vun Zitat.

Abee, Här President, hutt si mer genee do. Wann d'Regierung 2005 direkt op meng Interpellation reageert hätt, dann hätte mer déi Diskussionen do vläicht - "vläicht" betounen ech - kenne verhérmeren. Mä deemdeem huet se gesot, si géif nach studéieren. Ech hoffen also, dass an deenen dräi Joer gutt studéiert ginn ass an dass d'Madame Statsekretärin um Enn vun den Interattivitàen Lösungen op déi bestehend Problemer kant ubidden.

Ech betounen awer och gleichzäitig, dass meng Interpellation net nimmert op de finanzielle Volet vum Gesetz vun '98 ausgerichti war en ass, mä eng generell Evaluation vun dessem Gesetz soll maachen.

Bekanntlech, an Dir erähnert lech nach vläicht, hat dat Gesetz sech véier Zile gesat: 1. Ofseicherung an eng finanziell Bescherstellung vun den Enseignanten; 2. Harmonisierung vun de Programmer durch déi eenzel Ordres d'enseignement, mä och iwwer Land; 3. Homogenisierung vun der Offer iwwer Land, a 4. d'finanziell Entlaaschtung vun de Gemengen.

Ech géif da probéiere kuerz déi véier Punkten een nom aneren ze billichent.

Zum éischte Punkt: d'Personal. Dat ass sécherlech déi Punkt, wou d'Gesetz am zweische bruecht huet. Vun de ronn 580 Enseignanten hunn der haut ongefeler 370 e CDI, also e Contrat à durée indéterminée. Do blewinen der secher nach bei 200. Mä dischtes mussen dat der jo net lautér sinn, déi iwwer zwee Joer sinn. Et schéngt och net ganz vlli Onzefriddenhäset am Seetur zu sinn. Mir ass och kee Prozess bekannt an Enseignement musical, deen éischlech galaf wéi wéi deen, deen am generalen Enseignement gelaf ass, wou bekannlech déi dëi Thematik zu gréisseren Diskussionsdeut gefoutet huet a wou mer och eng Ju-réprudenz an Tésschenzill humm. Et ass fir eis awer och kloer, dass durech dat Urteil am Enseignement scolaire général den Artikel aus dem Gesetz vum Enseignement musical gradous hiflägg ass, wéi deen an deinen anere Gesetz.

Wann es mat den Acteuren um Terrain schwätzt, da kritt een als Echo, dass grad an deen heite Punkt d'Gesetz eng wichteg Stabilitéit an déi eenzel Conservatoire a Musekschoule bruecht huet. Et kann ee sech virestellen, dass et virdrun, wou immens vlli Leit mat ganz kuerzen, Jährleche Kontrakter gescheit humm, et wierklich schwéier war, e Projet d'école opzebauen an eng gewëssene Kontinuität am Enseignement zu hantzen.

En anert Zeechen dotir, dass hei villes passéiert, ass och vläicht d'Ofhuele vun de Stom, déi vun der Militärmusek a -musekschoule gehaale ginn. Dir wéist, dass jorelang déi Leit ganz oft nicht hirem Job bei der Militärmusek och nach e ganze Koup Stom an deenen eenzelne Musekschoule vun allem iwwer Land gehalen hunn. Abeey, déi Stom si vu 480 d'Woch weggaangen op knapp 280.

Och d'Pole sinne de Palen am generalen Enseignement ugepasst ginn.

Interessant ass awer och, dass hei an désem Secteur, grad wéi an aneren, d'Ziel vun den Ausländer extrem gross ass. Émmerheit bei 220 auslännischen Enseignanten hu mer. Ech weiss elo net, ob dat Grenzgänger sinn oder Leit, déi hei wunner. Dat wier och interessant emol gewuer zu ginn.

Zweite Punkt, Harmonisierung vun de Programmer. Ech menge kenne ze soen, dass och hei die Bilan insgesamt relativ positiv ass. D'Acteuren um Terrain confirméieren, dass den Unterecht durch d'Bank u Qualität gewonne huet. Och d'Wissesse vun engem Gebai a vun engem Ordre d'enseignement an en aneren ass elo mét einfach ginn.

Et feelen awer och nach émmer zeng Joer net, ob d'Gesetz eng Rei Réglements grand-ducaux. Virun allem dat twvert d'Formation des adultes. Dat fanne mir als Grëng net gutt, well grad an deem Beräich twvert d'Erwuessenebildung d'Schülerzuele reglementéieren ganz séier wuessen.

Duerfir meng Fro vun d'Statessekretärin: Wéissou dauer dat esou laang, eng Rei Réglements grand-ducaux ze publizéieren, virun allem dat twvert d'Formation des adultes? A wéini ass mat deene leschte Réglements grand-ducaux, déi nach feelen, ze rechnen?

Bei allen Harmonisierungsbestriewunge sollt een awer einei Meenung no op zwou Saachen oppassen.

Eischlens, da Schöler an d'Schülerin net verglessen. Et géift een an deen de Konflik d'Gefill net lass, dass villes, wat do harmonisiert gëtt, éischter aus der Perspektiv an och dealweis als den Interesse vun deene eenzelnen Institutionen an den Enseignants gekuckt a geplangt gëtt, awer manier aus der Sicht vun de Schöler a Schülern.

An zweetens, et kann een och douthermonisieren. Et géift een Direktor mer gesot, soll es wüsi eng gemeinsam Basis fir all Musekschoule schaffen, mä awer derfir suergen, dass all Gebai seng Autonomie behält a sang Kreativitéit a Fantasie kann entwéckeln.

D'Fro stellt sech, ob een net kann eventuell mat Sociés de compétences fueren, ähnlich wéi elo ugeduecht gëtt am normale Schoulbetrib.

Am Résumé also zu désem Punkt: Et soll een d'Aufgabegebitt vun deenen eenzelnen

Jeudi,
12 juin 2008

Divisionen d'enseignement kloer delinééieren; d'Harmonisierung esou wäi garantieren, dass iwwerhäng problemlos machbar sinn, mä all Schouf hire Fräireum losseen, fir dass se kann en Enseignement ubidden, deen deen net émmer einfache Spagat leeschent Fräiziltbeschäftigung an højem Niveau packt.

Dritte Punkt, homogen Offer iwwer Land. Hei ass die Bilan schon net mäi esou positiv. Mir sinn der Meenung, dass an désem Punkt d'Gesetz sám Zil net erreicht. Es Bleibt op déi Kaart, déi dës Kulturministère ausgeschafft huet an déi mer och déi eng oder aner Kéier an der Spezialkommission vun der Territorialreform als uguckt humm, weist wéi heterogen d'Offer.

(Hilarité)

...wéi heterogen d'Offer - pardon - iwwer Land nach émmer ass.

Vu Gemengen, déi náischt ubidden, iwwer déi jéijen, déi selwer Musekscourses organisiéieren, vun all deenen, déi eng Konvention mat der UGDA hunn, bis bal déi, déi eng Konvention mat enger anerer Gemeng hunn, vun deenen, déi eng Musekschoule antere Gemengen a Form vun engem Syndikat gërière bis bal déi, déi wuel an engem Syndikat sinn, awer d'Schouf vun der UGDA hale losseen, vun deenen, déi eng Konvention mat engem Conservatoire finanziell participéieren, bis bal déi, déi schlussendlech a Conservatoire félieren: Dir Dammen an D'Hären, Här President, et géift náischt, wat net géitt an deen date Secteur.

Hei ráicht sech an eisen Aen, dass d'Regierung net op des Wee geängert ass, des mir 1998 propolséiert haten, nämliech a Plan sectoriel iwwer den Enseignement musical za maachen. Ech hu mäi wéi eemol d'Beispiel vun de Musekschoule geholl, fir an der Spezialkommission ze ilustréieren, wat geschiift, wann es mangt, Lëtzeburg bréicht keng Landesplanung.

D'Resultat ass vernichtend: den organisierte Chaos, eng heterogen Offer vun elemtare Servicer iwwer Land, eng Diskriminierung vun eenzalne Bevölkerungsgruppen, eng Verschwendung vun den öffentleche Géider.

An désem Fall an engem Saaz résuméiert: E Museksunterrecht, déi sech nach just ráich Gemengen a ráich Famillje kenne leeschten.

Dat kann net d'Enn vum Lidd sinn, Här President, an duerfir sinn déi Grëng der Meenung, dass kee Wee laanscht des Plan sectoriel férert. Wéi mir als dat virstellen, dorop kommen och herno spéider nach zréck.

Véierten a leschte Punkt: déi finanziell Entlaaschtung vun de Gemengen. An désem Punkt huet d'Gesetz total versat.

Zwee Facteuren hunn zur Käschtenexploitation gefoutet: Eischlens, d'Upassung vun den Gehälter vun den Enseignanten, an zweetens déi massiv Erhéjung vun de Schülerzuellen, déi émmerhin ém 27% an zeng Joer, also praktesch ém d'Drätel gesamt, gekommen ass.

A weil de Stat sái Bâitrag plafonniert hat, ass d'Beläaschtung vun de Gemengen extrem an d'Lüucht gaangen. Doron huet och déi punktuell Upassung vun 2005 náischt Wesentleches geännerert. Mir sinn hauet zwech vun deem engen Drätel, deen twvert des Wee solle gedeckt gëtt. Baconsch an de Conservatoire sinn d'Käschten an d'Lüucht gaangen.

Det erklärt och déi ganz Situation am Conservatoire du Nord. De kennt am Norden awer nach Folgendes Spezifisches derbäi: Déi zwou Gemengen kréien pro Awunner twvert d'Gewerbesteier an de Fonds communal wesentlech manier era, wéi d'Stad Lëtzeburg awer och nach e gudde Deel manier wéi d'Stad Esch. Duerfir hu si och vlli mäi Problemer, fir twvert d'Rondes zu kommen, wéi déi aner zwee Zentren. Mam Resultat, dass mer elo an der Nordstad Mineralv fir Non-résidantien hunn, déi eng normal Famillie sech net mäi ka leeschten, nämlich leeschent 600 an 750 Euro fir e Coure individual. Dat si Chifferen, mengen ech, bei deene relativ akommasschwaach Familien net mäi drun denken, hir Kenner an déi Schouf ze schécken.

Hei weist soch net námmer d'Feele vu jéglacher Landesplanung, mä och nach den

drängenden, akuten Handlungsbedarf a *puncto* Gemengenfinanzreform.

Wann ee gärt, Här President, dräi urban Zentren am Land hätt, da muss een deenen Zentren och dei finanziell Ressourcen zukommen loassen, fir dass se déi Servicer Kéimen übliden, déi es vun hinnen erwartu.

Et däerf een et sech awer nei esou einfach maache wéi d'Madame Statsekretärin an engem Interview am „Lëtzebourger Wort“ vum 12. Mee 2007, wou si sech d'Liewe wierklich einfach mécht a seet, dat do wier Problem vu Gemengenautonomie.

Sécher mussen déi politesch Responsabel von Ettelbrück an Direktur von deenoclos sach de Viworf gestalte loessen, dass se bei der Grémung vum Conservatoire du Nord de finanziell Impact op hire Budget vüliicht émmeresch haten. Virun allem muss se sech och de Viworf maache loessen, dass se des Conservatoire net op méi eng breit Basis gesetzt hinn a vun Ufank un e Fonctionnements- en e Finanzierungskonzept mat den Nopeschgemengen opgesetzt hinn.

Et kann een a bësse verstoorn, dass, wann een emol fir d'ëschte eng Struktur opbaut, méi grouss gi lësset an dann op eemoi hi-geet, nodeem es festgestalt huet, dass dat engem sain eegene Budget finanziell awer dépasséiert, a gären hätt, dass Nopeschgemengen mal bezuelen, dat net guill ukennnt. Do muss ee verstoorn, dass eentzelne Gemengen dat e bësste sauer eropstéiss a se net einfach esou bereit sinn, de Portmonni ze zécken an de Scheck erriwwerzeschécken.

Mä ech hoffen trotz allem, dass awer d'Regierung mai als eens ass, dass ei och am Beräich Museksunterricht keng sozial a geographesch Diskriminierung däert ginn, an dass se dann och bereet ass, hiren Deal vun der Verantwortung zu iwwerhuelen.

Här President, wéi stellen déi Gréng sech denn d'Zukunft vum Museksunterricht zu Lëtzebourg vir a wéi gesinn an eisen As möglich Léisungen aus, fir aus deser verfuerener Situation erauszekommen?

Esichtens, mir blewen derbai, dass e Plan sectoriel déi néideg Basis ass, fir e rationnelles, effikassen a sozialgerechte Museksunterricht zu Lëtzebourg zu organiséieren.

Wéi soll een do virgo? No engem Inventar vun allem Bestehende soll een e ronnen Déesch mit allen Acteuren organiséieren, a mal hinnen zesummen a Plang fit d'Land ausschaffen, wou jiddferengem seng Aufgaben, awer och Flichte festgehale soll ginn.

Optimal wier selbstverständlich, wann d'Resultat vun deenen iwwerleunge wär, dass an all Region vum Land d'Gemengsyndikat fir die Museksunterricht responsabel wär. Ob des Syndikat da selwer den Unterricht organisiert oder mat Partner, wöl der UGDA zum Beispiel, dat soll deems Responsabelen iwwerlooss sinn.

Mä des Manéier ass sécherlich déi einfachst, gerechtst an effikasst Manéier ze schaffen. Ech zitiere do den Här Henri Schumacher, fréiere Generalsekretär vun der UGDA, deen an engem Artikel am „Journal“ vum 16. Mee 2008 seet: „Glücklicherweise haben wir in Luxembourg, in zwei Kantonen, Gemeinden, die in der Finanzierung des Musikunterrichts regelrechte Pilotenarbeit geleistet haben, nämlich die dei Kanton Redingen und Kierf, die im Rahmen eines interkommunalen Syndikats den Bürgern aus Ihren sämtlichen Gemeinden, jung und alt, erlauben ohne zusätzliche Kosten die Kurse ihrer kantonalen Musikschulen zu besuchen.“

Ech kann aus der Praxis confirméieren, dass dat excellent fonctionnéiert. Dat kascht och Suen, Dir Dammen an Dir Hären. Als Beispiel kann ech leich soen, dass d'Gemeng Biékerech net manner wél 120.000 Euro op Réiden iwwerwaist, fir hiren Deal zu d'r Musekschoul bázdroen. Et féléert awer insgesamt zu relativ weineig Diskussionen, et féléert zu engem effikassen Organisations, zu engem ganz niddregen Mineral, an domat zu engem sozialer Gerechtigkeit.

Och wann déi Gréng sech sens sinn, dass déi Idealvorstellung vu flächendeckende Gemengesyndikater net esou einfach an

och net vun haut op muer ze realiséieren ass, esou ass dat fir eis awer keng Ursach, fir se net unzesteleren.

En zweeter Auswee aus dár Sekgaass, wou mer dra sim, ass, dass die Finanzierungsmodus muss reforméiert ginn, an zwar op véier Punkten.

Esichtens, de Stat muss sain Drëttel déplaforieren. Dir wéist sécherlich, dass de Moment deen Drëttel gekoppelt ass un d'Masse salariale vun de Statbeamten a - bestimmen. Et ass e bësse schwéi nozeverzölzien, firwat - wann an de Musekschoulen, wél eis grad gesot, d'Schülerzuele méi wél eis Drëttel kiemannen - een deen net Rechnung drëtt, mà just d'Masse salariale vun de Statbeamten kuckt. Mir sinn der Meenung, dass de Stat soll sain Drëttel un déi reell Káschten, déi an de Musekschoulen sinn, koppelen.

Zweetens, mir sollen ewechkomme vun enger fortaffalter Ofrechnung an op déi reell Organisation kucken. Selbstverständlichkeit si mer averständen, dass des Organisations d'Approbation vum Ministère de la Culture brauch, ähnlich wél an der Primärschoul. Wann da Gemengen sech e gewéssene Luxus wéllen erläben, dat guill émergente Fantasie wällen dorriwwer eraus offréieren, da soile se dat dann och selwer finanziereren.

Drëttens, eng gerecht Participatioun vun alle Gemengen. Mir müssen eppes géint d'Irlitbrechfehrer maachen, déi et nach émmer iwwer Land hält. De Moment sinn déi Gemengen, déi selwer eng Musekschoul géréieren, déi Dompt. Si kenne zweemol. Si hunn eng Kéier hir egee Fraisen, a si participéieren nach eng Kéier iwwerl deen Drëttel, den iwwer de Fonds communal de dotéation financière dozou baldérréit, d'Káschten théorétesch zu engem Drëttel zu droen.

Véiertens, de Stat soll eiser Meenung no de Gros vun de Kásches vun der Division moyenne spécialisée an der Division supérieure iwwerhuelen. Dat sinn zu engem gud-Deel Leit, déi aus der Musek hire Benutze wéille maachen, an do si mir kloer an däitlech der Meenung, dass dat keng kommunal Aufgab midéi ass.

Dat ass an eisen Aen eng staatlich Aufgab, e bësse parallel zur Schoul, wou d'Gemengen responsabel si fir d'Primärschoulen, mà wou de Stat awer déi Formation dorriwwer, wél an Lycee an de Lycee technique, finanzierert. Duerfir mengen ech, wie dat och gerecht. Dat gëft dann och déi dräi regional Conservatoires, déi jo wierklich eng national Aufgab zu erfüllen hinn, entlaaschen.

Déi dräi lescht Punkte vun deene véier, déi ech hei am Finanzberäich opgezillt hinn, sinn zimlich deckungsgleich mat deen, wat d'Regierung an hirem Pabeier der Spezialkommission zukomme gelooft huet. Ech hinn dëse Punkten, déi ech olle virgadrouen hinn, insgesamt an engem Motto formuléiert an hoffen dofir - well eigentlich och an der Spzialkommission e groussé Konsens iwwerl déi Punkten do war - op eng breit Zoustämmung. An därselwechter Spezialkommission waren och sämtliche Praktikounen mam Syvicol eiser Meenung, dass am 21. Jorhonnert der Museksunterricht eng Mission obligatoire fir d'Gemengen misst sinn.

Da kommt, iélf Kolleginnen a Kollegen, mir maachen eis Neel mat Käpp. Kommt mir weisen, dass déi Diskussionen an der Spezialkommission net fir d'Kaz waren. Kommt mir beweisen un désem Beispiel, dass mer Landesplanung endlich eeschi huelen an amstand sinn, lächerendek, effikass a fir jiddferere zugänglech öffentlech Serviceur unzubrécken. Kommt mir demonstreieren, dass Stat a Gemengen amstand sinn, jiddferere seng Responsabilität zu iwwerhuelen, fir ze ermégliechen, dass jiddferere sech bewoss war, dass eng punktuell Upassing, déi de Moment den 13. Juli décidéiert ginn ass, abe just eng punktuell Saach wier, just en Deelspekt géift beréifert. Eng generell Diskussion iwwer Sénn, Zweck an Ausrichtung vun engem eventueler Revisionen vun deem deenoclos siessen an haut zéng Joer aise Gesetz ass gewésschi ginn.

Den 13. Juli war also just de Finanzierungsplattform vum Stat uehgewesen ginn, fir eben deenen zwou Institutiounen, déi hire Statut geändert hinn - de Conservatoire de Musique du Nord an d'Musekschoul vun Differdeng -, den entsprechende finanzielle Kader ze ginn, ouf dass eit d'Envelope muss net verdaelen an domat allen aneren Acteuren um Terrain géift deement-sprechend manner Sue ginn.

Motion 1

La Chambre des Députés,

considérant

- que dix ans après l'entrée en vigueur de la loi de 1998 portant harmonisation de l'enseignement musical communal, celui-ci ne déroule toujours pas dans un cadre clairement défini ou harmonisé;

- qu'au niveau national, l'offre de cet enseignement reste très hétérogène;

- l'importance d'un enseignement musical adéquat et abordable, répondant aux différents besoins des jeunes;

- que l'enseignement musical est à considérer comme un service que les communes devraient obligatoirement offrir à leur population;

- les différentes formes d'organisation existant actuellement au niveau local (à savoir les conservatoires de musique, les écoles de musique communales, les syndicats communaux, les conventions entre communes, etc.);

- les problèmes de financement que connaissent quelques communes ou syndicats de communes;

- que certains communes et syndicats de communes - dont notamment le CMNord - ont dû sensiblement augmenter leurs tarifs; invite le Gouvernement

- à élaborer un plan sectoriel «enseignement musical» qui permet l'établissement d'une couverture équitable et homogène de l'offre à travers le pays et qui définit clairement le rôle des différents acteurs;

- à revoir le mode de financement de l'enseignement musical en s'orientant aux prémisses suivantes:

1. déplaferner la contribution de l'État et l'agenceur selon les frais réels des différents services offerts par les communes;

2. en ce qui concerne les écoles de musique et les cours de musique:

- abolition du pourcentage fixe de remboursement fixé par la loi et remplacement par un système de moyens budgétaires fixes à partir des indications précises de l'année scolaire écoulée et des inscriptions de l'année en cours avec un contrôle strict des ministères de tutelle;

- responsabilisation des différents établissements et communes face aux choix qu'ils ont effectués;

- participation identique et solidaire de toutes les communes dans le financement de l'enseignement musical de base comme offre obligatoire;

3. augmenter la part de l'État dans les frais de fonctionnement des trois conservatoires régionaux.

(s.) Camille Gira, Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Viviane Loschetter.

Ech soen iech Merci.

»»» Plusieurs voix. - Très bien!

»»» **M. le Président.** - Merci, Här Gira. Eischen ageschriwwene Riedner ass den honoresken Här Schaaf.

Discussion générale

»»» **M. Jean-Paul Schaaf (CSV).** - Här President, Madame Statsekretärin, Kolleginnen a Kollegen, de Camille Gira huet et gesot, dass an der Chambersitzung vum 13. Juni 2005, virum also bal dräi Joer, den Interpellant vun haut eben zum Sujet vum Museksenseignement eng Diskussionen uefgetruet huet. Haut eréischit diskutéiere mer dorriwwer.

An deem Sitzungsbericht kann een nolesen, dass déi déemlig Ufro algemeng begréissé ginn ass, well jiddferere sech bewoss war, dass eng punktuell Upassing, déi de Moment den 13. Juli décidéiert ginn ass, abe just eng punktuell Saach wier, just en Deelspekt géift beréifert. Eng generell Diskussion iwwer Sénn, Zweck an Ausrichtung vun engem eventueler Revisionen vun deem deenoclos siessen an haut zéng Joer aise Gesetz ass gewésschi ginn.

Den 13. Juli war also just de Finanzierungsplattform vum Stat uehgewesen ginn, fir eben deenen zwou Institutiounen, déi hire Statut geändert hinn - de Conservatoire de Musique du Nord an d'Musekschoul vun Differdeng -, den entsprechende finanzielle Kader ze ginn, ouf dass eit d'Envelope muss net verdaelen an domat allen aneren Acteuren um Terrain géift deement-sprechend manner Sue ginn.

Jiddferere wouest, dass dat eng punktuell Saach ass, ma déi eis net géift generell ze friide stellen. Zu deenen, déi deenoclos echo gefrol hinn, dass dat Gesetz soll nogekuckt ginn - d'UGDA, de Syvicol an och d'Spricher deen Dag -, gehéiere entartemps och de Conservatoire de Musique du Nord. Dat ass eng Institutoun, déi och besser kannen, an dauerfir well ech och e puer Remarques aus der Sicht vun désen Ubdér vu Musekscoursé machen.

De Conservatoire de Musique du Nord ass e Syndikat aus de Gemengen vun Differdeng, an d'Ufro déem déi statut huet, d'UGDA, d'Musekschoul vun '98 engem Bilan ze ännerzéien. Zesumme mat de Conservatoire vu Lëtzebourg a vun Esch hu mer eng gemeinsam Analyse vun der aktueller Situation gemaach a mer hinn eis Do-

céancé weiderginn. Och si sinn Demandeur fir eng Rei Ännérungen, esou dass mer am Moment eng Situation hurn, wou sich vili Bewegung an deem Doester feststelle lëtest.

Et gëti sonner Zweitei eng Rei vu Verbesserungen, déi am Kader vum Gesetz kenne gemach ginn. Ob dat gewollt ass op alle Bänken, ass jo dat, wat mer de Metteg hei hêieren. Et ass och e guude Moment, fir dat elo ze maachen, well d'iwwerleungen, déi am Kader vum der Spezialkommission vun der Reforme territoriale gemach ginn, onbedingt hei müsse net afliessen, an dat ass och en Deel vun der Antwort. Här Gira, firwat en net virun dräi Joer déi Diskussion echo konnt esou lëteren, wet mer as haut de Metteg kenne lëteren. Déi Konklusionen solle jo déi aner Woch an der Kommission ugeholt ginn, an da leie es offiziell vir.

Ech wéi e puer Bemerkungen zum Gesetz vun '98 maachen, dann awer och déi aktuelle Schwierigkeiten um Terrain belichten - selbstverständlich émmer e besson och mam Bréil an um Beispill vun engem Conservatoire -, a schliesslech eng Rei Ureaugungen zur Reform ginn. Déi, déi '98 dérbai waren, eréichern sech, dass et keen einfachen Textkomproméss war. Ech selwer war net derbai, mä ech hu mir dat soe gescho.

D'Ministesch Erna Hennicot huet deen deemoos, no laangen Diskussionsrunden, virgeuecht. Dat Gesetz huet de Museksenseignement zu Lëtzebourg grondseid net organiséert, verbessert an och finanziell net opgestalt. Déi Benefisser, déi dat Gesetz bruecht huet, sinn onbestritten. De Museksunterricht huet am Jor 1998 Objetiv kritt, déi och haut nach gëllen an net aktuell a Aktualitéit agebëselt hinn.

Am Gesetz kann ee liesen, dass et, esichtens, dräi geet, de Jonke Kanninis a Freed den der Musek ze vermëttelen an hinne et doduerch iwwerhaapt emci méiglich ze maachen, och um Museksleven dealze-huelen. Zweetens hat dat Gesetz zum Zil, eng spezialiséert Ausbildung op métterein an hejzen Niveau unzibidden, an dritten, den Erwuxseenen Weiderbildungscourses ze offréieren. Op deenen dräi Punkten huet dat Gesetz es ganz positive Blatt opzeweisen.

D'Gesetz huet d'Qualitéit vum Museksenseignement ergopsgeset. Et sinn Enseignanté mat guude Formationen engagéieren ginn an deene véier Divisionsniveau inférieur, moyen, moyen spécialisé a supérieur. Dat Gesetz definiert, wél een Auteur op wél engem Niveau wat ze leeschten huet. Doduerch ass och eng Komplementaritéit entstanen téschent Cours de musiques, École de musique a Conservatoire. Och wann deen Tableau am Land - an do huet den Här Gira net Onrecht - helensdo wél en Dschungel ausgeséit, muss een awer soen, dass mer vill Acteuren hinn, déi net wénteneen - awer net néménen - an och vill mateneen schaffen.

Dés Schoulen erfüllen hir Missioune als e wéarléit Acteur op kulturellem Plang. Och d'urch artístesch Manifestatiounen bréngt se d'Kultur lokal a regional weider. Fir d'esichts Kéier hinn d'Ubdér, d'Musekschoulen, d'Syndikat a Conservatoire - eng Kofinanzierung vun de Káschten duerch de Stat kritt. Virun '98 gout et keng stabil Kofinanzierung, allefälls e klenge Subsid.

D'Offer vun de Courses ass permanent ergopaangen duerch dat Gesetz a méi Schuler sin an de Génoss vun der Museks-erziehung komm. Haut sinn et ronn 25% méi wél virun zéng Joer. Haut si mer bei - och weess et net genau - am déi 15.000 Schuler am Land, déi vum Museksenseignement profitieren. Dat sinn der vill an dat ass gutt esou.

D'Enseignanté hinn dank definéierte Carrére korrekt a gutt Loumkonditiounen kritt an och eng stabil Zukunftsécherung. Et bleibt vun vun déseen Problemen wél deen, deen den Interpellant elo ugeschwatt huet, vun de Contrat à durée déterminée oder indéterminée. Do si mer eréen en der Autonomie. All Acteur organiséert sech do wél a kann. Am Conservatoire du Nord beispielweis kritt jiddferere es CDI, déi méi wél zwee Joer engagéiert ass.

Am Land ass noch laang net alles harmoniséert, mä et koum zu engem wesentlecher Uglächung vun de Programmen. Et koum zur Projekt-d'école zum Deal, et koum zur Zusammenarbeit téschent den Acteuren an och mam Ministère. National Programm-Kommission, Examens, Diplomer an esou weider ass alles harmoniséert, koordinéiert ginn. Esou vill zu deenen eigentleche ganz Konkrete Benefisser vun deem Gesetz.

De Stellwélder vun der Musekszerzung huet net '98 eng nei Qualitéit zu Lëtzebourg kritt. Ech wéll net wálli aushusen, just awer émmerstréichen, dass den Exercice vun der

Jeudi,
12 juin 2008

Musek dem jonke Mensch wessentlech hält bei senger sozieler, kultureller an noeweislech sougwer bei senger intellektueller Bildung. D'Gesetz vun '98 mécht de Museksunterrecht zu enger fakultativer Gemengenaufgab. Dass et eng Gemengenaufgab ass, dat streit keen of, och hauft net. Ob se fakultativ bleiwe soll, dat ass diskutabel. Ech kommen nach dorop zréck.

D'Gemengen hunn hire Wee gesicht, no deem Gesetz der Musekszerzéitung vun hire Bierger eng Perspektiv zu ginn. Syndikater sinn entstanen, Konventioune sinn entstanen, UGDAs-Coursé sinn entstanen an hunn d'Landstall organisiert. Dél eng hu sech méti an déi aner hu sech manner engagiert. Dél eng si selwer zum Acteur ginn, déi aner hunn eng Zesummenarbeitch gesicht.

Am Norden hunn eben déi zwee Stied, Dikrech an Ettelbréck, hir zwou Musekschoulen, déi och scho regionale Charakter haten, fusionéiert an e Syndikat geprägt, fir en dréite Conservatoire am Land zu bedreien. Et ass den Dritten an der Chronologie vun der Entstehung, an et ass haut den Zweeten an der Zuel vun de Schüler. Haut sinn am Norden 1.510 Schüler zu désem Moment ageschritten, mett ronn 70 Enseignanzen, déi wéilt iwwer 1.000 Wocheinheiten op de Sité vun Ettelbréck, Dikrech, Bissen, Veianen a Miedernach enseignéieren.

Wei Dikrech an Ettelbréck 2003 a Conservatoire geprägt hunn, war et, fir am Senn vun der Landesplanung, déi deenhoos awwer nach kee Begrieff war, derfir zu swurgen, dass niewent Esch a Lëtzebuerg och den Norden eng performant, a qualitativ héichwáerteg Struktur am Enseignement musical hat; déi net fir déi engen Awunner eleng, mä fir eng Region, spréch fir jidderen, des wéilt dohinner kommen. Dél zwou Gemengen hate bis dohier eige Musekschoulen an déi sinn doraner agefloss.

Haut kënnen d'Awunner aus dem Norden geenesou gutt iwwer eng Conservatoire-Struktur verfügen, wéi am Zentrum an am Süden, déi complémentaire ass zu daenem aneren Acteuren um Terrain. Geenesou gutt ass se an der Qualitéit wéi déi aner, mä manne gutt ass se am Accès wéi déi aner. Dat ass richtig.

Et ass finanziell fir déi zwou kieng Gemengen net ze pecken, fir op Dauer vun hirem Budget ronn 1.100 Schüler, déi aus anere Gemengen dohinner kommen, es präiswáerten Zugang zur Musekszerzéitung zu erméiglichen. Mett wenden haut als zwou Gemengen, 2,2 Millioune Euro pro Joer op fir de Conservatoire; curi d'Käschte vun de Gebeler wéi botzen, hétzen, Portier, Entretnien an esou weider. Dél Zommre misst een nach derbätrechken. De Subsid vum Stat läit an därselwechter Héicht mat 2,2 Millioune Euro, an all Rechten iwwert d'Taxe vu sámmelecha Schüller, déi dohinner kommen, summéiere sech op 715.000 Euro.

De Problem ass, dass déi zwou Trägergemengen eng Institutum géréieren, déi regionale Charakter huet, awer dofir nérméine lokal Gelder huet. 27% vun de Schüler kommen aus deenen zwou Trägergemengen an 73% aus anere Gemengen. Fir das Budget ze équilibréieren, wenn Dikrech an Ettelbréck ronn 5% vun hiran ordinaire Gesamt-einnahmen op. Dat ass Landesrekord. Keng aner Gemeng am ganze Land gét an désem Verhältnis esou vill Suen fir du Museksunterrecht. An der Stat sinn et 2% an Esch sinn et 2,5%.

Kuerz- an och méttefristeg hunn eben déi zwou Gemengen keen aneren Auswas founnt, wéi d'Taxe fir d'Bierger, déi net an deenen zwou Trägergemengen wurnen, eropzesetzen, an der Iddi, dass eine déi Taxen op-deit an eng Taxe résident oder eng Taxe ordinaria, déi jiddifferenz bezilt egal wou e wurnt, och zu Dikrech an Ettelbréck, an eng Taxe non résident, déi de Gemenge wou d'Schüler hierkomme soll a Rechnung gestallt ginn, fir dass se sech bedeleggen un deem Deel, des fir hie Schüler muss engagiert an organiséiert ginn am Kader vum Conservatoire.

Déi Taxen, déi elo an Applikatioun sinn, sinn nach émmer wáilt énnert dem Käschte-deckungsprinzip. Mä si sinn awer elo schon escu héich, dass e Schüller, wann hir Heemechtersgern se net duurch d'Iwwerhuelle vun der Taxe non résident énnertstézt, an der Gefor sinn, sech dësen Unterricht net méti leeschten se kënnen.

Déi vill Diskussionen, déi vill Suergen, déi vill Bréiter, déi vill Entrevuun, déi soch an deem Kontext an deene leschte Joren hat, dat géif scho Bicher fällen. Esou vill zu de Limít vun Musekgesetz vun '98 um Beispill vum Conservatoire.

Deesselwechte Problem hunn awer déi dréi Conservatoires. Deesselwechte Problem hunn och déi néng Musekschoulen am

Land, an a méi engem kiengle Mooss déi ronn 70 Gemengen, déi am Land mal der UGDA zearummeschen. Regional Aufgaben iwwerhuelle sech net gutt, wann een eleng lokal Budgetmittel zur Verfügung huet.

Eng Zesummenarbeicht vun de Gemengen ass néideg. Eng solidaresch Ausrichtung vun der Politik muss awer och vu staateche Mëttale begleest sinn. D'Opdeelung vun de Responsabilitéiten téschent Stat a Gemengen, eng nel Définition vun den Aufgabe fir d'Gemengen, en eenheetlechen Zugang zur Musekszerzéitung si landesplaneresch Aufgaben, déi het mussé berücksichtegt huet.

Dat Gesetz huet also och eng Limiten a eng Schwierigkeit. E pur dovunner sinn déis: Am aktuelle Gesetz vun '98 ass den Enseignement musical eng fakultativ Aufgab fir d'Gemengen. Si kënnen hire Bierger den Zugang zum Museksunterrecht ganz, deelsweise oder och quer net finanzéieren. Mir kënnen der am Conservatoire vun all Kategorie, déi et ganz, deelsweise och quer net maachen.

Am Fall vun eben dem Conservatoire stelle mir fest, dass mer haut ronn 830 Schüler vun auswärtere hunn, déi énnertstézt gi vun hirer Gemeng; neft deene 430 vun Dikrech an Ettelbréck. Da bleiwen eins 260 Schüler, déi keng Énnertstézung kréien, keng Hélfet vun hirer Gemeng. Si müssen, nett - d'Bel-spill ass genannt, och soen et hei richteg an däitlech - 180 Euro Normalabschreitung, fir en Individualcours 90 Euro pro Semester bezuelen, an zässizieh, wa se not aus engem Gemeng kommen, déi fir si och en Deel iwwerhelt, nach 550 Euro Taxe non résident. Dat ka sech net méti jiddere leeschten.

Mir hunn allerdéngs vill - an dat därfet een net verglessen an deem Kontext - ganz Vill Gemengen, vun deene bal 80, aus deenen d'Schüler kommen, déi sech mat eis ze summe ganz vill Gedanke maachen, wéi mer des wäertvoller Unterricht ophrerter habe kënnen. Si engagéiere sech vill fir d'Musekszerzéitung. Ech sinn hinen och vun dieser Platz aus e ganz grousser Luef schélleng.

Mir hunn am Land eng ganz Rei vu Musekschoulen. Et sinn an deene meesche Fälle Fäll déi enenzer Gemengen, déi dat als a Gemengenservice ugeefn un hire Bierger en nautdrongen dann och klarwéiss d'Aschrelungskäschte niddreg halen.

Och bei deenen dréi Conservatoires, déi complémentaire zu de Musekschoulen an de Musekscoursé sinn an déi och weider Klassen ubidde bis zum Enseignement supérieur, sinn d'Käschte fir de Schüler érrmerschiddech. Bei de Conservatoire gét et een Nord-Süd-Gefälle. Am Süden ass et am bëllégsten, an der Stat ass et am deilegst an Nord an ass et am deilerst.

De Stat huet am 98er Gesetz e Prinzip age-schriwwen, laut dem zwee Dritteli vun de Lounkäschte géift vun Stat iwwerholt ginn. Mir sinnt haut wéi dovunner ewech a mir kommen émmer méti wáilt ewech. Dem Stat ssi Béitrag ass plafonéiert a bei wuessende Personalitéschénne duerch d'el agelouert Carréieren a wuessend Schüller zuéle falt des relative Béitrag vum Stat vu Joer zu Joer.

E mécht am Conservatoire de Musique du Nord, wann ech d'Gesamtpersonalitéschénne kucken, 44,14% aus. De Stat rechenet do émmer a bëssen anesch wéi mir, well mer d'Lounkäschten allegoerisch müsse bezuelen. Zu Esch sinn et laut d'r Rechnung 35,41% an der Stat sougwer nérméen 23,22%. Mir sinn also wáilt vu 86% ewech.

An de Gemengen, déi selwer oder iwwerholt d'UGDA hi Coursen ubidde, ass et net vil bessier. Mir riskeéieren iwwer kuerz oder laeng a Museksenseignement net méti kénan an der Qualitéit se finanzéieren, déi d'Gesetz vun '98 erméiglicht huet. A mir këlfere Kanner, Jugendlecher an Erwussesener auszeschleissen aus renge Käschtegrénn.

Duerfir, Här President, Kolleginnen a Kollegen, e puer Erwäardungen, eng Iwwerleéung zur Reform vum Musekgesetz an eng Reform, déi eiser Maenung net muss kommen.

Hei müssen onbedóngt d'Iwwerleéungen aus der Spezialkommission berücksichtegt ginn. Deckungsgleich mam Syvicol fúerert d'Spezialkommission, aus dem Enseignement de base eng obligatoresch Missioune fir d'Gemengen ze maachen. Da muss ee jo natierlich och „enseignement de base“ definéieren, wat dat ass. Et muss een definéieren, wat een dörénné ze verstoen huet, an de Minister muss definéieren, enger Natoplag vum Geeset, wéi et bezuelt muss ginn. Den Zugang misst esou sinn, dass all Blanger sech et leeschte kann. Eng Pro also vun der Chargenopeéierung téschent Stat a Gemengen, eben och

Sujet fir d'Reforme territoriale, déi een net lassigéitet dovnur trittéiere sollt.

(Mme Colette Fleisch prend la Présidence)

Nat all Gemeng, en dat ass een anere Punkt fir d'Gesetz, soll oder muss selwer eppes ubidde. D'Kollaboratioun si landesplaneresch, finanziell an och qualitatívi sénrvöll a sollten och begleit a favoriséiert ginn. Ideal wier, wann ee geregale Finanzement och géif eenheetlich Taxen am Land mat sech bréngen, zumindest fir den Enseignement de base. Déselwacht Service solitten idealeweis fir all Bierger zu deeneselwoch Konditiounen accessible sinn.

Do derniet missé eng Trennung gezu ginn téschent dem Enseignement de base - obligatoresch unzébidde respectiv géigenzéni-ziere vun de Gemengen fir Bierger - an deem, wéi dorhwäreraus erageut. Da muss och gaklériert ginn, wéi dat, wéi dorhwäreraus erageut, finanzéiert soll ginn. Duerfir gl Flächlinne gebraucht.

Den Enseignement supérieur, deen an deen dréi Conservatoires gelescht gét, an do deelen ech d'Meeting vum Interpellant, ass e wäertvoller Apport fir eis Gesellschaft. Hei ginn déi zukünftig Enseignement, Musekspedagogen aus Primärschoulen a Lyceen, professionell Museker, Veräins-, Chouer- a Museksdingente ausgebilt. Si sinn d'Stäppen vu eisem Kulturleben. Duerfir ass et och ze iwwerleéen, ewéi wéi dësen Ausbildungsniveaus als national Aufgab umgesetzen ass an duerfir net méti héichschlech duerch lokai Kompetenzen oder déi dréi Conservatoires muss finanzéiert gi wéi bis elo, mä eben och méti staark vun Stat.

Schließlech soll d'Erwessenebildung reglementiert ginn. Dat war '98 virgesinn. Es Reglement d'Conservatoire, déi aver net géif ginn ass. Ideal wier et jo fir mech, wann eng Zort vu Carte scolaire géift erstallt ginn, oder e Plan sectoriel, dee regelt, wéi eng Institutionen a wéi eng Géigend vum Land wet unabidde sinn. Dat ass mat der Autonomie communale net za maachen, wéi mer schéngt. Ech weess dat, ech wollt et awer hei soen, weil d'reame kann ee jo émmer emal.

Zu de musekspedagogeschen Aspekter vum Gesetz wéili ech mech hei awer net ausseren. Mir hunn am Land ganz vill Fachleit an exzellent Professoren, déi eng wonnerbar Aarbecht maachen an déi gären Apport hei ginn. Wann sinn de Museksenseignement no deene puer Prinzipien do émisséit a méti cloer géilest kritt, mengen ech, dass ee kei Platfform méli braucht, op alle Fall kee fir den Enseignement de base an den Enseignement supérieur.

Ofschleissend wéili ech awer der Statssekretärin, laut dem zwee Dritteli vun de Lounkäschte géift vum Stat iwwerholt ginn. Mir sinnt am Land ganz vill Fachleit an exzellent Professoren, déi eng wonnerbar Aarbecht maachen an déi gären Apport hei ginn. Wann sinn de Museksenseignement no deene puer Prinzipien do émisséit a méti cloer géilest kritt, mengen ech, dass ee kei Platfform méli braucht, op alle Fall kee fir den Enseignement de base an den Enseignement supérieur.

Madame Presidentin, et geet hei námlech och ém d'Chancégläichheit vun alle Kanner, egal aus wéi eng Stad, Region oder Gemeng se kommen. De Museksunterrecht muss eng obligatoresch Missioune vun de Gemengen ginn a soll nom Subsidiaritéitsprinzip eng kommunal Aufgab bléitwen. D'Kanner aus dem ländliche Raum därfen net benodelegt gi géintilweren deenen, déi aus Stied kommen, wou et e Conservatoire gét. Den Zugang zum Museksunterrecht därfet net u soziale Kritéare schéiteren. De Museksunterrecht gehéiert zur Allgemeingébildung.

Madame Presidentin, wa mer bei der Allgemeingeréierung vu Kompetenzcockela schwätzin, muss ee sech froen, ob mer bei der Musekszerzéitung, besconnesch wat de Solfége ugeet, d'Lat net zu héich geluecht hinn. Ganz off ass et de Solfége, dee fir vill Schüler zu engem regelrechten Hürdelat gét. D'Ziel vun de sougenannten Solfége-geschiddegéenten huet an deene leschte Jore staark zugehol: Kanner, déi keng Musek wéili wéile maachen, well d'Théorie hinen hwert de Kapp gewueess ass. Ech wéili an diesem Kontext ausdrécklech drop hiwwen, dass an engen gënzer Rei Länner de Solfége an den Instrumentalcours intégriert ass.

Madame Presidentin, et muss ee sech froen, ob de Museksunterrecht do ass fir déi brillant an héichbegeabt Schüler, déi bereit sinn, gene vill Zait an de Studium vun der Musek zu investéieren, oder ass et en net héichschlech do fir déi Kanner, déi Spaass un der Musek kréit hinn, an déi Loscht hinn, an engen Musekgesellschaft matzemæchen.

Ech wéili elo dar zweeter Grupp eng gréisser Opmerksamkeet schenken. Jiddfer

mer a Gehalte innerhalb vum Museksunterrecht zu erreechen.

Haut stelle mer fest, datt mer ee musikaleischen Unterrecht vun engen exzellenter Qualität hunn, sief dat an de Conservatoires, sief dat an de lokalen a regionale Musekschoulen, déi complémentaire zuene fonctionnelles. Opgrund vun de Veränderungen innerhalb vun eisem Gesellschaft hunn déi Strukturen, déi d'Proximitéit zum Wurméitz vun de Schüler sichen, an deene leichte Joren un Attraktivitéit gewonnen an domat och un Importanz.

Madame Presidentin, mir stellen awer och fest, datt et enorm Énnerscheed queesch duerch d'Land gét, wat d'Infrastrukturen, d'Offier vun de méligkeiten Unterrichtsfächer, d'Pedagogie, mä virtu allem awer och d'Taxen ugeet. D'Ziel, déi sech 1998 geset goufen, sinn nérméine doelweis erreicht ginn. Grund genuch, fir sech haut intensiv mat désem Thema ze beschäftigen a mélig Verbesserungen ze skizzieren.

De Museksunterrecht zielt nach zu de fakultative Missioune vun de Gemengen, an de Stat huet sech am 98er Gesetz dozou verflécht, ssch un den Unterrichtskäschten ze bedeleggen an iwwer da Wee vu Kontrollkommissionen eng Koordinationsroll zu iwwerhuelen. D'Harmonie téschent dem Stat an deene verschidde Acteuren, déi grad an engem Domäne wéi dem Museksunterrecht gefroet ass, leisst phaseweis doch staark ze wünschen iwwer. Dissonanzen, op d'Kéchie vun de Schüler, sinn dobéi ledier nei ausdrifiven. Urseach heissi sinn eng gewesene Inertia vun innen- a vun Kulturministère, déi sech nérméine alize gár hantert der Autonomie communale verstoppen.

Madame Presidentin, an dach assa die Stat an duebler Históich gefuerert. Engerséits, sain Optrag wat d'Kulturpolitik ugeet, en op däri anerer Säit, sain Optrag a punto Unterrichtspolitik. Et geet hei ém a wesentlichen Deal vun der Allgemeingébildung vun eise Kanner, et geet ém den immensen Impact vun der musikalescher Erzéitung op eist Kultur- a Gesellschaftswesen. Et geet awer auch ém d'Ausbildung vu Berufsmusiker, déi mer de Moment ganz vill an der Grenzregion rekrutéieren. Et kann een net genuch deen immensen éducatif Wert vum Museksunterrecht ervirréichen.

Madame Presidentin, ell dés Argumenter feiere mech dozou ze soen, dat d'Organisation a besconnesch de Finanzement vum Museksunterrecht eng ähnlich Apéro wéi beim Enseignement fondamental verdéngten.

Madame Presidentin, et geet hei námlech och ém d'Chancégläichheit vun alle Kanner, egal aus wéi eng Stad, Region oder Gemeng se kommen. De Museksunterrecht muss eng obligatoresch Missioune vun de Gemengen ginn a soll nom Subsidiaritéitsprinzip eng kommunal Aufgab bléitwen. D'Kanner aus dem ländliche Raum därfen net benodelegt gi géintilweren deenen, déi aus Stied kommen, wou et e Conservatoire gét. Den Zugang zum Museksunterrecht därfet net u soziale Kritéare schéiteren. De Museksunterrecht gehéiert zur Allgemeingébildung.

Madame Presidentin, wa mer bei der Allgemeingeréierung vu Kompetenzcockela schwätzin, muss ee sech froen, ob de Museksunterrecht do ass fir déi brillant an héichbegeabt Schüler, déi bereit sinn, gene vill Zait an de Studium vun der Musek zu investéieren, oder ass et en net héichschlech do fir déi Kanner, déi Spaass un der Musek kréit hinn, an déi Loscht hinn, an engen Musekgesellschaft matzemæchen.

Ech wéili elo dar zweeter Grupp eng gréisser Opmerksamkeet schenken. Jiddfer

Kand, dat guude Wällens ass, dat heeschti, dat beroesst ze über, misst d'Möglichkeet hum, fir Musek ze machen. Och wann et némmen duarchschnättich begaabi ass oder wann et nach aer Hobbyen huet en deemno net seng ganz Fräzalit fir d'Musek hiergëtt.

Madame Presidentin, fir den Erwaardunge vun déese Grupp gerefert ze ginn, brauche mer eng nei Définition vun engem moderne Basismusikunterrecht an däerfen net fäierten, verschidde Sockele vun de bestehende Strukturen a Fro ze stellen. Niewent dár 81-jäliger Etüd, mat eksklusiv Zuelen a Grafiken, brauche mer en Avis d'experts huer eng denkbar nei Définition.

Wichteg ass och, datt d'Missionen téschent deene verschiddeinen Types d'enseignement musical méi kloer definéiert ginn. Grad an engem Beräich wéi des vun der Musek misst et dach mögliche sinn, eng Kommunikationsplattform, es Forum vun de bedeilegen Acteuren zu Wuert kommen ze loessen, fir wichteg an néideg Reformen unzepaken.

Esou eng Reform muss och de verännertheit gesellschaftliche Gegebenheete Rechnung drossen. Dat heeschti, et muss ee kucken, awéieren eenné Basismusikunterrecht an eis Maisons relate kann abanben. Dat bedéngt natierlich och, datt des Infrastrukturen dat zoutocssen. Mir brauchen dann an den Opfangstrukturen Individuell Profil, wann deen einzelne Schüler sech op séi Cours ka wiberseeden. Och muss ee kucken, wéini d'Kamer, déi an engem Ganzdagsschoul sinn, an d'Coursen sollen a kérne goen. Wenn een owes no siwen Auer heemkénn, huet ee kaum nach Loscht, ir zu prouwen.

A well mer, wéi de Premier dat virun zwou Wochen hei an désem Haus ugekämpft huet, jo eng gratis Betretung vun de Kanner upellen, wár dormat och een Deel vum Finanzement vum Basismusikunterrecht geregt.

Madame Presidentin, des Iwwerlouunge fériere mech zu engem Afer Pro: Wat däerf die Museksunterrecht kaschten? Wat ass d'öffentliche Hand, awer och deen Eenzelne bereet, fir die Museksunterrecht auszeginn?

Dés Froe stelle mer als séit Joren, a méi intensiv awer no deenen hétien Taxenerhëlung vum Conservatoire du Nord virun engem guude Joer. Et sinn des Taxenerhëllungen, déi eng grouss Polémik an e passionéierte Débat ausgeléist hunn. Leider ass d'Interpellation vun haut eng vun deene weinige politischen Afkouven bis haut. Wéinst deem grouss Gediech hei de Syndikat vum Conservatoire du Nord sech e Moratoire vun engem Joer ginn, fir zesumme mam Stat zu Léisungen ze sichen, an huet d'Erhéllung ém 50% fir ee Joer agefruer.

Madame Presidentin, haut muss ee sech d'Fro stellen, wat da konkret an désem Joer geschift ass.

An d'Fro ass scho gestalt ginn, firwat et esou leang gedaueri huet, bis datt des Schoufion am Juillet 2005 ugefroen Interpellation elo erësch, dat heeschti no d'éi Joer, op den Ordre du jour vun der Chamber kérnt.

Opfäleg ass och, datt déi successiv CSV-Ministère souwuel am Intérieur wéi an der Kultur mat engem kaler Schéller op parlamentaresch Ufroe vu grad CSV-Députéierten an de Joren 2001 an 2007 - du vun de Kollegien Ali Käss a Marco Schank - geantwert hum an all Responsabilitét vu sach gewisen hunn.

De Syndikat du Conservatoire du Nord mat der Spätzli dem Ettelbrécker Députémaire ass am Reflexionsjoer, dat jo sollt genotzi ginn, fir an engem solidarschesche Geeschti no nationale Léisungen ze sichen, regelrecht am Ree stoe gelooss ginn.

Jo, et gëtt en d'Impression net lass, datt ei CSV-intern a besonnesch bei den CSV-Nord-Mandataren éischter ém Positiounskämpft wéi am Reflexionsjoer gaangen ass.

(Brouha/général)

D'Reflexionsjoer huet eis op alle Fall kee Millimeter virubruecht.

Auszaghefte Wuertmeldung schéngt erauszehélieren ze sinn, datt kuerzlistig

keng Transferté vu Suen ze erwearde sinn. Méi schlérrn nach, d'Fro ass gestalt ginn, ob mer an Norden iwwerhaapt e Conservatoire bräicht.

Madame Presidentin, eppes ass kloer...

(Interruptions)

Dat stoung an deem „Léitzeburger Wort“-Interview, deen de Camille Girard virdrun tituliert huet, vum 12. Mee 2007.

(Interruptions)

Madame Presidentin, eppes ass kloer, d'Gemengen Ettelbréck an Dikrech verfügen net iwwer d'éi néideg finanzell Moyen, fir aus Prestige oder aus Grénn vun regionaler Attraktivitéeg eegestänneg e Conservatoire ze erhalten.

An der Téachéntz huet och de Gros vun den Nopeachgmengen sech engagéiert, d'Taxe fir d'Non-résidenten, a verschidener sougue en Deal vun der Taxe d'inscription vun hire Schüler zu iwwerhuelen.

D'Gemengen hunn de Bewáis verbruecht, datt si handlungs- a verhandlungsfäig sinn, en dach gëtt et esou vill Cas de figure, wéi et Gemengen gëtt: Dái eng Émancipation just déi Schüler, déi och an der Duerfmusik sinn; anerer Émancipation jiddifereen ausser deenen Erwuessenen; anerer iwwerhuelen d'Taxen hörnne bis op e bestëmmten Niveau an esou weider an esou fort.

Och de Conservatoire huet seit opgemaach an de Bewáis vu grousser Flexibilität an der Organisations vun dezentrale Courses erbruecht. Vu datt awer Schüler vu méi wéi 70 Gemengen an de Conservatoire du Nord kommen, ass eng laangfristeg finanzell Oscherung eng Saach vun der Omnéglechkeet. Trotz alle solidareschen Aktiounen a well mer et net mat engem praxis ofgegrenzten territorial Raum ze dinn hunn, bleibt de Finanzement zimlich wackelige.

Madame Presidentin, am Interessi vun der Chancéglächteit misst besonnesch och d'Taxe d'inscription niddreg an iwwerall am Land déiselech sinn.

Madame Presidentin, uganks hat och schonn ugedéit, datt et régional gekuckt och grouse Ennerscheider gëtt, wéi d'Infrastrukturen ubelaangt. Net ali Gemeng oder Syndikat ka sech wéi d'éi finanzstaark Gemengen modern, nei Geballechkeet leeschen.

Ech denken hei besonnesch un de Syndikat vum Réidener Kanton, des séit Jore mat groussem Succès eng Musekschoul fir e ganze Kanton bedreift, woubéi d'Courses awer an de Primärshousaisl vun der Réidener Gemeng oigenhaa musse ginn. Esou eng Kohabitation ass nel méi zäitgeméiss. Et mussen endlech och transparent an novicialeiter Kritéar fir de Finanzement vun neien Infrastrukturen festgelegt ginn.

(Interruption)

Madame Presidentin, ofschléissend wéll och festhalen, datt de Museksunterrecht zu Léitzeburg eng formidabel Entwicklung kennt. Dat ass eng Leesachtung vun alle Beedeelegten, de Gemengen, awer och vun nationale Museksverband, der UGDA, dár hir Musekschoul des gréisten Zouwuss ze verzuechnen huet. Et ass eng Evolutioun, déi ville begaahte Musekschüler flitt Zukunftsperspektiven opmëcht.

Et gëtt also, déi voll flott Initiativen awer och nei Idien, dëi opgrund vun der gesellschaftliche Veränderung musste kommen, opneene ciezämmern. Am Interessi vun der Saach dëst et kee Konkurrenzdenken téschent deene verschiddeinen Unterrietsstrukturen ginn. Si mussé komplett zuenee funktionéieren, fir deene villschichtegen an differenzierteren Objektiv gerefert ze ginn.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

II) Plusieurs voix - Très bien!

III) Mine le Président - Merci, Här Etgen. Dein nächste Riedner ass d'Madame Dall'Agnoi.

III) Mine Claudia Dall'Agnoi (LSAP) - Madame Presidentin, Madame Statssekretärin, Kolleginnen a Kolleguen, wann ee weess, datt scho virun 1998, wéi dat aktuell Gesetz gestämmt gouf, ronn 20 Joer un engem Projekt fir d'Harmonisierung geschaft gouf, dat Ganzt cum Erfolleg, da geséit een och, wéi komplex déi Matière ass, iwwert déi mer haut de Mëttel schwätzen.

A wann ee weess, datt och dat aktuell Gesetz vun 1998 bal zwee an en hallef Joer um Instanzewee war, da geséit een nach méi steark, wat un Diskussionscumen néideg war, fir iwwerhaapt e Gesetz zustanzebringen.

Mir wössen hau, datt de Museksunterrecht als Gemengen eng Staang Geld kascht, a mir sinn eins awer, hoffen och, allegueret hebbainen eens, datt jiddifereen, ob jok, ob al, ob eam, d'r läich, eng qualitativ héich-wäerteg musikalesch Ausbildung soll kenne krielen, wann hén déi da wéünscht.

Dat heeschti am Kloertext, datt d'Gemengen net können higoen a Courses zu Präsesser ubidden, zu deene sech némnen nach géife bestëmmte Schichtien, wéi dat emol ganz freier de Faar war, eng Musekschoul oder och e Conservatoire kenne leeschen.

Wann ech als Beispill d'Präisser fir dést Schoufjor fir d'Schülerinnen an d'Schüler aus manger Gemeng vun Diddeleng huelen, da geséit een, datt déi méi wéi sozial sinn. Als Beispill kascht hei e Course collectif fir Kanner 20 Euro pro Joer an es für Adultes 75. Dái Präisser émmermaueren also meng Bernierung virudrun, nämlech d'Recht op musikalesch Ausbildung fir jiddifereen, woubéi ein awer och muss bemerkern, datt ener Gemeng schon huet vill méi héich Participatiounen vun de Schülern an Schüler verlaangen, fir e Qualitätsunterrecht iwwerhaapt nach können unzibidden.

Ausserdeem hund déi meeschte Schoulen an de leschte Joren, fir finanzell iwwert d'Ronnen zu kommen, en Émancipation - an dat goud sché gesot - bei de Mineralval téschent Schüler aus der Ressortagemeng an auswürtigen agefouert. Dái Participation supplémentaire schéilt bei verschidde Schoule richteg an d'Geld. Montant supplémentaire vun e puer honnert Euro op de Kapp sinn hei keng Seelenheat méi.

Bei de Mineralval blefft dann ze klären - et goud och schonn drop higewisen -, wéi een, zumoals wann an Zukunft de Museksunterrecht soll obligatoresch gi fir d'Gemengen, allgemeng nom Solidaritéitsprinzip all Gemeng kann un de Káschte vun hire Schülerinnen a Schüler bedeilegen.

Zu der Finanzierung. Wa mer bei menger Heemechtschaft Diddeleng bleitwen, da geséit een, datt de Remboursement vum Stat, dee zuo zwee Dréttel vun de Personalfréis soll ausmaachen, beim Schoufjor 2006-2007 nach bei 55,68% louch. En Taux, d'endeen Diddeleng huet erëschégen. A wann ech hei soen, datt zwee Dréttel vum Stat sole kommen, dann ass dat natierlech net ganz richtig.

Eigentlech finanziert de Stat iwwert die Kulturministère hémmer een Dréttel vun de Bruttopersonelkáschten, esou steht et am Gesetz vun 1998. E waideren Dréttel bezuelen d'Gemengen selwer, an deen dréttel Dréttel geet och zu Laatsche vun kommunale Sekتور, wéi déi Suen eben aus dem Fonds communal de dotation financière kommen. Si ginn dacks awer fälschlecherweis als staatliche Subventionen betruecht, weil eben de Ministère de l'Intérieur se ausbezuel, méi et sinn awer, an dat ass ee Fall, d'Sue vun de Gemengen.

Wann hei also vun Taux de remboursement vun ém déi 50% Rieds geet, da bzéit dat sech op déi zwee Dréttel, déi iwwert de Statsbudget féissen, awer vun deenem némnen een Dréttel wierklich staatliche Gelder sinn.

Fir gewt awer haur deen Taux vun zwee Dréttel net méi emeecht? Ech wéilt hei veler Grénn némnen, déi mir perséinlech am wichtige schéngent.

Do ass einschens emol den, datt d'Anclémentien en och d'Qualifikatioun vum Personal, wat agestellt gëtt, eng Roll spille, méi awer och datt, zweets, de Kuch - an dat goud och scho vun engem vun de Vierleider gesot -, also déi global Zomm durch émmer méi Schüler muss gedeelt ginn, esou datt fir jiddifereen am Endeffekt émmer némmer manner kann do sinn, zumoals wann ee weess, datt de Montant, dee virgossen ass fir de Museksunterrecht, plafoniert ass. Héitwuer muss an nächster Zäit eng Diskussion gefouert ginn.

Fir lech just nach es Beispill ze nennen, ém wéi vell d'Schülerrollt élégantlech an de leschte Jore gewüss ass, déi vell den UGDA-Courses, déi vum 2.820 am Joer 1998 op 4.088 fir d'Schoufjor 2008-2007 gekommen ass, ee Plus also eleng hei vu méi 1.000 Schüler.

Dréttens dann, datt d'Schüler an d'Schülerinnen opgrund vun der Harmonisierungsbestëmmung vull obligatoresch Niewelacher, ergo vell méi Coursé muss belééz wéi fréier. Dat heeschti: Méi Coursé bedeutt méi Personal, also och ebe méi Káschte wéi fréier, cuu datt awer de Klassé, die muss gedeelt ginn, méi grouss ginn ass. Och hei ém eng Zuel vun de Stornen vun der UGDA, déi louchet bei 1.308 am Joer 1998 a 2007-2008 bei 2.130 ukomm. Zu Diddeleng ass et ähnlich: Téschent 1998 an dësem Schoufjor ass d'Zuel vun de

Coursé vu 654 op 1.414 gekomm, also e Plus vu ronn 116%.

An e véierte Grond, firwat de Prozentsaz vum Remboursement zréckgeat, ass den, datt de Schüler hire Curriculum an der Schoul vll méi laang ass wéi fréier, doduerch, datt hau ee wesentlech besserer Unterrecht ugabuedi gëtt, zum Doel ebe wéinst de qualifiéierten Uiverderungen en elst Personal. Wann de Schüler méi laang bleibt an, esou wéi dat vum Gesetz gewünscht ass, besser ausgebilt gëtt, da kascht en natierlech och méi.

Ech hu virdrun hei den Taux vun Diddeleng opgefouert, mà ech kann lech och aner Beispiller nennen - och gräifen der zwee eraus -, lechtemach 49,5% oder noch nach Wolz mit 52,5%. Fir lech ze weisen, wéi vll den „cost net“ vun esou eng Musekschoul am Budget vun engem Gemeng ausmécht, hei nach eng Ziel, erém déi vun Diddeleng: Netto, huet d'Diddelenger Musekschoul schliesslech 2003-2004 gutt 850.000 Euro kascht, 2004-2005 773.000 Euro, 2005-2006 823.000 Euro an 2006-2007 schom 870.000 Euro.

Et geséit een also, datt d'Musekschoulen an engem Gemengebudget net näicht ausmaachen, an de Stat missi dofir op d'mannst déi zwee Dréttel vun de Personalkáschte kenne garantéieren.

Fir komplett ze sinn, wéilt ech nach soan, dat am Gesetz vun 1998 es Plaffong vun 180 Millioune Léitzeburger Frang démoos, dat sinn hau 4,71 Millioune Euro, als Participation jeweils vum Kulturministère a vum Innerministère virgesi war. Am Budget 2008 ass des Montant op zweemol 8,88 Millioune Euro ugouwsen, dat sinn 85% méi, awer net Inflationsberengt, dat heeschti desindexéiert. Desindexéiert, dat heeschti also reell, datt dat eng Augmentatioun vu plus/minus 50% ass. Dat ass natierlech net näicht, mà anschließend geet et net duer, fir d'Besoinen um Terrain gerecht ze ginn a matzehalen.

Wann d'Qualitéit vum Unterrecht net soll leiden, da muss een de Musekschoulen, der UGDA an de Conservatoires och d'Möglichkeit gëtt, fir gutt Leit anzestellen. An déi kaschten nun emol ebe Geld, zumoals wa se méi laang derbél sinn, dat heeschti hir Anciennität ugerechent gëtt.

D'Gefor ass allerdéngs do, datt, wann de Stat net higet an d'Metteln, déi elo do sin, opstock, némnen nach Leit an den émmechische Grade kennast agestellt ginn. Ech mengen awer soen ze däerien, datt ee Méi a Studiën vum Enseignant och ee Mehrwært bringt fir d'Schüler an dat deemno och hei waderhin op d'Qualitéit soll gesot ginn. Zemoals well mir jo - laut Harmonisationsbestëmmungen - jiddifereen, deen am därselwechter Klass ass, datseitwéit bâlbrieghe müssen.

An anere Wieder heeschti dat, ob s du en Enseignant hues, deen, téschent Gänseféscher, „just“ en éische Prâis gemaach huet, oder awer een, deen en ausgebilte Musekschoul ass, déi déi Klasse enseigniert, misst um Enn vum Joer eigentlech - och wann dat objektiv gesinn an der Musek net mögliche ass - all Kand därselwechten Niveau hunn. Dat heeschti, datt jiddifer Enseignant, op émmechitem oder leweschitem Grad, därselwechtes Aufgaben huet.

Ech sinn och iwwerzeegi dovnner, datt dal hälften sie näicht Frieries an Neies ass fir déi betraffte Ministerien, zemoals well beloppiswels d'AEM - d'Association des écoles de musique - wéinstens an zwou Entrevues d'Géessehent hat, am Ministère de l'Intérieur hir Doléances duerzeléeën.

Och d'UGDA huet verschidde vun hiren Doléances scho viru längere Zäit virbruecht, émmer aneran de Problem, datt si met der Steierverwaltung huet am Zusammenhang mat der Allocation de repas, op där d'UGDA - als Organisme de droit privé - méi héich Steier bezualte muss wéi d'Gemengen. D'Steierverwaltung schéngt awer do net de Problem ze sinn. Dee bestëtt anscheinend éischter um politeschen Niveau. Vlächt weess d'Statsekretarin hei méi Detailer, respektiv ob dat an der Zwëschenschätz och vlächt gelést ass, weil laut den Ausses vun der UGDA setze si hei téschen de Stil a mussé méi bezuelen. Dat Geld wár jo sécher beser an de Musekscourses ugueleucht.

Wa mer da beim Personal sinn, dann ass et och wichtig ze gesinn, wat am Gesetz steht, a wat net. An zwar feelt eppen ganz Bedeutedes, nämlech d'Konditionen, also wat ee muss kenne fir Enseignant ze ginn. Ech mengen dormat net déi eenzel Punktion, wéi Sproochekontrasser respektiv déi musikalesch Exigenzien, déi am Artikel 2 vum Réglement grand-ducal vum 26. September 1998 festgehalte sinn, mà dat et

Jeudi,
12 juin 2008

muss klar sein, was ein Iwwerhaapt muss pedagogisch können, fir op d'Schüler lass-gelossen zu ginn.

An de Conservatoire gëtt et jo eng Ausbildung vun zwee Joer iwwert d'Pedagogik an d'Methodologie, an hei kënnt een eigentlich usezen. Iwweregens verlaangt d'UGDA schonn zénter 1990 an hire Kontrakter, datt hir Chargéen déi dote Coursé maachen.

Nach eppes, wat mech stiert, ass, datt fir d'Chargés de cours d'Formation continue obligatoires ass - eng gutt Saach -, allerdéngs bei deene Personen, déi als Professor genannt ginn, net. Irwut d'ssen Émersonscheed? D'Formation continue ass jo awer an all Berufsfeld wichtig, also och hei. Et sollt en och, wann een iwwert d'Formation continue schwätz, d'Offer, déi momentan do ass, analyséieren, se regelmäisseg verbesseren a firwat net och vergéisseren.

D'Gesetz iwwert den Enseignement musical huet an de leschte Joren awer och vill Guddes mat sech bruecht, zum Beispill, datt iwwerall d'enschwechi Saachen ensigniert ginn an datt théorétesch kee Problem däerft si bei engem Wiesel vun d'er erger an déi aner Museksschoul.

Déi Museksschoulen, déi sech an der AEM, der Association des écoles de musique, zusummegegeschloss hunn, si sech méit ho komm, si hunn à pu près desselechenten Niveau a si hunn eng gutt Kollaboratioun énerogene. Des Weidera beateet jo och den „Collège des directeurs et chargés de la direction des conservatoires, écoles et cours de musique“, wou d'Diröktere sech regelmäisseg austauschen an och probéieren, konkret Verbesserunge virzeschilen.

Mä och hei ass net émmer alles Gold, wat bléint. Mir wéssen, wa mir iwwert die Muskunterricht schwätzien, datt et niewent de Privatschoulen dräi Zorte Schoule gëtt, d'Conservatoire - deen zu Esch an deen vun der Nordstad -, d'Ecole de musique, déi an der AEM zusummegechloss sinn, an dann natierlech d'Cours de musique, déi vun der UGDA fir d'Gemengen organisiert ginn.

An hei bestinn trotz Harmonisationoun, déi vun Gesetz geluerdert a mat Recht och gewollt ass, eng ganz Rei Divergencies. Ech huusen nérménne Beispill: Et sinn Horaires de cours fixéiert, mä d'Realität um Terrain ass deelweis eng ganz aner. Fir de Cours de formation musicale „Solfège“ an der Division moyenne, véiert a fennete Joer, sinn hei 120 Minuten d'Woch virgesinn. Fir desselechenten Programm, an desenno fir desselechenten Diplom ze kréien, ginn an den AEM-Schoulen alleguerant a bei der UGDA déi virgesinn 120 Minuten enseignieren. Am Conservatoire hat an der Stad 180 Minuten, zu Esch sinn et der ganzer 240, an zu Ettelbréck ass et zu guuder Leesch mat zwou Filièreen nach ganz anrech. Ech mengen net, datt een dat weider brauch ze kommentéieren.

Wat ech och nach als unverständlech ugesinn, a wat och quer net da Besoiné vun de Kanner entspréicht, ass, datt een am zweite Joer, also scho mat néng bis zéng Joer, déidéieren müsst, ob ee sach fir eng Filière professionnelle entscheet oder net. Wann ee sich dofir entscheet, mécht een als Konsequenz dovrin am dräite Joer Solfège eng Stönn méi, fir um Enn vun Joer ee Concours virun engem Jury - deen iwweregens onbekannt ass - ze maachen.

Als Beispill souzen an der Stad, wou d'Schülerinnen an d'Schüler aus de Museksschoulen, mä awer och aus der UGDA müssen higien, am Jury fir d'rëtt Joer Solfège net manner wéi véier Personen. Véier Personen, déi deenen trotz allem nach klengen Kanner - ech sot néng, zéng Joer - triem sinn. Hirer Enseignant respektiv den Direktor vun hirer Schoul huet an den éischt Joren emol dierferder berbal sinn. Dat heescht am Klöpertext: Déi Kanner vun néng bis zéng Joer ginn aus hirem Emfeld gerappt a spiller oder sangen op friemem Terrain virun och nach frieme Leit.

Ennert deene Konditione kann natierlech déi Performance, déi déi Karrier bréngen, émmer nérménne énner hiren tatsächleche Fäigkeete leien. Dat ginn d'Enseignants jo eigentlech an d'Formation continue geléiert, nämlech datt e Kand, wat sech muss op friemem Terrain beweelen, wéinegt dem Stressfaktor émmer nérménne nach 41% Performance ka bréngen. Des Prozentsaz seit eigentlich alles a misst ze denke ginn.

Mittlerweil huet d'national Programm-kommisionn e puer Ännernungen um Collégess vun dräite Joer virgeholt, déi och - an dat muss es soen - an datt richteg Richtung ginn. Nielt deenen zwou bestehenden Épreuven, Dictée a Lecture à

vue, kënnt nach eng Épreuve mat dräi Imposés; also Stécker, déi d'Kanner plus/minus ee Mount virum Exame kréien, un deene si da kënne schaffen an déi se am Exame virdroen. Also en Element, op dat si sech konkret kënne virbereeden an Hirschaffen, an dat hinne da sécher och déi Angsch, déi si hurn, ka verklangeren.

Des Weidera ass duodurch d'Épreuve méi laang ginn, woudeurch die Jury sech dann och kënn e besser Bild iwwert d'Kanner maachen. Dann ass beim Imposé den Enseignant mam Schüler zusammen, a schliesslech gëtt bei Limitfall den Enseignant und no sengem Aviz gefrot. Wéi gesot, et gëst an déi gutt Richtung, woubäi se sech awer hätt kënne wünschen, datt déi pedagogisch iwwerlängungen am Virfeld helle missé gefouert ginn, an net nodréig-lech.

Weidera bleift et awer trotz allem émmer nach fir d'Schüler aus de Museksschoulen a vun der UGDA, datt si en Auswärtsappli huren an - fir bei der Fussballsprach ze bleiven - déi vum Conservatoire een Heimatch.

Wenn een nieft deene schwieregen Examenskonditionen och nach muss considéréreren, datt een hei jo eigentlech eng Entscheidung als relativ jorkt Kand hält, wat eventuell souquer sang berufflich Zukunft ubelaengt, dann heesscht dat, datt e Schüler, dene duerchaus d'Capacitéiten hatt, fir vielfach eng professionell Filière ze maachen, mit déi sech, aus wat fir engem Grand och émmer, net kann oder net wéll! an dës dräit Stönn Solfège eschreiten, e komplett Joer vériféiert.

Bei instrumentalen Exame vun der éischtent Mention bestinn dann och Problemer. D'Schüler aus de Conservatoire, déi an dëser Épreuve iwwer 50 Punkten, also op d'mannsi eng Qualifikatioun „très bien“ erreichet, sinn automatisch admis an der Division moyenne spécialisée; wat secher richteg ass, d'Museksschouleschüler, déi an d'sselblechent Epreuve iwwer 60 kréien, si komescheweis net admis. Si müssen eng Épreuve supplémentaire Enn Oktober spiller, zusumme mat Conservatoiresschüler, déi manner wéi 50 Punkten haten. Eng Épreuve, déi all Joer zu ganz fermer Diskussion gefouert huet, well ganz anner Bedéngungen herrechen, wéi an engem reguläre Concours.

An dësem Schouler huet d'AEM zusumme mam Stater Conservatoire awer eng wesentlech méi pedagogisch Lösung ausgeschafft. Déi interesséiert Schüler aus de Museksschoulen maachen dee ganzen Examen - also déi technesch an och déi offentlech Epreuven - zusumme mat hire Kollegienn an Kollegie virun engem Fachjury am Conservatoire. Doudher gi si an deenselechent Konditionen schlussendlech gestest an d'Schüler wéssen schoum am Juni, Juli Besched, ob si an der Division moyenne spécialisée uegholl sinn, an net eréisch, wéi dat fréier war, am November. E schéint Beispill also vu guuder Zusummearbeit vun deenen eenzelnen Acteuren um Terrain.

Ei soll och hei nach emol betount ginn, datt déi eenzel Acteuren um Terrain - also d'UGDA, d'Museksschoulen an och d'Conservatoire - bei villen Hand an Hand schaffen. Als Beispill: Wann am Conservatoire hei an der Stad eng Waardéischéit besteet, fir déi eenzel Courses, dann dirigeieren déi responsablen Leit vun Conservatoire d'Clientéit bei d'UGDA, fir datt si kënnen hir Courses maachen a fir datt si net énnerwee vertuer ginn a si a kenger Schoul eng Plaz fannen.

Zréck eréam zur Organisatioun vun de Museksschoulen. Des känner énner generelle Konditionen - Käerjeng, Klier, Diddeling an drächst Joer och technisch zum Beispill maachen dat - eng Division moyenne spécialisée ubidden. Domal këmmt da de Leit jo eigentlech nérménne entgëint, déi dat wéiss maachen, well si net müssen duerch d'Ländchs füeren, wa si déi Courses wéile beschafen; zemouls wou och an de Museksschoulen duerch oben d'Gesetz vll ganz kompetent Enseignants engagéiert goufen.

Ei gëtt et awer zénter enger Zäit es Règlement grand-ducal, deen hei immens restriktiv ass, émmer anerer wat d'Qualifikatioun vun den Enseignants ugeet.

Enseignant am Grad E2 däerft nämlech déi Courses an engem Museksschoul net haten; am Conservatoire däerft hien dat awer. Ausserdeem steet dran, datt eng Museksschoul saach Schüler fir e Cours collectif vum véierten a fennete Joer spécialisé muss hunn; woubäi se fairerweis muss erminnen, datt de Commissaire à l'enseignement musical duerchblécke gelooss huet, eng gewësse Flexibilität ze tolerieren.

D'Conservatoire allerdéngs, déi jo per Gesetz gehale sinn, déi Courses unzubidden, müssen déi Konditionen net erfüllen an däerten de Cours halen, och wa si nämnen se Schüler hätten. Ech fanner, dat ass zim-lech ongerecht.

Komesch ass an däsem Kontext och, datt déi Zuel vu Schüler, déi en angem Cours collectif müssen ageschrifte sinn, fir datt en zustane sol kommen, nämnen an der Division moyenne spécialisée gëllen; an deenen aner dräi Divisionen - dem Inférieur, dem Moyen an dem Supérieur, an deenen et sécher och Klasse gëtt mat engem klengen Eifelzid, ergo dann eis mat feelerend Klassendynamik - gëtt et keng esou Beschränkungen.

Schued ass an däsem Kontext och, datt den Text guer keng Iwwergangsbestimmunge virgesäßt vun enger Rei Joran, fir esou eng Division zu lancéieren. Et ass also zu befricher, datt déi Possibilität, déi d'Gesetz gëtt, ganz einfach duerch d'se Réglement grand-ducal olgeschaeft gëtt, well et kann een net einfach aacht Schüler aus dem Hüt zaubern.

Ech hunn elo schonna ganz vill vu Kanner geschwätzt, déi muszéieren, mä et gëtt och Erwüssener: émmer mä. Duerfir ass och den Enseignement pour adultes eng wichtig Saach. Allerdéngs muss een och wéissen, datt d'Métalleen aus deemoleus entt von den Argumenter, firwat mir als ADR den Projet émmeratizi huren, well mir gesot huren, eng Person, déi hei zu Lëtzebuerg Musék studiert huet, huet am Fong keng Chance, fir kënnnen duermo och professionell hier Liewe mat der Musék ze maachen. Deemoos hate mer am Fong just d'Militärmusék an déi puer Conservatoire, déi praktesch de Leit en Job als Musiker konnten ubidden.

Duerch den Enseignement musical ass déi Zuel elo enorm an d'Lucht gaangen, op 580, wéi gesot, wouwun iwwer een Dréttel - 220 - Enseignanté sinn, déi net Lëtzebuerger sinn. Am Utank war das Prozentsaz nach vll méit häch, well mer net genuch Leit hei am Land hauen, déi Enseignant am Enseignement musical konnte ginn, och well d'Leit net als en Zil konnten ugsaam, fir huet Liewen um Niveau vun der Musék ze maachen.

Hier President, Dir Dammen an Dir Hären, Madame Stätssekretärin, d'Gessiz vun '88 war am Fong eng Kompromisselösung, Eng Kompromisselösung, déi natierlech ni d'Wénsch an d'Besoiné vun al Mensch kann erfüllen. Et ass ewer an dës leschten zéng Joer mat dësem Gesetz vll geschafft ginn. Et ass gutt geschafft ginn. Mir hunn den Niveau vun eine Schulerin a Schüler kënnna verbesseren, an datt ass net nérménne Mérle, deen déi Gesetz huet.

Ech mengen och, datt dës Diskussion haut die Mätteg an der Chamber dozou gefouert huet, datt ka fréisch diskutéiert ginn, virun allien iwwer déi zukünftig Finanzelösung, an och derfr gesegnet huet fir op d'Dolancé vun deenen eenzelnen Acteuren hin-zeweisen.

Domat soen ech Merci fir d'Noiuschchteren.

III) Plusieurs voix - Très bien

III) M. le Président. - Merci, Madame Dell'Agno. Den Här Gibéryen fir d'ADR huet d'Wuet.

III) M. Gast Gibéryen (ADR). - Merci, Här President. Léit Kollegienn an Kollegien, d'Interpellatioun vum Koileeg Gira gëtt als haut eng gutt Geleeënheet, no zéng Joer zénter dat d'Gesetz iwwert den Enseignement musical hielbante gestëmt ginn ass, eng éischt Bilanz ze zélen.

Et wier sécherlech besser gewiescht, déi Interpellatioun wier direkt virun dräi Joer geholl ginn, wéi dat ugefrot ginn ass. Dann hätt das Regierung och nach kënnen op d'Diskussionen an d'Konklusionen vun esou enger Debat reagéieren, endem dat se dann och vielfach eng Gesetzesproposition gemeinsach hätt, déi deem Rechnung gedroen hätt. Ech ferteit ganz, datt dat als an dëser Legislaturperiode net méi méiglech ass.

Mir hunn 1998 als ADR hielbannen dat Gesetz begreisséit, well mir gesot huren, datt et wichtig ass, datt mer miér en als Kultur investéieren, wat mir einer Meaning nu net genuch bis zu dem Zäitpunkt hei am Land gemaach huren. A wann en haut, zéng Joer duerno, kuckt, da gesait een och, wat d'Gesetz vun 1998 iwwert den Enseignement musical fir eng positiv Entwicklung hei am Land matbruecht huet, quritte datt sech eng Rei vu Froz gestallt huren, Problemer op der Streck opgetaucht sinn. Mir insgesamt muss awer eng äusserst positiv Entwicklung op deem Niveau feststellen

Dee grosse Punkt, dee virun zéng Joer hielbannen diskutéiert ginn ass, dat war de finanzielle Volet, do wou mer och an deene meeschten Interventionen drop higewisen huren, datt dat net géi duergoen, weil eben dat eng Situation war, wou mer deemoleus den Ist-Zustand gekuckt huren.

Deemoos sinn elo vun der Ministesch detailliéert Rechnung virgeluecht ginn, an do huet sech erausgestalt, datt am Fong d'Envelope vun 180 Milliounen Frang deemoleus schon engem Dréttel vun de réelle Käschten entsprach huet. Et war aver domat ze rechken, datt, nodeem dat Gesetz a Kraft gebratt ass a queesch duerch d'Lund vun de Gemengen uwagwannt ginn ass, mä Leit am Enseignement musical gëfen enseignéieren an deementsprechend dann eben och de Käschtepunkt an d'Lucht géit goen.

Haut stelle mer jo fest, datt do eng enorm Entwicklung komm ass, datt mer haut 580 Leit am Enseignement musical beschäftegt huren, wouwun 370 Leit a festen Aarbechtsvertrag huren. Dat war och deemoleus entt von den Argumenter, firwat mir als ADR den Projet émmeratizi huren, well mir gesot huren, eng Person, déi hei zu Lëtzebuerg Musék studiert huet, huet am Fong keng Chance, fir kënnnen duermo och professionell hier Liewe mat der Musék ze maachen. Deemoos hate mer am Fong just d'Militärmusék an déi puer Conservatoire, déi praktesch de Leit en Job als Musiker konnten ubidden.

Duerch den Enseignement musical ass déi Zuel elo enorm an d'Lucht gaangen, op 580, wéi gesot, wouwun iwwer een Dréttel - 220 - Enseignanté sinn, déi net Lëtzebuerger sinn. Am Utank war das Prozentsaz nach vll méit häch, well mer net genuch Leit hei am Land hauen, déi Enseignant am Enseignement musical konnte ginn, och well d'Leit net als en Zil konnten ugsaam, fir huet Liewen um Niveau vun der Musék ze maachen.

Duerfir ware mer frou, datt mer Leit aus der Grenzregionen hauen, déi hei op Lëtzebuerg Komm sinn, fir déi Courses do ze halen, respektiv datt mer Leit vun der Militärmusék hauen, déi agespronge sinn, fir déi Courses do ze halen, deenen hir Zuel jo awer elo lues a lues erofgeet.

Ech sinn iwwerzeegt, datt et duerch den Enseignement musical elo émmer méi Jugendlech gëtt, déi dat och als eng berufflich Zukunft gesinn, an den Enseignement musical eraginn an dann iwwert de Conservatoire eraus doranne hr Studie maachen an herno hiren Job op deem Niveau kënnne fannen.

Et ass also ganz wichtig, datt, während fréier déi Duerfmusiken oder Museksschoulen, déi mer hauen, niewerberufflich gefouert gi sinn, haut eng positiv Entwicklung statfiert an émmer méi Leit haaptberufflich als Musiker kommen schaffen.

Ech mengen och, Här President, datt mer den Enseignement musical eng gemeinsam Basis geluecht huren, wou mer och Iwwergang méiglech gemaach huren, sou datt an den Dierfer am éischté Cycle ufanken an herno am Conservatoire viru-fure kann. Dat war eng gutt Entwicklung.

Mir müssen awer haut oppassen, datt, wa mer eng Etapp weiderginn, mer net ewechgi vun der Proximitéit, déi mer haut huren an de meeschte Gemengen, téachent de Veräiner - ech denken do u Museken a Gesangsveräiner -, déi ganz dacks an d'Organisationen vum Enseignement musical an de Gemengen mat agebonne sinn, well et nach émmer dat dësch Zil ass, fir datt op den Dierfer an de Gemengen Jugendlecher - a priori Jugendlecher - ausgebilt ginn, déi herno och alse Musiken an eise Gesangsveräiner zuguttkommen.

Duerfir muss eben dat Zesummeschaffen téachent deenen eenzelne Museken, de Gesangsveräiner an dem Enseignement musical erhale bliwen. Mir däerfen net ze wéit ewechgi an dat se vill op a regionale Plang hiewen an dann de Kontakt vorléiteren, well déi geet als eng wichtig Verbindung verliert.

Mir gesi jo och haut, datt d'Museke méi wéi d'Gesangsveräiner awer direkt an dem Enseignement musical ageschloss sinn.

Mir hunn an der RTL-Kommissioune, wéi mer se nennen, jo och gemaengt, datt dat misst eng Mission obligatoire sinn, wou mir als ADR och der Meenung sinn, datt dat richtig ass, datt dat hauflächendeckend am Land misst ugebuecht ginn, datt jiddfereen, egal wou hier am Land wunn, d'Méiglechkeet misst kenne kreien, fir vum Enseignement musical ze profitéieren, natierlich net op allen Niveaus, mä dat mer op méi regionalem Niveau dann déi noch kommend Elappen awer och müssen offréieren.

Et muss zu der Allgemeinbildung haut gehéieren, et muss eng Normalitéit sinn an et däerft net eng Pro duer der sozialer Hierkunt ginn.

Mir hu verschidde Méiglechkeeten, fir den Enseignement musical unzubidden. Dat geest vum Gemengenniveau, wou d'Gemengen dat eleng maachen, iwwert de Wee vu Syndikat, wou verschidde Gemengen et zusammen maachen, bis hin op den Niveau vum Conservatoire.

Mir sinn coh als ADR der Meenung, wéi echo verschidde Viriedner gesot hunn, datt al engem bestimmten Niveau de Stat méi engagiert muss ginn, escou wéi mer dat och an eisem normalen Enseignement hunn, wou et a Mix géit vun der Finanzierung beim Préscolaire, beim Primair, an duerne de Stat et ganz iwwerhelt. Esou misst een och hei op e System kommen, datt déi éischt Cycle gedeelt wieren téschent Stat a Gemengen en datt et duerno escou misst sinn, datt d'Finanzierung méi op de Stat iwwergeet.

Et war och deemoos gewoest, datt déi Enveloppe net kënt duergoen. Well wann eben den Enseignement musical flächendeckend offréiert géit, datt kréie mer méi Schüler am doduerfer och méi Enseignanter. An hau ass d'Zuel jo von deenen, déi d'Coursé besichen, an daenem zéng Joer em 27% gekommen, wat also eng äusserst positiv Entwicklung ass. Mir hunn als deemools virun zéng Joer jo och alleguer erwénscht, datt méi Leit déi Coursé géife besichen a méi Leit dann och de Kontakt zu der direktér Kultur géife kreien. Dat ass am Fong aggeträert, natierlich verbonne mat engem Käschtepunkt, deen dann och deemonstréischend an d'Lucht gaangen ass.

Well de Stat aver sain Deel deemoos op 180 Millioone Franc plafonéiert huet, hunn d'Gemengen de Rescht misser iwwerhuelen, déi zwee Dréttel, wouvun am Fong némmen ein Dréttel et réellen Dréttel ass, an zwee deen, deen aus der Dotatioun kënnnt vun de Gemengen, deen also vun de Gemeng flächendeckend finanzierert géit, wou deemoos schonn agefuert ginn ass.

Well mer eins och scho virun zéng Joer gesot hunn, datt sécherlech eng Rei vu Gemengen den Enseignement musical net wäerten offréieren, also dann och keng finanziell Käschte halten, et aver unzuhuele war, datt Leit oder Jugendliche aus deene Gemengen an den Enseignement musical vun aneren Nopeschgemenge géife goen, ass deemoos desen Dréttel agefuert ginn, wou da gesot ginn ass, dann hillefen déi Gemengen, déi den Enseignement musical am Fong net ubidden, zumindrest iwwert deen Dréttel vun der Dotatioun, deen Enseignement aver ze finanzierer.

Dem Stat sain Dréttel, well des plafonéiert ginn ass, ass hauft bai Wéllern kein Dréttel méi. Duerfir ass deen Dréttel vun de Communes sièges, déi den Enseignement musical ubidden, haut wäll iwwer een Dréttel erausgaangen, wai dann eben och zur Konsequenz huet, datt hauft d'Gemengen higgan an déi héich Taxee d'Inschrift front. Ech mengen, dat kann net de Wee sinn. Mir sollien op des Wee goen, datt all Leit hal am Land kënnna vun dem Enseignement musical profitéieren.

Duerfir, Här President, der langen Rede kurzer Sinn, hei gest et an der Diskussion rémmen em eent, wounnent mer eins och heibannen eins ginn, wa mer d'Regierung dann esou wäll hinn: D'Regierung muss och hei Responsabilitéit um Niveau vun de Finanzen iwwerhuelen, fir datt mer och an Zukunft dat gutt gemengte Gesetz vun 1998 flächendeckend alle Bierger hei am Land kënnna ubidden, fir datt déi gutt gemengten Investitioun an d'Kultur och an Zukunft weider ausgebaute ka ginn.

Ech soen lech Merci.

» M. Robert Michon (ADR). - Très bien!

» M. le Président. - Merci, Här Gibéryen. Nächste Riedner ass den honrabelen Här Jaerling.

» M. Aly Jaerling (Indépendant).

Merci, Här President. Ech wäll einfach am Klorexli soen, datt de primäre Museksunterrecht oder Musukeunterrecht iwwerhaapi fir mech glâichzestellen ass man Unterecht an der Primârschoul, an do steht et einer Verfassung, datt de Primârschoulunterrecht muss gratis sinn. Genausou ass et meinger Usticht no man Museksunterrecht. E muss fir all Mensch zuungânglich sinn a muss gradessou e Recht ginn, wéi dat et als Verfassung ageschrifwien ass, dat heescht, datt de Primârschoulterrecht och am Museksberäich muss gratis sinn.

De Problem, datt mer hinn, ass einfach deen, dass verschidde Gemengen de Problem hinn, regional Infrastrukturen unzubidden - wóli mer de Fall zu Esch hate mit eisem Conservatoire -, Infrastrukturen, datt vun anere Gemengen benotzi gi sinn, mä wou ewer dann e Mineral gefrot ginn sia Leit, vu Kaner, datt aus anere Gemengen kommen sinn. Dat ass ee falsche Wee am Museksunterrecht, an dat ass och de falsche Wee am Primârschoulterrecht, wann einfach abe bei Kaner, datt aus anere Gemengen kommen, e Mineral gefrot géit. Mir sinn haut einfach an engem Situations, wou mer aner Familiestructuren hinn an och em Primârschoulterrecht muesen émdenken.

An deen neie Gesetz iwwert d'Schoulreform stéet awer all erléng eng Kéier strikt dran, dass einfach muss versicht ginn, d'Kéier an d'Schoul se schécken, wou se wunn. Dat ass ee gudden Objektiv, dat ass och gutt vertréiter, mä leider si mer haut an engem Situations, wou mer mussen soen, et ass net méi escou, dass d'Leit an d'Gemeng schaffen, wou se wunn, an dass d'Familien - Mamme a Papp - schaffé ginn an d'r Gemeng, wou se wunn. Si ginn entzuwisch ansecht schaffen an da kann et an der Regel esou sinn, dass se dann och hir Kaner mat an eng aner Gemeng huelen, fir se do ze betreien.

De Museksunterrecht kann an deen schwachte Kontext stellen a soen, dass jiddfereen et elementaart Recht muss hinn op Museksunterrecht an dass et net esou ka sinn, dass, wann a Gemeng Musekschoul gebaut ginn, dat u sach regional Strukture sinn, well se jo vum Stat zum Deal matfinanziert ginn. Da mussse se och fir jiddfereen zuungânglich sinn, an da kann et net esou sinn, dass Kaner aus anere Gemengen, déi döher kommen, e Mineral müsse bezuelen. Ech ginn do an einfach Beispill vun der Gemeng Ettelbréck, wou elo nach émmer, wa Kaner aus anere Gemengen an d'Musekschoul kommen, e Mineral gefrot géit. Ech kannen dat einfach...

(Interruption)

Gelift?

» Une voix. - Och nach op villen anere Plazan!

» M. Aly Jaerling (Indépendant). - Jo, op villen antere Plazan, mä egal wou et ass, et ass fir mech émmer falsch.

Et ass en elementaart Recht. Et kann een net higoen an einfach aus finanzielle Grénn eng Klass Kaner vun der Kultur ausschliessen. Dat schéngt mer elementar ze sinn, an duerfir fannen ech d'Minervalen, egal a wat fir engem Beräich, falsch.

Et verséisszt ganz klar géint déi Chancé-gleichheit, déi mer émmer hei priedege. Duerfir muss et esou sinn, dass jiddfereen och muss d'Utrecht hunn op de Museksunterrecht, datt dass d'Familien dann dofir extra müsse bezuelen.

Dat ass déi Richtung, an datt mer müsse goen.

» M. le Président. - Merci, Här Gibéryen.

(Hilarité)

» M. Aly Jaerling (Indépendant). - Also, Här President, dat ass echo fir d'réélt an dëser Session, wou Der mer esou Frech-heete maach!

(Hilarité)

» M. le Président. - Entschéilegt, Här Jaerling. Et ass net gär geschitt geweischt. Den honorablen Här Klein huet d'Wort.

» M. Jean-Pierre Klein (LSAP). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, 1998, wei mer iwwert dat Gesetz hei diskutéiert hunn, huet den honorablen Kolleg Ed

Junker gesot, datt Problematik hei huet e laange Baart. Et huet laang gedauert, ier mer e Gesetz kritt hinn iwwert den Enseignement musical, a mer ware frau, datt mer et deemoos kritt hinn. Haut si mer an der Leg, fir Konklusounen ze zéien aus den Erfahrungen, déi an deene leschten zéng Joer op dem Plang gemaach gi sinn.

Ech wollt e puer Wuert soen aus der Sicht vun de Gemengen zur Emsetzung vun désem Gesetz.

Éischtens, datt Museksunterrecht ass wichtig, anner anrem, well e Jonker ausbill, fir an de lokale Museksverälder a Chorale matzwierken, datt eng wichteg Kontribuition zur Liewensqualitéit an zur sozialer Kohäsion an de Gemengen an doduerch am ganze Land leschten.

Zweetens, all Kand oder Erwuessen am Land soll kënnen Accès zu Musukcoursen hunn.

Dréttens, den Enseignement musical soll an Zukunft ang obligatoresch Missioune fir d'Gemengen ginn. Dat heescht, dass se sech alleguer souwuel um Finanzement wéi um der Organisation bedeelsege sollen, ouri awer salwer Courses an hier Gemeng organiséieren ze solen oder ze müssen.

Wenn dëst also als Objektiv sinn, wóli soll de Finanzement vum Enseignement musical dann an Zukunft geregel ginn?

Heirop kann een net antwerten, ouri sech eng Kéier man aktuelle System vun der Finanzierung auseerneéssen. Dréi Vélotéi müssen duerfir émmer d'Lupp geholl ginn: éischtens, d'Repartitoun vun de Käschten téschent den Stat an dem Gemengesector insgesamt; zweetens, d'Repartitoun vun de Käschten téschent de Gemengen; dréttens, d'Participatioun vun de Schüler, dat heescht de Minerval.

1) D'Repartitoun vun de Käschten téschent Stat a Gemengen, dat ass ganz séler festgestallt. Deen Dréttel, deen de Stat an der Zalt an Aussicht gestalt huet, war planfördert an entsprécht net deem reellen Dréttel, wéi d'Käschte sech haut entwickelen. Duerfir muss derfir gesuert ginn, dass deen Dréttel effektiv en Dréttel géit. An dobt müsson och, en déhore vun de Fraisen vun den Enseignanter, d'Fraisen an d'Käschten, datt d'Gemengen ha mat den Infrastrukturen insgesamt, ebérechent ginn.

2) D'Repartitoun vun de Fraisen téschent de Gemengen, um Finanzement vum Museksunterrecht bedeelsege sech souwuel déi Gemengen, déi Coursé bei sech organiséieren, siet an engem Conservatoire, an engem Musekschoul oder iwwert d'UGDA, an dann awer och nach de Gemengesector insgesamt.

Dat ass eng Tatsaach, déi net émmer esou bekannt ass. Effektiv gesüzt d'Gesetz vun 1998 vir, dass d'Gemengen insgesamt iwwert den Fonds communal de dotation financière dësseitwechte Bâtfag wéi de Stat zum Finanzement vum Museksunterrecht bâsteleren.

Dat ass eng Tatsaach, déi net émmer esou bekannt ass. Effektiv gesüzt d'Gesetz vun 1998 vir, dass d'Gemengen vum Montant fortaliate am Fonds communal de dotation financière ofgehalen. Et ass also am Fong eins och schonn esou, dass d'Gemengen all an engem gewëss Mooss un d'Finanzierung vum Enseignement musical mat erzuge ginn, mä dësen Deal wéiss némmen d'selwecht wéi d'Kontribuition vum Stat. Wann d'Käschte vum Enseignement musical also méi séler progresséiere wéi d'Masse salariale vum Stat, geet dëst exklusiv zu Laaschte vun deene Gemengen, déi Musekscoursé bei sech organiséieren.

Wa mer also fannen, dass d'Participatioun vum Stat net dierf plafonéiert sinn, dann dierf déi vun de Gemengen insgesamt et net sinn.

3) D'Kontribuition vun de Schüler, dat heescht d'Fro vun dem Minerval. Si huet vill Facetten. An der leschter Zalt si schwierig Situationen entstanen, well d'Gemengen décidéiert hunn, den Élèves non résidents méi en helle Minerval ze troi wéi de Schüler aus hier Gemeng, an dat nodeems se...

(Coupe de cloche de la Présidence)

» M. le Président. - Här Klein, Dir mussi zum Schluss kommen!

» M. Jean-Pierre Klein (LSAP). - Ech si giàch färdieg, Här President.

...ouri Succès d'Commune de résidence, wou d'Schüler wunnun, dréim gebleden haten, dës Différenz ze iwwerhuelen. Esou eng Decision ass bestëmmi net illichtfarkeg geholl ginn, mä einfach well dëse

Gemengen d'Waesser bis zum Hals stoung. Dat kann een novollzéien.

Et kann een awer déi Gemengen verstoen...

» M. le Président. - Här Klein

» M. Jean-Pierre Klein (LSAP). - Jo, ech si giàch färdieg, Ech wéi némmen just scén, Här President, Dir wéi net hunn, dass mer sollen hei eng Diskussion téleren, fir dass d'Gleichheit téschent de Schüler an alle Gemengen soll stattfahn. Et misst een hei an der Chamber...

» M. le Président. - Ech hinn näicht géint d'Gleichheit, mä ech hätt gär giàch Temps de parole fir se all, an eist Reglement ass nun eben...

(Interruptions diverses)

» Une voix. - Losst den Här Klein gewärdien!

» M. Jean-Pierre Klein (LSAP). - ...dass jiddfereeng Meenung hei ka soen am Intérêt vun der Seach, an net einfach kucken, fir eng Zalt festzeiseen an dat arbitrairement meaang.

» M. le Président. - Dat géit net arbiträr gemaach. Dat ass, Här Klein, à l'unanimité gemaach ginn.

(Interruptions diverses)

» M. Jean-Pierre Klein (LSAP). - Wéi gesot, op déi dréi Froen do musse mer eng ganz prezis Antwort ginn...

» M. le Président. - D'Madame Stassekretarin ass amgäng, sech ze préparer.

» M. Jean-Pierre Klein (LSAP). - ...vun der Verdeelung vun de Fraisen téschent de Gemengen an dem Stat, émmer der Gemengen an eng ganz équitable Lösung fir d'Schüler, egal vu wou se kommen.

Dir Dammen an Dir Hären, ech soen lech Merci fir Ar Opmerksamkeit.

» Plusieurs voix. - Très bien!

» M. le Président. - Merci, Här Klein. D'Wort huet sie déi honorabel Madame Fleisch.

» Mme Colette Fleisch (DP). - Här President, Madame Stassekretarin. Dir Dammen an Dir Hären, déi lescht Diskussion vun de Gemengen an dem Stat, émmer der Gemengen an engem Conservatoire, fir d'Gleichheit, déi d'Musekschoul vun d'Krichen an Ettelbréck zu engem Conservatoire gi war an d'Musekscoursen zu Differding eng Musekschoul gi sinn. Fir dass dët aner Gemengen net sollen doduerfer manner kréien, ass de Plaffong érhéicht ginn, wat eng gutt Seach war, an dat ass jo och algemeen hei vun der Chamber gestëmmt ginn. Zu deemelechweiten Zäitpunkt huet onse Kolleg, den Här Cantille Gira, eng Interpellatioun ugemaalt, an et huet eben dräi Joer gedauert, bis dass dat endlich zur Diskussion koum.

Wal ech festhalen, Här President, dat ass, dass sech sätz därt Diskussion virun dräi Joer am Enseignement musical näicht déjamer huet. D'Fro sech därt huet nach esou stellen, wéi se schéng huet.

D'Rapportrice sengerzäit 2005, déi honorabel Madame Nelly Stein, déi ons vilt ze fréi woufass huet, hat gesot am Numm vun der Kommission, et wár vun der Regierung ver-sprach ginn, dass eng Analys vun den zoustannige Ministeren huet de Käschtepunkt - iwwert déi effektiv Käschte vum Enseignement musical - am Laie wár an dass déi Diskussion eréin gëften opfueulen, wann déi Fakten disponibel wären.

Mir hinn, Här President, den 8. Abréll e grouss Dokument kritt iwwert den Enseignement musical zu Luxembourg, wat ganz interessant ass, mä wal am Fong net déi Analys ass, vun där deemoos geschwat ginn ass. Ech bedaueren et, Här President. Ech sinn e bésse wéi d'Sœur Anne: «Je veux que je soleil qui rougit et la route qui pourdroit, mais ne je vois rien venir...»

(Hilarité)

D'Gesetz ass haut zéng Joer jaang en application. Wéi echo verschidde Riedner

Jeudi,
12 juin 2008

46

Chambre des Députés

Compte rendu officiel

Supplément commun aux quotidiens:

Luxemburger Wort, Tageblatt, Leïzebuergesche Journal,
Zettung vum Lëtzebuerger Vollek

Contenu réglementaire:

Service du compte rendu de la Chambre des Députés
Service des relations publiques de la Chambre des Députés

Tel: 486 9861

Conception, rédaction et mise en page:

Polygraphie Communication SA, Differdange

Concept et coordination générale:

BRAIN & MORE, agence en communication luxembourgeoise

et gesot hunn, huet dat Gesetz doudsécher zur Qualität an zum flächendeckende Charakter vum Enseignement musical am Land bërgedroen. Dat ass eng gutt Saach.

Nach bleiwen eng ganz Partie Problemer. Seit 2004 spéitens hunn d'UGDA, da Conseil supérieur de la musique, de Syvoci, eng Rei Stied a Gemengen déi Problemer a verschidde Avisen ervirgestrich an hu mat Nodrock gefuerert, dass se solle geléist ginn.

Déi Problemer gi vum Contenu vum Enseignement bis zum Statut vun den einzelnen Institutionen en passant iwwer de Statut vum Personal, d'Charge-de-coursen - si ass schonn dovnarr geschatzt ginn -, mä zum Beispill o d'Chargés de direction vun den Ecoles de musique - ech weess, dat d's Problem ass, deen der UGDA terribel um Härz läit - a last but not least de Problem vum Finanzement, deen d'Kärtleck vun där Diskussion ass, déi mer haut feieren.

De Finanzement geschitt an engem totaler Ontransparenz. Et ass kee Ménsch, dee weiss, wie wat woufir kritt. Or, den Artikel 12 vum Gesetz gesäß vir, que «L'Etat participe au financement de l'enseignement musical à raison d'un tiers des rémunérations brutes du personnel enseignant de ces institutions». Esou géit et op jiddé Fall net gehandhabt.

Problemer, déi de Conservatoire vum Nordem a leschter Zäit hat, hurn dozou geziert, dass déi Diskusoun vum méi akut ginn ass an de Problem vum méi urgent ginn ass. Et vun de Problemer ass effektiv d'Équitable Verdeelung vun de Fraisén téschent de Gemengen.

Am Kader vun der Territorialreform ass jo elo virgesinn - an dat ass och scho gesot ginn -, dass eng Obligation soll entstoe fir d'Gemengen, en Enseignement musical de base unzubidde fir all d'Kanner. Dat ass doudsécher eng gute Saach - den Här Egen ass op déi Fro agaagéiert, wéi wichteg dat ass -, mä dat wäert d'Fro vun der Verdeelung vun de Käschten nach méi kompliziert machen, well wann d'Gemengen all d'Obligation huren, wäerten d'Gemengen awer net allegueren kënneñ déi Offerte bidden.

Dat heescht, dass et an der Commune siège eng Partie Kanner géit, déi aus anere Gemengen kommen, wou deen Unterricht net ugebuecht géit. Da stellt d'Fro sech vun der équitable Verdeelung vum Finanzement an nach vum méi akuter Form. Ech mengen also, dass och hiel de Stat gefuerert ass. Wa mer déi Offre obligatoire aféieren, da muss onbedéngt de Stat en Deel vun deem Finanzement - an de gresser Deel vun deem Finanzement - droen.

Et stellt sech natierlich och de Problem vun der Spezialisation vun deene Schuler, déi wällen eng musikalesch Carrière aschloen an déi hir Etude weidermaachen um Niveau vun der Division moyenne spécialisée a vun der Division supérieure. Bis elo sinn d'Conservatoires déi Eenzeg, déi d'Courses an deenen zwou Sparten offréieren. Ech weess, dass d'Museksschoule sollen erméigleicht kréien, d'Course an der Division moyenne spécialisée och unzubidde, mä nach bleiwen d'Conservatoires déi Eenzeg, déi an der Division supérieure den Unterricht offréieren.

Si hunn also eng national Aufgab an et wär gutt a richtig, wann dat géit unerkannet gi vum Stat an entsprichend dédommagéiert ginn. Et ass keen Zoufall, Här President, dass em Ufank vum déisen Joer d'Buergermeeschters vum Ettelbréck, vun Esch a vu Lëtzebuerg, déi also allen dräi

erémgehol ginn, esou datt déi Virbereeding jo dann och ganz gutt war.

D'Gesetz ass also elo zéng Joer a Kraft an et war leang an der Maach virdrun, wéi och scho gesot ginn ass. D'Genéise huet iwwer 20 Joer gedauert, dat Gesetz selwer och nach eng Kéier dräi, well Jiddiferees weess, wéi schwierig et war, a well Jiddiferees weess, wéi komplex et war, a well am Endeffekt Jiddiferees woss, datt et besser wär, mir hätten dat Gesetz esou wéi et war, wéi mer hätte guet keent.

Eent ass sécher: Dat Gesetz vun '98 huet absolut positiv Resultater an Auswirkungen. Déi Objektiver vum 98er Gesetz sinn och erreicht ginn. D'Basissobjektiv vun der Freed um den Musek man Basisunterricht kënnet ze éinnerstenzen, ass voll opgaangen. Ech erénnere an Éveli musical an aner Initiativen, awer och d'Division interfeire aalls solches. Eng spezialiséiert Formalisatioun, deen Niveau harnnendr, deen d'Schüler esou wéi féiere kënne wéi se wellen, bis zu engem professionellen Niveau; genau d'selwecht. Deen dréitten Objektiv vun den Erweissencourses: Do ass sécher e märrer grosse Sprong gemaach ginn. Dat ass Klo.

Aner positiv Auswirkunge sinn awer och eng Stabilisatioun fir d'Berufsfeld vum Léierpersonal am Museksunterricht selwer an eng Stabilität fir déi Schoulen, egal énnert wéi engem Statut se de Museksunterricht ubidden.

E substantielle Qualitätsprägung ass scho vum Jiddiferengen heimbe festgestallt - dat ass absolut de Fall -, en Niveausprung no uewen, iwwerall a global, egal e wéi engem Type d'enseignement.

En diversifiéiert Ugebut vun Coursen, eraus och aus den traditionelle Schemen, déi bis dahin waren, hu mer och d'madder hiklit wou vili méi Kreativitéit erakomm ass. Selbstverständlichkeit méi Schüler; wat scho gesot ginn ass. A virun allem och ganz wichteg, e vili méi flächendeckend Ugebut vum Museksunterricht. Wa mer haut déi Landkaart kucken, wou wéi es Museksunterricht ugebuecht géit, dann hu mer haut vili, vili manner wéise Punkten drop wéi nach virun engem décke Joer, wou d'Diskussoun an der Spezialkommission ugaange sinn.

Alles dat huet eng Dynamik an deene leschte puer Joer kreiert, wou mer och villes thematiséiert hurn, wou vili méi Gemenge maatmaachen. Et ass kee méi, dee sech haut erausheit. An déi puer wáies Punkten, déi Dir noch op der Kaart hüt, déi Dir kritt hutt, och déi Gemenge sinn amgaange Gesprächer ze féléieren, fir énnere Form oder engere ander matzemaachen a sech ze bedeeleben um Ugebut vum Unterricht a vum Finanzement.

Dat Ganz huet jo dann och geheescht, dat mer nach méi Leit erreicht hurn, méi Schüler d'Méiglechkeet vu Musekscourses gi können. Eng Auswirkung dovnarr ass - déi schonn ugeschwatt ginn ass -, dat mer vill Nowess iiii für Museken och domädder kommen begeeschteren an eng ganz gross Professionalitéit, op dár anerer Sait an d'Seachen erakkt hurn.

Also, eng gross Vitalitéit an Innovations-sénn an a vum Museksunterricht. An ech huet elo nach vergissé sooen, datt och eng finanziell Besserstellung vun de Gemengen domädder komm war, wou vilm Gesetz vun '98 ass et quasi wéineg statisch Participation ginn. Haut geest se trotz allem al Joer erop, a saas haut op méi wéi dem Duebel vun deene, wéi d'Gesetz gestëmmt ginn ass.

Feststellungen also, déi hebbann iwwerall gedeelt ginn: De Museksunterricht ass néddeg. Si Stellungwert ass wichtig. Et ass net fir en a Fro ze stellen an e géit och iwwerhaupt net a Fro gestallt, weder hebbann nach soss anzwousch, wat mech ganz freet.

Eng aner Feststellung: Den Niveau, d'Ugebut, d'Qualifikatiounen sinn eropgaangen. Es ass vili méi flächendeckend ginn. Et sinn also méi Leit a Schüler, déi d'Méiglechkeiten huelen, fir nach aner Gestaltung vum Unterricht derbázemmacchen an drop-zugréffeleren. Am Respekt awer och vun engem gläichen Zréckbezüle kann de Stat haut net all Initiative berücksichtigen an de Kritik vum Zréckbezüle am bestehends Gesetz, am Numm vun der Équité, déi d'Aschzung ass.

Dés Gemengenautonomie soll och bleiwen. D'Gemenge soller selwer wélder bestimmen, wat se wéllen, am Wéissen a Gewissen, wat se dros wéllen a wat se dros können. '98 genausou wéi 2005 wéi och haut hei an déser Diskussion ass, jo d'Afrostelle vun der Autonomie hebbann net gewollt oder gewünscht, en och bei eins an der Regierung net. Ech halen also fest, dat mer eng Meenung sinn, dat mer

mengen, datt et net just duergeest, fir d'Pro Pfaffong - dat heescht, vun der Kontributioun vum Stat - hei ze kucken, mä et muss een och no de Kriterien an der Organisatioun kucken.

Am bestehende Kader vum aktuelle Gesetz wéesse mer, dat mer keng Lösung hurn. Keng aner Lösung wéi déi, déi bis elo do ass, ass méiglech. Et ass null Spillraum an et kann een náischt maachen. Dohier sinn déi Froen émmer erém opkomm an émmer erém d'selwecht bliwwer vun eventuelle méi grosse finanzielle Schwierigkeiten vu verschidde Gemengen oder Schoulen. Et ass net méiglech, et am aktuelle Kader aneschters ze maachen.

Wou leien d'Problemer hau? Mä an den Énnerscheeder téchent de Gemenge vum staatlichen Zréckbezüle, haaptsächlich durch énnere aneré - géit gesot - de Pfaffong vum staatliche Béifrag. Ech mengen, datt d'Pro doranner ze gesinn ass, dat mer hauft de Museksunterricht als körnmal fakultativen Unterricht gesinn.

D'Schwierigkeiten an d'Énnerscheeder leien: a verschidde Arten Organisations; verschidde Arten Qualifikatiounen vun den Erénnern; en anere Personalstatut plazewais; en aner Bezüle jee no Plaz; aner Palen; ganz besonnesch awer och aner Difinitiounen vun Tâchen, op dár eng Plaz géit et déi Chargen, ob anerer net; Niewenaktivitéit gi met argegholl an d'Tâche bei doenen engen a bei deenen aneren net; natierlich d'Koeffiziénten jee no Museksunterrichtsgare.

Déi kombinéiert Applikatioun eben just vun der Gemengenautonomie, déi jo virdrun och duergestallt ginn ass a richtig ass, a vum gesetzleche Pfaffong ass eben och d'Eklärung vun den Énnerscheeder, dat eng Gemeng vum Stat prozentual méi erémkrit wéi eng aner.

Mir wéssen, datt d'Gesetz an déi Reipräte, déi duerno komm sinn, objektiv Kritik festgeluecht hale fir d'Énnerscheeder. Et muss ee jo och Objektiver festleßen. Déi orientéiere sech no de Coursen, awer och no der Zuel vun de Schüler kombinéiert mat de Coursen.

Ech ginn elo net hei op d'Détailen an, mä Dir géit awer domädder ganz gutt gesinn, wéi kompliziéiert a wéi komplex et ass, datt een déi réell gehalen Zäit vun den individuelle Coursen, souguer a Minutte gerezchent, kückt. Schliesslech ass et jo och en Harmonisationsgesetz, soss kënnet dat net hin, datt mer e generaliséierten Taux vu véier Schuler fir ee Cours vun engem Stom jee no System hurn, e generaliséierten Taux fir kollektiv Coursen an esou wéider an esou virun. Déi ginn dann zesummegerechent an dorobbert géit dann och de Remboursement gekuckt.

Dir gesilt, datt et ganz genau ugerechent géit an dat et och ganz transparent ass. Et ass just ganz kompliziert. Mä et kann och net aneschters sinn, wou wéast wéi vili dausende Coursen uschieret d'Land zu rechne sinn, am egal wéi wäert dat bei verschidde Leit den Androck vu schwierige Rechnungen erprüfen, wou et wouer ass, datt se schwierig sinn, mä déi net ontransparent sinn.

Dat heescht nämlech, de ganze System ass esou opgebaut, dat de Stat souwuel no der Zuel vu Coursen wéi der Zuel vun de Schüler an zum Deel der Qualifikatioun vun den Erénnern erámbezuul. Am Respekt vun der Gemengenautonomie kënnet natierlich am kommunale Museksunterricht ali d'Schoule sech och d'Fréiteeten huelen, fir nach aner Gestaltung vum Unterricht derbázemmacchen an drop-zugréffeleren. Am Respekt awer och vun engem gläichen Zréckbezüle kann de Stat haut net all Initiative berücksichtigen an de Kritik vum Zréckbezüle am bestehends Gesetz, am Numm vun der Équité, déi d'Aschzung ass.

Dés Gemengenautonomie soll och bleiwen. D'Gemenge soller selwer wélder bestimmen, wat se wéllen, am Wéissen a Gewissen, wat se dros wéllen a wat se dros können. '98 genausou wéi 2005 wéi och haut hei an déser Diskussion ass, jo d'Afrostelle vun der Autonomie hebbann net gewollt oder gewünscht, en och bei eins an der Regierung net. Ech halen also fest, dat mer eng Meenung sinn, dat mer

weiderhi sollen am Respekt vun der Subsidiarität an der Gemengenautonomie gefueren.

Dann hu mer jo an der Zwischenzäit déi ganz waertvull Aarbecht vun der Spezialkommissionen iwwert déi territorial Reorganisatioun gehabt. Déi Aarbechten an Iwwerleesungen hu sech jo och op de Musiksunterricht ausgedehnt. Déi Konklusioune, déi do schonn deemdochs konnte gezu ginn, déi hunn ech och haut hebbene am heleren an déi ginn esou wéi gedeelt.

Dat heeschkt, mir hu schonn an deenen dräi Joer ganz vill Neues bruecht a ganz vill geschafft, zesumme mat der Chamber an an der Regierung. Déi dräi Joer waren net verluer, mat si hu ganz vill Neues bruecht. Ech merken, datt och d'Qualitéit vun der Diskussion jo vill vun deem erëmbruecht huet, wel mir an der Chamberskommission zesummen diskutéiert haten.

Esou datt ech och mengan, datt mer d'Objektyver, wouno mer als solten oder kënnien an Zukunft richten, folgenderweis gëfte kennen nennen. Wa virdru gesot ginn ass, et géif bedauert ginn, datt den Innenminister net hei ass, esou ass d'Regierung jo émmer eenzi a si schwätz och aus engem Mond.

»» Une voix - Ooooh!

»» **Mme Octavie Modert**, Secrétaire d'Etat à la Culture, à l'Enseignement supérieur et à la Recherche.- Dëst ass gausou gutt him seng Meenung, wéi dem Rescht vun der Regierung hir Meenung, wéi meng.

(Interruption)

Maacht loch also dorchwer guer keng Suergen.

(Interruption)

Jo, dann hunn ech emol haaptsächlech fir déi Leit geschwatt, déi dat richteg gesinn, esou wéi se dat soile maachen.

Aiso, d'Objektyver - an ech hu jo héieren, datt ei hei gesellt gëtt, - dat ass eng Konklusioune, déi an der Spezialkommission war: D'Basis vum Museksunterricht soll obligatorisch ugebruechte gi vun all Gemeng; net méi wéi hau e fakultativ Ugebuert. Dat heeschkt jo net, datt all Gemeng muss selwer alleen organisiere, mäi si kann natierlich d'Kooperationsen sichen. Dat ass souguer gar gewünscht.

Eventuell kann een dann och zesummen domaddder kucken, fir den haut fixe Prozentsaz vun Zréckbezuelen ze ersetzen durch méi spezifesch Indikationen op Basis vun deene jeevælige Resultater vun deem Joer, wat leearst ass, an deenen eenzelne Schoulen. Och dat - dat héiert Der schonn - gëtt net onkompliziéiert.

Domaddder gekoppelt coh eng eventuell - dat muss ee kucken - Ofkoppelung vum staatliche Beitrag mat deem, deen iwwert de Fonds de dotation communal geet. Dat heeschkt, datt déi net méi systematisch d'selwestch muss gehalte sinn. Dat ass alles ze kucken: dat Ganzl selbstverständlichkeit weiderhin am Respekt vun der Gemengenautonomie.

Dann de spezialiséierte Unterrecht. Dat heeschkt, déi leewesch Stuf oder Stufen, d'Division supérieure virun allem och op méi enger nationaler Ebene kucken an hierer Bedeutung, weil et kloer ass, datt dat net kann an och souguer net soll op allen oder op ville Plazien ugebruechte ginn.

»» Une voix - Très bien!

»» **Mme Octavie Modert**, Secrétaire d'Etat à la Culture, à l'Enseignement supérieur et à la Recherche.- Da sollen och verschidde pedagogesch Initiativen oder Pilotprojeten, Projektscolaires, gradesou gutt wéi d'Qualitéit vun Unterrecht méi flexibel

am Finanzement kënne gehandhaabt gi respaktiv an der Kontributioun, déi vlaicht derbækenni. Dat heeschkt, wann déi Projeten ueghoi ginn an als gutt emfondt ginn op enger nationaler Basis, datt se sech dann och méi e grouss Finanzement iwwert de Stat, dat heeschkt vum Commissariat à l'enseignement musical gekuckt, leeschte kann.

D'Andeeling vun den heiligen dräi groussen Types d'enseignement soll bâibehale ginn. Dat wär schlecht, fir déi nees opzeweichen. Vlaicht kann een och kucken, fir e Kritik jee no Capacité contributive vun de Gemengen anzeblieren.

Ech mengan nach eng Kéier, datt d'Léistung net kann en generell an inkonditionnée Europese vum Stat seenger Partizipationen sinn, mäi datt es muss iwwer e Réajustement vun de finanziellen Objektiver an och de Kritäre kucken, mat dann des Moment engem Eropse vum Budget a Fonction vun de Konkursiounen vun deem Réajustement.

Do kann es ganz villes innerhalb vun deene Kritären dann des Moment diskutéieren: Wéi eng Offer ass eng Basisformatioun, souwuel um geographesch wéi um finanzielle Plang? Wat ass eng Formation de pointe? Wéi eng Offer ass Formation continuing oder Erwuessenesbildung? Wat geet an der Beräich vun enger Frâzeitgestaltung, déi ganz sénnavoll ass? Wéi eng Spezialisité soll et ginn?

Ech mengan, datt déi dräi Parteie weiderhin eng glâich bleiwend...

(Brouhaha général et coups de cloche de la présidence)

...wichteg Roll behale fir Jiddiferenz vun deenen Offeren - de Stat, d'Gemengen oder Syndikater, Regionen oder Organisațiounen - wéi awer och d'Roll vun den Fenzelne respektiv vun den Eltern eng wichteg ass.

Et bleift ee grouest Objektiv fir mech, dat ass en Enseignement musical fir es alleger, egai vu wou se kommen - besonnesch déi Jong natierlech - am égal wéi déi sozial oder finanziell Situationsen ass vun hinne. En Zugang fir all ass wichtog.

Duerfir muss een och kucken, a Basis-musekseubeute, deen accessibel ass fir Jiddiferenz, a mat Aschreiwungskäschteren, déi sech d'Léit leeschte können, können ze definéieren. Alles dat gëtt net onkompliziéiert an alles dat ass net onkomplex.

Duerfir wäerde mer och eng breit Consultatioun feleren, déi mer elo direkt ufanken, vun elo un, an zwar d'schentens um Terrain, also mat de Partner, de Schoulen, wéi ee Statut se och émmer hunn, mat de Gemengen, an do kann een absolut - mengan ech - an deene Gesprächster mit de Gemengen sech och Gedanke machen iwwer eng eventuell Carte scolaire, an natierlech duemo um nationale politesch Plang. Iwwriegens, wann ech vun de Gemengen geschwatt hunn, wär ech och trou, hei können en Appel u se alleguer ze maachen, fir déi Statistikken an Donnéesen eranzeggen, déi mer och brauchen, fir helropper könne richteg ze schaffen.

Also vun elo un, nach émmer émert déier Regierung, ginn direkt déi Consultatiounen breit gefeuert en direkt lass, fir datt mer am lieftest Innenhalb vun engem Joer och e Basiskonsens hunn. Et gëtt net weider geschoft, wéi gesot ginn ass.

Et ass och net geschoft ginn an deenen dräi leeschte Joer. Am Géigendeel! Eppes Komplexes zu reforméieren ass och náchst, wat ganz séiter geet. A wann een et dann och nach am Kongress soll a wéllt maachen, da wéss! Der och, datt een dat net vun haut op muer, awer vun désem Joer op d'nächst Joer trotzdem probéier ze maachen.

Ech mengan, datt hei nach deen een oder anergh Detail flott dozou ze saen ass, wa geschwatt gëtt vun der Musék als Basis-unterrecht. Esou hu mer jo och haut Muséeksonnen an der Primârschoul, an do kënt ech met denken, dat et och lott wär, wann déi normal Muséeksonnen, déi also do souwiso solle kommen, met dem quellzéierte Muséekschoulpersonal zum Beispiel këmmt gestallt ginn an dann och méi secher géife gemaach ginn.

Anerwärts, wann ech soen, mir hunn hauft d'Gebuertsdagsfeier - souzeechen - fir dat Gesetz vun 1898, espou soe mer och en enger Woch, mir feieren d'Fête de la Musique, déi jo europewäit gemaach gëtt.

Finwat net och d'Fête de la Musique vum 21. Juni als Dag vun der Musék an de Schoulen an an de Primârschoulen aféieren? Dat wär, mengan ech, och e flotten Appel un déi Gemengenverantwortlech, déi hei setzen.

Gradesou ass et ganz wichteg, datt ee mal all deene Structures d'accueil an de Maisons relais, déi amgaange sinn ze kommen oder schonn do sinn, en Appel un déi Verantwortlech mécht a ka maachen, datt se sech sollen der Wichtigkeit vun der Musék fir d'Kanner am déi kleng Kanner bewosst sinn. Si sollen dat direkt mat an deen Kader eranhusen, do wou dat sech dann och extrem gutt maache lässt.

Mir sinn es jo alleguerete bewosst a mir waren allegueret d'accord dorfler, wéi wichteg et ass, fir Musék ze maachen. Dat ass also eng koordinéiert Apprache, déi och mat den Aarbechte vun der Spezialkommission iwwert déi territorial Reorganisatioun optimal zesummegeest an op dem Richtige Momen elo kënnnt.

Ech træsé mech, datt meng Virechli an och d'Konklusioune vun déser Kommission absolut an total helbanne gedeckt ginn, esou datt all Virarabechte do sinn vun wéi waren. Ech mengan, wat wichteg ass, dat ass jo, datt mer de Kanner iwwert de Musiksunterrecht d'Méiglechkeet ginn, fir sech ze entwikkelen, fir hir intellektuell, awer och psychesch a physesch Fäigkeitkeiten auszébauen, a se dat domaddder gradesou wéi och iwwer aner sénnavoll Frâzeitaktivitéite maachen. Domat gëtt d'r Violence virgebeugt an domaddder leeschte mer souwiel der kultureller an der musikalischer Entwicklung vun einer Gesellschaft a ganz groussen Déngsch wéi awer ganz besonnesch och eiser Jugend, déi sech doranner kann erëmfanen.

Här President, et sinn a ganze Koup Froen gestallt ginn. Soll och nach kuerz vlaicht och dorüber agoen? Eischtens emol...

»» Plusieurs voix - Neen!

»» **Mme Octavie Modert**, Secrétaire d'Etat à la Culture, à l'Enseignement supérieur et à la Recherche.- Neen? Super!

(Interruptions diverses et hilarité)

Wat dat elo Jo oder Neen?

»» **M. le Président**. - Dir huit net méi vill Zäit.

»» **Mme Octavie Modert**, Secrétaire d'Etat à la Culture, à l'Enseignement supérieur et à la Recherche.- Etach wéiss dat. Dat Meesch! hunn ech och gesot.

»» **M. le Président**. - Gutt, Dir huti nach zwou Minuten.

»» **Mme Octavie Modert**, Secrétaire d'Etat à la Culture, à l'Enseignement supérieur et à la Recherche.- Also, de Bilan wei gesot vum Gesetz vun 1898 vun deene leeschte Joren, deen hunn ech och gesot. Et ass alles gesot ginn.

E Plan scolariel - jo, just et muss een eis soen, wéi dat kann hikréien, weil dat geet besser fir all regional Ugebuert, mäi et ass méi schwéier ze maache fir das lokalen Unterrecht, deen allerdéngs awer och ganz wichteg ass. Duerfir ass dat net esou evident.

Vun dräi Zentren am Land ass geschwatt ginn. Do ass d'Bereetschaft vum Innenminister do, fir dës Fro hei och bei der territorial Reorganisatioun ze kucke respektiv, wa mer iwwert d'Nordstad diskutéieren, se mat zu consideréieren.

Ech wéll och hei a ganz groussen Hommage un de Conservatoire du Nord an hir Buergermeeschteren ausschwälzen.

»» **M. le Président**. - Ech géif awer hei wierklich dräm bledien, a bësselen Diziplin zu hunn! D'Madame Statsekretärin ass amgang, op d'Froen ze äntworten.

(Interruptions diverses)

»» **Mme Octavie Modert**, Secrétaire d'Etat à la Culture, à l'Enseignement supérieur et à la Recherche.- D'Froen waren alleger scho met beärtwert ginn, hu se zu Recht festgestallt.

Also, nach eng Kéier: Désiselech Froen hu sech och op anere Plaze vum Land gestallt, wou d'Statut net onbedéngt des vum Conservatoire ass. Déi Fro sinn da geleist ginn an Kader vun der Gemengenautonomie. Et gëtt also nach villes ze kucken.

Här President, well ech gesinn, datt ech op alles scho géainwert hat, well ech nach just op d'Motoun egoen.

Duerfir hunn ech jo nach fänf Minuten, déi ech aver net dofir brauch.

Ech wollt dozou soen, lergendwou freeen ech mech jo, wann d'Froen ganz genau d'esselswechten Text erëmgéholt gëtt wéi doen, doen d'Regierung an hirer Propos un d'Chamberkommission vun der territorial Reorganisatioun geschriwwen huat.

Allerdéngs muss ech soen, datt dat aver relativ speziell ass als Virgeschweis, an e bësse schwierig ass, wann deesselswechten Bréif, deen eng Kéier geschriwwen gi war, géif zréckgeogt un d'Regierung mat deesselswechten Termen, mat deesselswechten Feststellungen, mat deesselswechten Saachen. Dat ass jo aver keng Virgeschweis, déi es soll maachen.

Déi aner Saachen, déi do drastinn, dat si jo eigentlech Saachen, déi solle d'Constitutiounen erginn. Dat si Froen, déi um Enn vun de Consultatiounen kommen an net am Ufank vun de Consultatiounen scho këmme festgestallt ginn.

Duerfir géif ech mengan, Här President, dass mai allem Gudden, wat an der Motoun drastheet, se aver eigentlech si néideg ass, well alles dat echo virdru festgeschriwwen gi war.

Merci vilmools.

»» **M. le Président**. - Merci, Madame Statsekretärin. Den Här Gira freet d'Wuert als Auteur vun der Motoun.

»» **M. Camille Gira (DÉI GRËNG), interpellateur**. - Jo, Här President, och kommen net deraamscht, hei miden extreme Fru zu Ausdruck ze bréngen. Dat hei hunn och aver elo nach selten erliet an zweiei Joer, wat elo hei geschitt ass! Do gëtt een am Joer 2005...

(Interruption)

...als Deputéierten...

»» **M. le Président**. - Entschélligt, Här Gira, och muss lech allerdéngs d'rop opmerksam machen, dass d'Diskussioune olgeschloss ass. Mir diskutéieren elo d'Motoun.

»» **M. Camille Gira (DÉI GRËNG), interpellateur**. - Jo, ech kommen dozou, Gilt mer eng Chance, Här President, et gëtt jo e Regierung, wat heeschkt Parole après ministre. Déi Méiglechkeet besteeft jo nach.

Do gëtt een am Juli 2005 eng Interpellatioun eran, well een dat Gefillt huet, dass no engem Vote vun engem Gesetz en allgemeine Konsens do ass, dass Handlungsbedarf besteeft. Dann ass een als Deputéierten esou flexibel an et léissit es sech e puermo soen: Jo, d'Regierung studéiert a studéiert a studéiert.

Ei freet een dann no zweeanhalle Joer wierklich no. Wéi wäit sidd Der da mam Studiéieren? Bis dann endlich gesot gëtt, jo mi si faerdig mam Studiéieren.

An da stellt een hei eng Rei konkret Froen an et mécht een allgemeng konkret Propositen, wou et soll figeien. An da kënnnt d'Madame Statsekretärin erop, schwätzzt 20 Minuten, an huel awer wierklich, Här President, bei alrem Respekt, weder lergend Pist oppgemaach, wéi mer aus dem Schiamesse, deen dobaussen um Terrain ass, kuerzfristeg a mittelfristeg erauskommen, nach op lergendeng vun deene konkrets Froen, déi ech an anerer hei gestallt hunn, geantwert!

Jeudi,
12 juin 2008

Ech hu gefrot: Weini ass de Règlement grand-ducal iwert d'Formation des adultes do? Keng Antwort!

Ech hu ganz aner konkret Froe gestellt, aner Leit hunn der gestallt! Et kann dach ewer net sinn, dass dat Eenzeg, wat d'Madame Statssekretärin als elo ze offizieleren huet, ass, dass se no dräi Joer studéieren entdeckt huet, dass se elo muss con-suitiere gae bei d'Acteuren!

Jo, Här President, wat huet d'Regierung dann an deem Dossier un dräi Joer gemacht?

Et ka jo awer net sinn, dass dat Eenzeg, wat d'Regierung gemaach huet, a Verweis op d'Aarbicht vun der Spezialkommission ass. Souvill ech weess, waren dat d'Députéierten hei aus dem Haus, déi do eng gewünschte Aarbicht gemaach hunn an haapsächlech e Konsens fannen hunn, dass den Enseignement musical an Zukunft obligatoire sinn.

Fir de Reecht ass awer hei och a Konsens, Här President, dass et mit deenen aktuelle Sive vum Stat net ze maachen ass.

Wat déi Motioune ubelaangi, natherlich, Här President, hunn ech en Deel vu mengen Invitationsounen un d'Regierung bewosst konservéiert vun dem, wat d'Regierung geschriwwen huet un d'Spezialkommission.

Wann d'Madame Statssekretärin déi heite Motioune net unhélt, da kann ech just feststellen, dass se net méi zu deem stet, wat d'Regierung der Spezialkommission nach virun e puer Méint gescheckt huet.

Da froen ech mech, wat dann deen Exercice bruecht huet, wann e puer Méint nochdem es gewassen Ouverturé gewisen huet déi net méi sole gelien. Ech muss feststellen, dass dat hei awer elo eng extrem okkultant Virgenheitswiss ass, an dass d'Resultat vun der Sätti vun der Regierung awer null ass den Owend. Ech hunn net eng Pist hélieren, wéi mir dann de Problem an der a ronderem d'Nordstad, ronderem de Conservatoire, solle léisen.

Ech hu mer och nach soe gelooss, dass viru kuerzem déi Taxen nach eng Kéier gehéicht gi sinn. Sidd Dir, Madame Statssekretärin, an d'Regierung, an d'CSV, da wierklich der Meenung, dass ee Lett ka Minervé vu 600, 700 oder 800 Euro pro Joer zourmuuden? Wann dat esou ass, da solt ee dat wéinstens, dann hu mir ee konkret Resultat vun hau, mal deem mer können heemgoen.

))**M. le Président.**- Madame Statssekretärin, wann ech geflitt.

Mme Octavie Modert, Secrétaire d'Etat à la Culture, à l'Enseignement supérieur et à la Recherche.- Här President, och sinn och iwwerascht.

Ech ka mer zwar virstellen, datt et schwéier möiglech war, alles ze héieren, wat ech gesot hunn. Duerch gewessen Hantergrondaktivitéiten, déi hei waren, ass dat möiglecherweis schwéier gewiescht, dat ginn ech ganz gár zou. Mä ech hunn awer op déi Froe geäwtwirkt, ausser viácht op dat, wat de Règlement grand-ducal iwert d'Formation des adultes ueget, a wat ech mir opgeschriwwen hat. Mä, am allgemeine Konsens hunn ech gemaengt, ech bréicht net weider op déi Froen anzegeon.

Et ass wouer, datt dat Règlement nach net géholl ass, mä deemoos war geschriwwen, et soll ee ganz vull Règlementer huelen, fir d'Flexibilität vum Gesetz, fir d'Flexibilität vun der Saach iwwerhaapt grouss genuch ze loossen. Es Règlement ass souwisa a spontane Pouvoir vun der Regierung, dat muss och net diréngend drastisch. Et ass wouer, datt dat nach net géholl ass, an et ass och net einfach ze huelen, éischtens.

Allerdéngs stet eng Hällewull Règlementer dran, dat stéimmt. Si müssen emol net géholl ginn, mä dat ass awer hei net d'Diskussion. Ech mengen awer och, datt mer hei net sollen iwwert dat leicht Règlement diskutéieren.

Zweetens hunn ech ganz vull Saache gesot, als Antwort op Ar Froen. Ech hu gesot, datt mer deemoos an der Spezialkommission vun der Réorganisation territoriale festgestallt hunn, datt de Museekunterrecht soll als Basis obligatoiresch ugebueede ginn. Dat hu mir gesot.

Wéinst der Gemengenautonomie muss ee kucken, wéi een am Kontext dovuunner de steatliche Finanzement redefiniert, well et ass evident, datt dat och am Saache mat sech zitt. Ech hu gesot, datt ee kucke muss, fir de fixe Prozenzsaaz vum Zréckbezuelen, esou wéi en haut ass, ze ersetzen duurch en anere Mechanismus, deen och naie Missione Rechnung dréft. Da kéint een och nach iwwer eng eventuell Ofkoppeling vum statliche Béitrag vun deem vun Fonds de

dotation communale, wéi en haut ass, nodenken, fir datt een net méi muss parallel evalueréieren.

Ech hu vu spaziellertem Unterrecht geschwat, vun anere Saachen, déi een och am Zusammenhang mat engem eventuell méi grouss Finanzement iwert de Stat ka kucken. Ech hu vu Kritären an „capacités contributives“ geschwat an esou weider an esou virun.

Ech sinn awer iwwerascht, datt elo op emodif keng Consultation soll gemeach ginn. Ech sinn och iwwerascht, datt gemengt ginn ass, et wár virdrun nach net hogedoech ginn. Ech ka mer awer net virstellen, datt d'Partner um Terrain trou wären, wann hei eng Reform géif gemaach ginn, wou si net ganz steark géift mat agebonnen a virdru getrot ginn. Dat kann een net ganz, genz séér maachen, an duerfir ass dat och elo nach net alleen gemaach.

Ech ka mer net virstellen, datt hei gewünscht wär, datt een net méi deene Partner sollt schwätzten. Fir net nach eng Kéier laang drop anzegoen an zu soen, wat d'Léisunge sinn, déi es soll underke können, soen ech och nach eng Kéier, datt mir dat ja schonn dragegeschriwwen haten. Wa mer et schonn dragegeschriwwen hunn, da gesimt ech awer elo net, firwat mer dat nach eng Kéier sollen enger Motioune als Optag un d'Regierung ginn.

Op d'Plans sectoriels an dóí aner Saache war ech drop agegangen.

))M. le Président.**- Madame Flesch, Dir hutt d'Wuer.**

Mme Colette Flesch (DP).- Här President, mir hu ganz vill Sympathie fir déi Motioune, déi hei abruecht ginn ass, a mir kéint se och stéimmen, mir hu just e Problem, main éischt Punkt vun der Motioune, wou gesot géift: «déplafonner la contribution de l'Etat et l'agencer selon les frais réels des différents services offerts par les communes».

Mir wéissen, dass a verschidde Ge-mengen, an notamment an dár, déi ech em beschte kennen, Servicec offréiert ginn, déi am Fong iwwert dat erausglin, wat de regen Enseignement musical ass. An ech mengen, et wár net fair ze soen, dass de Stat och bet deene Käechte soll interve-néieren.

Wann eng Gemeng appes méi wéilt of-fréieren, da soll se dat maachen an da soll se dat droen. Dorf géift ech ons Kollege vun der grénger Fraktion froen, ob si kéinten d'accord sinn, dass een de Punkt 1 esou géift redigieren: «déplafonner la contribution de l'Etat et l'agencer selon les frais réels de l'enseignement musical».

))M. le Président.**- Här Jaerling, Dir hutt d'Wuer.**

M. Aly Jaerling (Indépendant).- Also ech verstih dat net. Ech hunn nach ni esou eng herrech Motioune gesinn. Wenn dann d'Regierung och nach heihi kérien a seel, si hatt dat do schonn alles selwer ge-schriwwen, da sollt mer dach domadder d'accord sinn.

Wann alles, all Kontributioen vum Stat, déplafonniert géift fir verschidde Servicec, déi vun de Gemengen offréiert ginn, ma da sollt mer dat dach esou stoe losseen, dat unhuellen. Et stet am losche Passus: «augmenter la part de l'Etat dans les trois de fonctionnement des trois conservatoires régionaux». Souvill ech mech erënnerre kann, iwwerháhl de Stat 100% vun de Käschte vum Fonctionnement vun deene Conservatoires.

))M. le Président.**- Här Jaerling!**

M. Aly Jaerling (Indépendant).- A wann de Stat elo wéili 150% ubidden, da sollt mer dat dach unhuellen. Dat ass dach eng herrech Motioune.

A wann d'Regierung domat d'accord ass...

))M. le Président.**- Merci, Här Jaerling, fir Ar Intervention.**

Motion 1

Mir kommen elo zum Vote. Ech denken, dass de Voie électronique verlängert ass. Mir stéimmen dann elektronesch iwwert d'Motioune of.

Vote

D'Motioune 1 ass oigalehnt mit 38 Nee-Stemmen, bei 22 Jo-Stemmen.

Ont voté oui: MM. Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, M. Fernand Eigen, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goeters, Paul Helminger (par M. Xavier Bettel), Alexandre Krieps (par M. Claude Melsch), Claude Melsch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Kospp (par M. Gast Gibéryen) et Robert Mshien;

M. Aly Jaerling.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koulien, MM. Marcel Glesener, Norbert Haupert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Alf Käss, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santor (par M. Marcel Oberweis), Marcel Sauber (par Mme Sylvie Andrich-Duval), Jean-Paul Schaeff, Marco Schenk, Marc Spautz (par Mme Nancy Arendt), Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Waller et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agno, M.

Fernand Diederich, Mme Lydia Err (par Mme Claudia Dall'Agno), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Alex Bodry), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiber et Mme Vera Spautz (par M. Roland Schreiber).

Dir Dammen an Dir Hären, domat si mer um Eun vun eisen Aarbechen ukomm. Déi nächste Sitzunge si programméiert fir déi éischt Woch am Jull. Den Ordre du jour géift lech schrifftlech malgedeelt.

D'Sitzung ass opgehewan.

(Fin de la séance publique à 17.17 heures)

Sommaire des séances publiques

N° 44, 45 et 46

page 507

Question de la Direction

pages 557-558

566 - Projet de loi portant à promouvoir, à développer et à créer d'un pacte régional avec les communes sur la base d'un préalable et d'un accord de partenariat de coopération entre les collectivités territoriales (Urss, 25 juillet 1979, 1979/1980, loi relative à l'aménagement et au développement durable du territoire et à l'assainissement), ce à laquelle sont associées toutes les collectivités territoriales, à savoir les collectivités territoriales, les districts administratifs, les districts de la Côte Sud, et les districts de l'Est, et qui détermine les modalités d'application de la loi du 25 juillet 2002 portant sur certaines mesures fiscales destinées à encourager la mise en œuvre du pacte régional et de l'application de la loi modifiée du 10 juillet 2004 concernant l'aménagement communautaire, le développement urbain, celle du 21 septembre 2003 sur la lutte contre l'évasion et l'optimisation des dispositions du Code civil, et qui détermine certaines dispositions du Code civil. pages 556-576

577 - Projet de loi ayant pour objet l'établissement économique cohérent des régions du Luxembourg, à l'exception de la loi modifiée du 21 juillet 1993 ayant pour objet l'établissement et la diversification d'un espace de la Côte Sud, et qui détermine les modalités d'application du plan stratégique régional de la Côte Sud, et qui détermine les modalités d'application de la loi du 22 février 2004 relatives au renforcement de la protection de l'environnement, à l'application de la loi modifiée du 10 juillet 2004 concernant l'aménagement communautaire, le développement urbain, celle du 21 septembre 2003 sur la lutte contre l'évasion et l'optimisation des dispositions du Code civil, et qui détermine certaines dispositions du Code civil. pages 576-581

Question avec déclaration

page 589

581 - Question avec déclaration de Mme Lydia Err relative aux relations entre l'Organisation Mondiale du Commerce (OMC) et l'Agence Internationale de l'Energie Atomique (AIEA). pages 581-582

582 - Question avec déclaration de Mme Lydia Err relative aux problèmes socio-économiques liés à la production de bio-carburants. pages 582-583

Question avec déclaration

page 589

584 - Heure d'actualité demandée par la députée Del Grand-Sainte émissaire au sein de la Commission des affaires étrangères et du développement international. pages 584-585

585 - Heure d'actualité demandée par le groupe CDH/Gauche sur la financement futur des structures diocésaines et du gérage. pages 585-586

586 - Désignation d'un membre du Centre pour l'égalité de traitement. pages 586-587

587 - Projet de loi portant loi budgétaire 2005 pour la réduction d'un déficit budgétaire et à la sauvegarde des institutions financières. pages 584-586

588 - Projet de loi relatif à la sécurité dans le secteur financier. pages 588-589

589 - Projet de loi portant à la modification des articles 118, 126, 127, 152, 165, 186, 220 et 221 du Code d'instruction criminelle et abrogation d'articles 26 et 27 du Code pénal. pages 589-597

590 - Projet de loi portant à la modification des articles 118, 126, 127, 152, 165, 186, 220 et 221 du Code d'instruction criminelle, ouvrant à la législation pénale

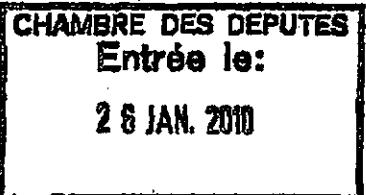
591 - Projet de loi portant à la modification des articles 118, 126, 127, 152, 165, 186, 220 et 221 du Code d'instruction criminelle, ouvrant à la législation pénale

592 - Projet de loi portant à la modification des articles 118, 126, 127, 152, 165, 186, 220 et 221 du Code d'instruction criminelle, ouvrant à la législation pénale

593 - Projet de loi portant à la modification des articles 118, 126, 127, 152, 165, 186, 220 et 221 du Code d'instruction criminelle, ouvrant à la législation pénale

594 - Projet de loi portant à la modification des articles 118, 126, 127, 152, 165, 186, 220 et 221 du Code d'instruction criminelle, ouvrant à la législation pénale

595 - Projet de loi portant à la modification des articles 118, 126, 127, 152, 165, 186, 220 et 221 du Code d'instruction criminelle, ouvrant à la législation pénale

Transmis en copie pour information
- aux Membres de la Commission des Affaires intérieures, de la Grande Région et de la Police
- aux Membres de la Commission de la Culture
- aux Membres de la Conférence des Présidents
Luxembourg, le 27 janvier 2010
Le Secrétaire général de la Chambre des Députés,

Monsieur Laurent Mesar,
Président de la
Chambre des Député-e-s

Luxembourg, le 26 janvier 2010

Concerne : demande d'une réunion jointe des Commissions de la Culture et des Affaires intérieures au sujet de l'enseignement musical

Monsieur le Président,

Par la présente et conformément aux dispositions du règlement interne de la Chambre des Député-e-s, nous avons l'honneur de vous demander de bien vouloir convoquer une réunion jointe de la Commission de la Culture et de la Commission des Affaires intérieures, de la Grande Région et de la Police et de mettre à l'ordre du jour le point suivant :

Financement et organisation de l'enseignement musical

Dans le cadre d'une interpellation de M. Camille Gira, Madame la Ministre de la Culture avait annoncé le 12 juin 2008 qu'une large consultation avec les milieux concernés serait immédiatement entamée pour aboutir à un consensus au terme d'une année. Nous estimons que les résultats de cette consultation ensemble avec la prise de position du Syvicol du 14 décembre 2009 pourraient servir comme base de discussion lors de cette réunion jointe.

Nous vous prions de bien vouloir y inviter les ministres en charge.

Avec nos remerciements anticipés, veuillez accepter, Monsieur le Président, l'expression de notre plus parfaite considération.

François Bausch
Président

Camille Gira
Député

Financement et organisation de l'enseignement musical : quelles réponses aux défis actuels ?

Prise de position du SYVICOL

La présente prise de position a pour objectif de définir, à titre préliminaire, le point de vue du secteur communal concernant une éventuelle réforme du financement et de l'organisation de l'enseignement musical. Elle se base sur les expériences faites par les communes avec la législation en vigueur et contient des propositions pour remédier à un certain nombre de problèmes qui se posent à leur niveau.

Le SYVICOL se réserve le droit de se pencher à nouveau sur le dossier une fois que le gouvernement aura fait connaître officiellement ses propositions de réforme.

L'organisation de l'enseignement musical au Luxembourg se caractérise par la grande hétérogénéité de ses structures et modes de fonctionnement, dont le développement au fil des années est allé de pair avec la demande des citoyens. Une restructuration complète de l'organisation existante, qui chamboulerait le modus vivendi permettant actuellement aux trois systèmes (conservatoires, écoles de musique, cours de musique) de coexister, ne paraît pas opportune. Une approche pragmatique, qui a pour point de départ les modes d'organisation existants et vise à trouver des réponses ponctuelles aux problèmes qui se posent, est à privilégier.

Financement

De l'avis du SYVICOL, la remise sur le métier de l'article 12 de la loi modifiée du 28 avril 1998 portant organisation de l'enseignement musical doit obligatoirement être incluse dans un projet de réforme. Il convient de rappeler que celui-ci dispose que « *l'Etat participe au financement de l'enseignement musical à raison d'un tiers des rémunérations brutes du personnel enseignant (...).* ». Toutefois, ce principe est infirmé plus loin dans le même article, où cette participation est explicitement plafonnée.

De fait, même si le SYVICOL ne dispose pas de chiffres officiels, il semblerait que la participation de l'Etat représenterait aujourd'hui plutôt un quart du coût total des rémunérations. Sachant que la contribution au financement de l'enseignement musical des communes dans leur ensemble via le Fonds communal de dotation financière est identique à la participation étatique, il faut conclure que la moitié des frais de personnel incombent aujourd'hui aux communes qui organisent l'enseignement musical.

L'apport financier de ces communes est ainsi disproportionné, sachant qu'elles prennent également en charge tous les frais en relation avec les infrastructures de l'enseignement musical au niveau communal. Aussi le SYVICOL réclame-t-il d'urgence la suppression du plafonnement de la participation de l'Etat, de manière à ce que celle-ci corresponde réellement à un tiers des rémunérations.

Par ailleurs, si les communes qui disposent d'un conservatoire ou d'une école de musique, doivent être prêtes à assumer leur vocation régionale, une contribution financière des communes d'origine des élèves non-résidents devrait toutefois aussi pouvoir être exigée. Alors que le système resterait inchangé pour les cours *collectifs*, il est proposé de répercuter désormais les frais des cours individuels assumés par la commune organisatrice (frais = coût total du cours individuel – contribution du Fonds communal de dotation financière – participation de l'Etat) sur le minerval des élèves non-résidents. Au cas où le cours en question ne faisait pas partie de l'offre proposée par la commune de résidence, cette dernière rembourserait ces frais à l'élève.

Enfin, le SYVICOL déplore que les critères utilisés pour déterminer la répartition des subsides entre les communes ne soient pas publics et appelle avec insistance le gouvernement à gérer l'affectation de ces fonds publics dans une totale transparence.

Enseignement de base / enseignement de pointe

D'après les informations dont le SYVICOL dispose, le gouvernement compte introduire une distinction entre un enseignement musical de base, un enseignement moyen et un enseignement de pointe. Le SYVICOL serait d'accord à ce que l'enseignement de base relève de la responsabilité des communes, les charges financières – déduction faite des droits d'inscription - étant à répartir entre l'Etat (50%) et les communes (50%). En revanche, l'enseignement moyen et l'enseignement de pointe seraient pris en charge par l'Etat, la participation financière des élèves étant à corrélérer au niveau d'enseignement fréquenté.

Organisation (décentralisation vs centralisation)

De l'avis du SYVICOL, il ne faudrait pas imposer de modèle uniforme à l'ensemble du territoire luxembourgeois. Alors que dans certaines parties du pays, les cours de musique sont essentiellement concentrés dans les conservatoires et écoles de musique, d'autres régions ont activement encouragé le développement de cours de proximité et donc favorisé la décentralisation. Cette organisation de l'enseignement musical est une conséquence de l'autonomie dont jouissent les communes et qui leur permet de tenir compte des spécificités et préférences locales dans l'exercice de leurs missions.

Rappelons dans ce contexte que le SYVICOL, dans sa prise de position sur la réorganisation territoriale de l'Etat (janvier 2007) a exprimé l'avis que l'enseignement musical devrait à l'avenir faire partie des missions obligatoires des communes. Il serait toutefois erroné d'en déduire que le SYVICOL voudrait que des cours de musique soient dispensés sur le territoire de chaque commune. Il s'agissait plutôt de donner une garantie d'accès à l'enseignement musical, à tous les citoyens, où qu'ils résident. Le corollaire en est bien entendu qu'aucune commune ne devrait pouvoir se soustraire à une participation financière aux frais de l'enseignement musical, d'où l'idée proposée ci-avant d'une prise en charge des coûts des cours individuels par les communes de résidence des élèves.

Tarification

Etant donné que la loi modifiée de 1998 et les règlements grand-ducaux y afférents fixent des standards de qualité applicables à tous les cours, il est difficile de justifier auprès des citoyens les écarts entre les droits d'inscription appliqués par les différentes institutions dispensant l'enseignement musical. Le SYVICOL est en faveur de la fixation d'un système de tarification harmonisé sur l'ensemble du territoire.

Des droits d'inscription plus élevés devraient pouvoir être exigés des élèves adultes disposant de leur propre revenu.

Programmes

Le SYVICOL regrette qu'au Luxembourg, les programmes de l'enseignement en vigueur exigent en règle générale une étude poussée du solfège comme préalable à l'apprentissage d'un instrument. Le degré de difficulté de ces cours de solfège est parfois tel qu'un certain nombre d'enfants, découragés, finissent par abandonner leurs études musicales, sans avoir vraiment pu développer leur goût pour le jeu d'un instrument.

Il est proposé d'introduire deux filières d'enseignement musical, l'une devant mener à des études musicales poussées, voire à une carrière professionnelle, l'autre permettant l'apprentissage rapide d'un instrument et ciblée sur les élèves qui souhaitent pratiquer la musique comme loisir.

Cette approche pourrait aider à contrecarrer le recul du nombre de musiciens dont souffrent beaucoup d'associations de musique locales. Dans ce contexte, l'Etat et les communes devraient aussi mener ensemble une réflexion sur la manière de rendre à nouveau plus attrayant l'apprentissage des instruments à vent, qui représentent l'essentiel des instruments utilisés par les harmonies municipales. En effet, ces associations jouent un rôle important dans le maintien de la cohésion sociale, favorisent l'intégration des étrangers et, de manière plus générale, constituent un pilier de la vie communale.

Intégration de cours de musique dans l'encadrement parascolaire, respectivement dans l'enseignement fondamental

Sans contester l'intérêt d'une telle idée, le SYVICOL considère que les communes devraient avoir le libre-choix de décider, en fonction de leurs possibilités matérielles et/ou organisationnelles, d'une intégration de cours de musique dans l'encadrement parascolaire.

Sachant que le gouvernement vient d'étendre le système des chèques-service à l'enseignement musical, le SYVICOL tient à rappeler que les droits d'inscription actuellement exigés au Luxembourg sont en général peu élevés et que la gratuité des cours de musique risque d'avoir des effets négatifs sur l'assiduité et la motivation des élèves fréquentant les cours.

Des coopérations entre des institutions d'enseignement musical et les écoles primaires devraient également être possibles, de manière à permettre, par exemple, la dispense d'un enseignement du solfège pendant leurs cours d'instruction musicale figurant au programme de l'enseignement fondamental.

Formation des enseignants

Le SYVICOL appelle de ses vœux l'introduction d'un certificat d'aptitude pédagogique comme condition d'accès à la fonction de professeur de musique.

Précarité de l'emploi de certains chargés de cours

Les communes devraient garantir un minimum d'heures d'emploi à leurs chargés de cours et, dans la mesure du possible, se coordonner avec d'autres communes pour permettre à ceux-ci d'atteindre un cadre complet par le cumul de cours dispensés dans plusieurs localités.

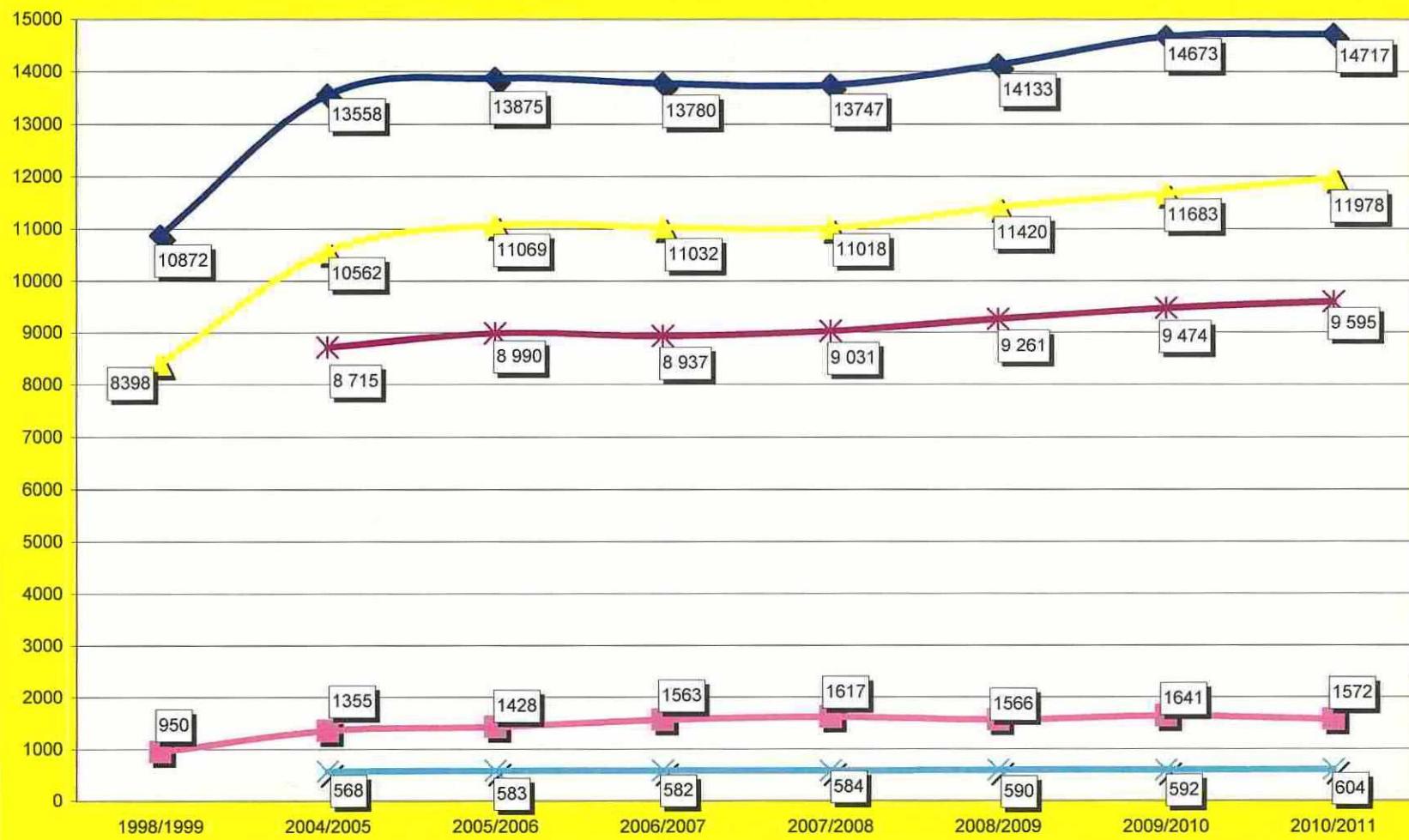
Luxembourg, le 14 décembre 2009

L'ENSEIGNEMENT
MUSICAL
AU LUXEMBOURG

LES EFFECTIFS

EVOLUTION DES EFFECTIFS DANS L'ENSEIGNEMENT MUSICAL

élèves cours coll. cours ind. enseignants heures d'enseignement

		1998/1999	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Evolution en %
Ecole de musique ¹				*						
	élèves	4811	6322	5211	4944	4983	5096	5358	5479	13,89%
	cours coll.	359	609	458	478	517	490	538	552	53,76%
	cours ind.	3864	5067	4476	4369	4350	4602	4828	5035	30,31%
	enseignants	273	317	274	274	273	280	283	284	4,03%

		1998/1999	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Evolution en %
Cours de musique ²										
	élèves	2654	3449	3330	3499	3588	3848	4111	4114	55,02%
	cours coll.	214	308	305	323	351	365	378	399	86,45%
	cours ind.	1427	2414	2320	2428	2502	2589	2698	2821	97,69%
	enseignants	154	168	146	149	148	157	161	164	6,50%

		1998/1999	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Evolution en %
Edm+Cdm										
	élèves	7465	9771	8541	8443	8571	8944	9469	9593	28,51%
	cours coll.	573	917	763	801	868	855	916	951	65,97%
	cours ind.	5291	7481	6796	6797	6852	7191	7526	7856	48,48%
	enseignants	427	485	420	423	421	437	444	448	4,92%

		1998/1999	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Evolution en %
CONSERVATOIRES										
	élèves	3407	3787	5334	5337	5176	5189	5204	5124	50,40%
	cours coll.	377	438	665	762	749	711	725	621	64,73%
	cours ind.	3107	3081	4273	4235	4166	4229	4157	4122	32,67%
	enseignants	217	191	262	264	264	265	265	260	19,82%

		1998/1999	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Evolution en %
Enseign. mus.										
	élèves	10872	13558	13875	13780	13747	14133	14673	14717	35,37%
	cours coll.	950	1355	1428	1563	1617	1566	1641	1572	65,48%
	cours ind.	8398	10562	11069	11032	11018	11420	11683	11978	42,63%
	enseignants		568	583	582	584	590	592	604	6,34%
	heures d'enseignement		8 715	8 990	8 937	9 031	9 261	9 474	9 595	10,10%

¹ Les écoles de musique de Diekirch et d'Ettelbruck ne sont devenues "Conservatoire" sous le nom de "Conservatoire du Nord" qu'à partir du 1er janvier 2003 et la loi qui en tient compte est entrée en vigueur pour 2005/2006

² Les cours de musique de Differdange ne sont devenues "Ecole de musique" sous le nom de "Ecole de musique de Differdange" qu'à partir du 15 septembre 2003 et la loi qui en tient compte est entrée en vigueur pour 2005/2006

EVOLUTION DES EFFECTIFS DANS LES CONSERVATOIRES

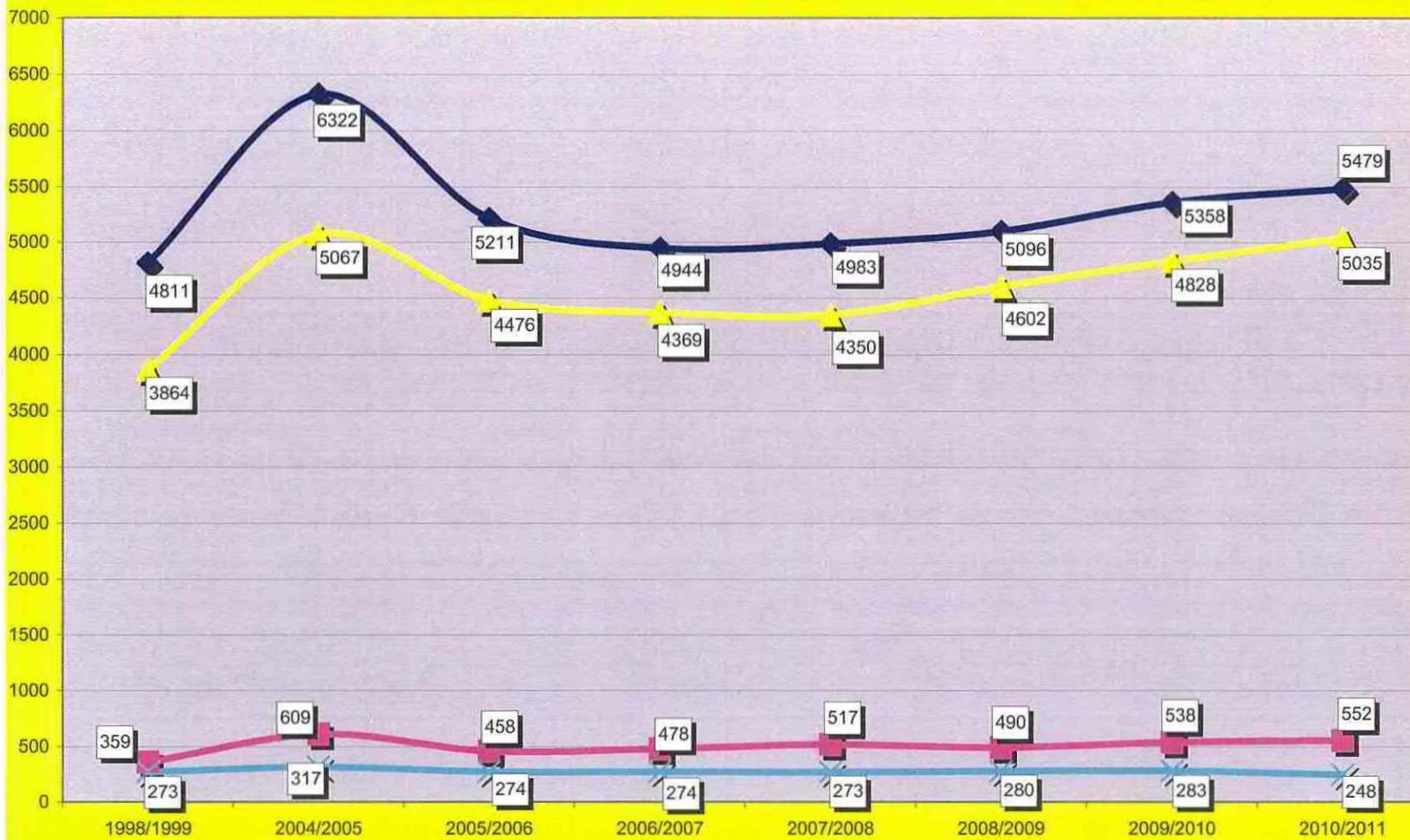
Evolution du nombre d'élèves, de cours et d'enseignants dans les conservatoires

		1998/1999	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Evolution en %
Luxembourg										
	élèves	2417	2782	2717	2709	2632	2622	2625	2620	8,40%
	cours coll.	255	295	253	306	274	263	272	258	1,18%
	cours ind.	2198	2158	2208	2129	2106	2132	2088	2070	-5,83%
	enseignants	160	135	133	135	134	135	137	135	-15,63%
Esch/Alzette										
	élèves	990	1005	1016	1036	1034	1048	1034	1001	1,12%
	cours coll.	122	143	152	175	167	178	172	164	34,43%
	cours ind.	909	923	972	1005	1017	1044	1024	1002	10,24%
	enseignants	57	56	57	59	63	64	62	62	8,78%
Nord										
	élèves			1601	1592	1510	1519	1545	1503	-6,13%
	cours coll.			260	281	308	270	281	199	-23,47%
	cours ind.			1093	1101	1043	1053	1045	1050	-3,94%
	enseignants			72	70	67	66	66	63	-12,50%

		1998/1999	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Evolution en %
CONSERVATOIRES										*
	élèves	3407	3787	5334	5337	5176	5189	5204	5124	50,40%
	cours coll.	377	438	665	762	749	711	725	621	64,73%
	cours ind.	3107	3081	4273	4235	4166	4229	4157	4122	32,67%
	enseignants	217	191	262	264	264	265	265	260	19,82%

EVOLUTION DES EFFECTIFS DANS LES ECOLES DE MUSIQUE

élèves cours coll. cours ind. enseignants

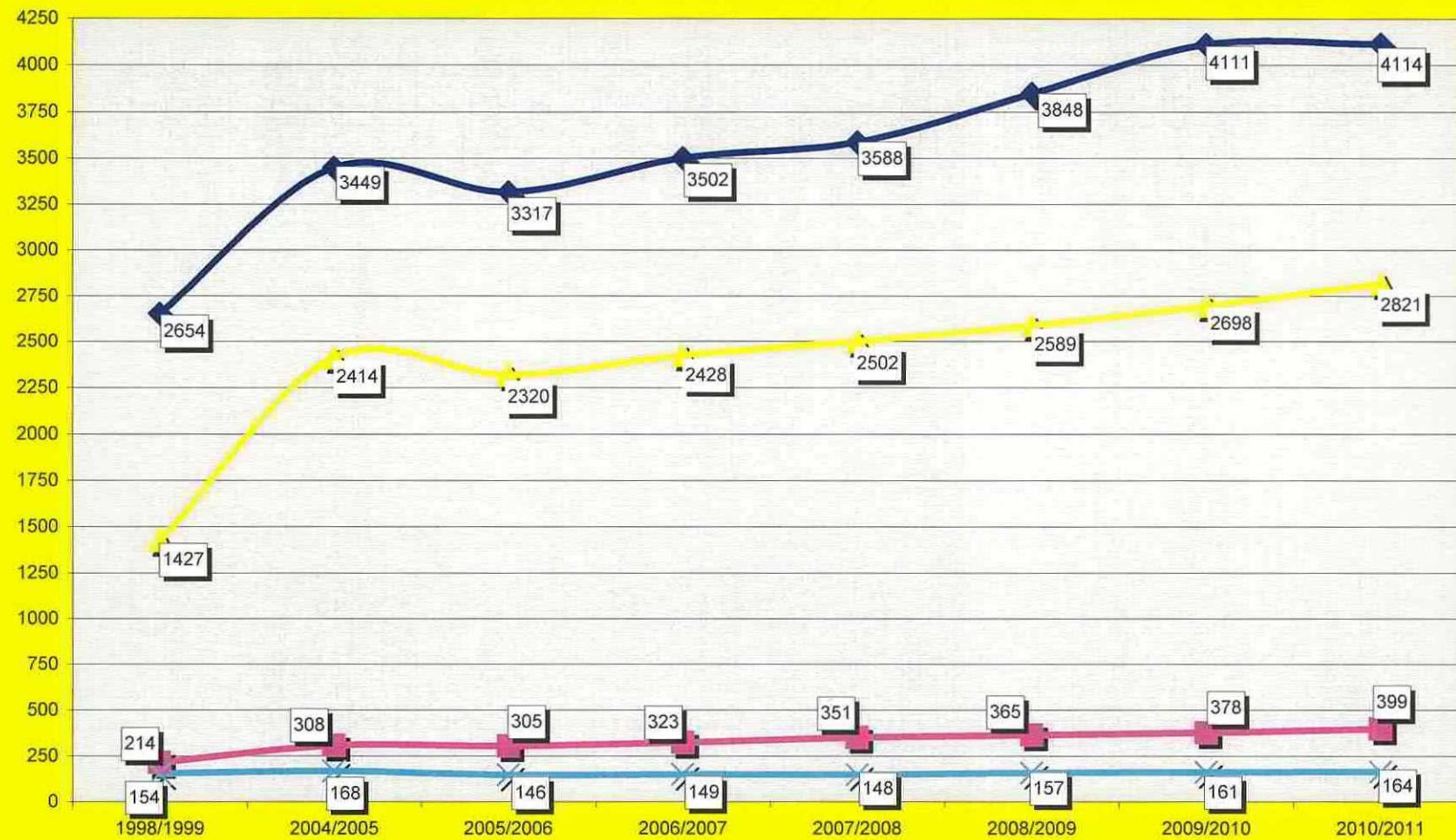
Evolution du nombre d'élèves, de cours et d'enseignants dans les écoles de musique

		1998/1999	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Evolution en %
Grevenmacher										
	élèves	295	587	601	589	579	593	613	642	117,63%
	cours coll.	19	41	44	45	42	40	38	43	126,32%
	cours ind.	251	456	508	506	536	563	575	591	135,46%
	enseignants	20	25	25	25	25	25	26	26	30,00%
Pétange										
	élèves	379	561	566	518	534	551	529	520	37,21%
	cours coll.	19	49	49	48	52	43	42	45	136,85%
	cours ind.	330	477	503	455	461	514	491	481	45,76%
	enseignants	22	28	34	30	29	31	30	29	31,82%
Redange										
	élèves	397	578	605	587	616	646	668	646	62,72%
	cours coll.	21	45	49	42	45	44	46	48	128,58%
	cours ind.	307	504	529	540	564	570	596	663	115,96%
	enseignants	22	28	28	28	31	32	34	35	59,09%
Wiltz										
	élèves	155	148	159	189	211	221	240	240	54,84%
	cours coll.	18	23	27	35	37	36	45	51	183,34%
	cours ind.	115	129	126	166	175	196	210	219	90,44%
	enseignants	13	15	14	16	16	15	17	18	38,47%
Total EDM		1998/1999	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Evolution en %
	élèves	4811	6322	5211	4944	4983	5096	5358	5479	13,89%
	cours coll.	359	609	458	478	517	490	538	552	53,76%
	cours ind.	3864	5067	4476	4369	4350	4602	4828	5035	30,31%
	enseignants	273	317	274	274	273	280	283	284	4,03%

¹ Les écoles de musique de Diekirch et d'Ettelbruck ne sont devenues "Conservatoire" sous le nom de "Conservatoire du Nord" qu'à partir du 1er janvier 2003 et la loi qui en tient compte est entrée en vigueur pour 2005/2006

EVOLUTION DES EFFECTIFS DANS LES COURS DE MUSIQUE

élèves cours coll. cours ind. enseignants

Evolution du nombre d'élèves, de cours et d'enseignants dans les cours de musique

		1998/1999	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Evolution en %
UGDA										
	élèves	2419	3189	3314	3481	3569	3825	4092	4114	70,07%
	cours coll.	193	278	304	321	349	363	376	399	106,74%
	cours ind.	1313	2245	2320	2428	2502	2589	2698	2821	114,86%
	enseignants	136	145	145	148	147	156	160	164	20,59%
Differdange ¹										
	élèves	211	259							
	cours coll.	20	29							
	cours ind.	97	169							
	enseignants	14	22							
Feulen										
	élèves	10	1	3	21	19	23	19		
	cours coll.	1	1	1	2	2	2	2		
	cours ind.	3	0	0	0	0	0	0		
	enseignants	2	1	1	1	1	1	1		
Reisdorf										
	élèves	14								
	cours coll.	0								
	cours ind.	14								
	enseignants	2								

¹ Les cours de musique de Differdange ne sont devenues "Ecole de musique" sous le nom de "Ecole de musique de Differdange" qu'à partir du 15 septembre 2003 et la loi qui en tient compte est entrée en vigueur pour 2005/2006

		1998/1999	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Evolution en %
CDM										
	élèves	2654	3449	3317	3502	3588	3848	4111	4114	55,02%
	cours coll.	214	308	305	323	351	365	378	399	86,45%
	cours ind.	1427	2414	2320	2428	2502	2589	2698	2821	97,69%
	enseignants	154	168	146	149	148	157	161	164	6,50%

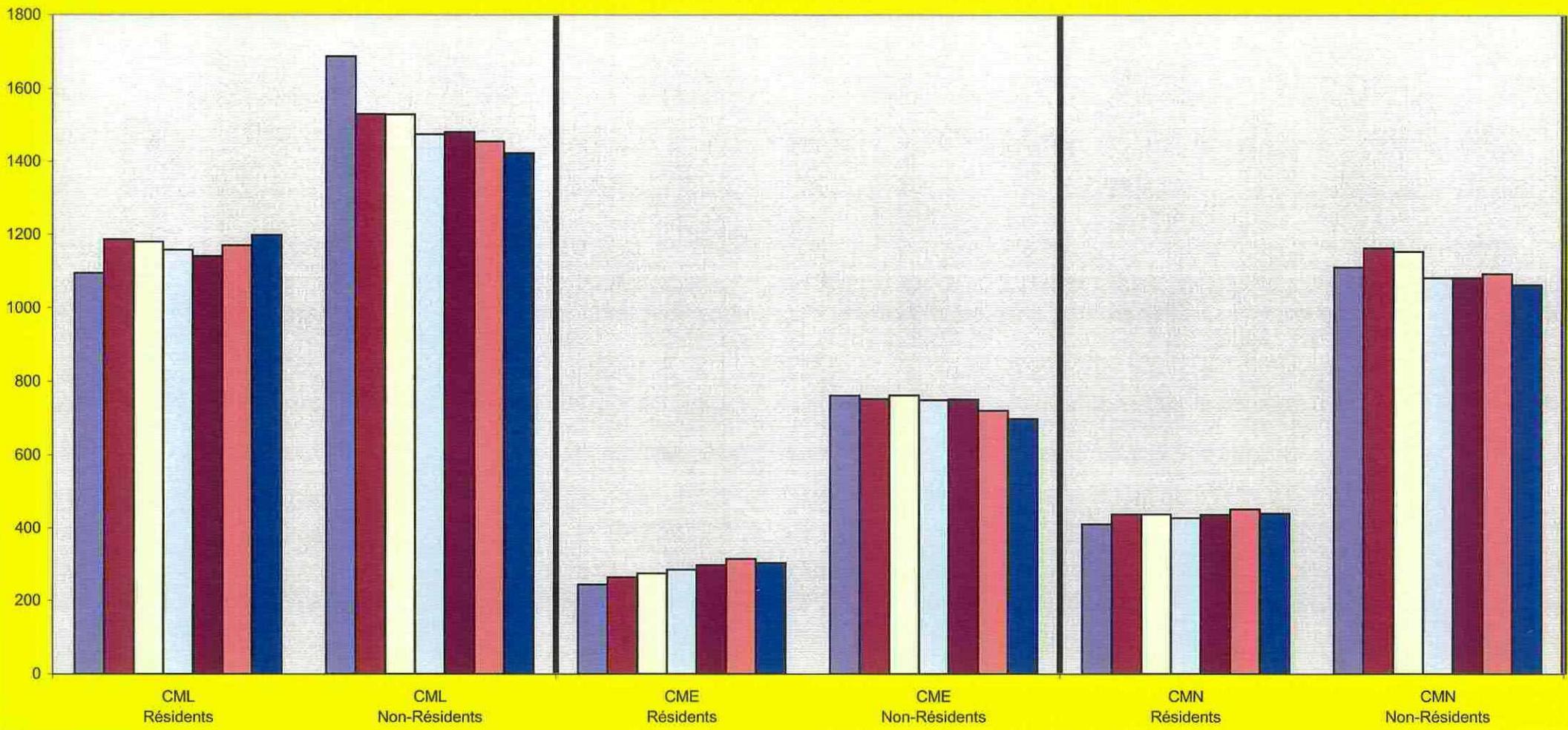
RELATION
RESIDENTS/
NON-RESIDENTS

CONSERVATOIRES**RELATION RESIDENTS-NON-RESIDENTS DANS L'ENSEIGNEMENT MUSICAL**

		Conservatoire de Luxembourg	%	Conservatoire d' Esch/Alzette	%	Conservatoire du Nord	%
2004/2005							
	Résidents	1095	39,36%	244	24,27%	410	26,95%
	Non-résidents	1687	60,63%	761	75,72%	1111	73,04%
2005/2006							
	Résidents	1187	43,69%	264	25,99%	438	27,36%
	Non-résidents	1530	56,31%	752	74,01%	1163	72,64%
2006/2007							
	Résidents	1180	43,56%	274	26,71%	438	27,51%
	Non-résidents	1529	56,44%	762	74,27%	1154	72,49%
2007/2008							
	Résidents	1158	44,00%	285	27,56%	428	28,34%
	Non-résidents	1474	56,00%	749	72,44%	1082	71,66%
2008/2009							
	Résidents	1141	43,52%	297	28,34%	437	28,76%
	Non-résidents	1481	56,49%	751	71,66%	1082	71,24%
2009/2010							
	Résidents	1170	44,57%	314	30,37%	452	29,26%
	Non-résidents	1455	55,43%	720	69,63%	1093	70,74%
2010/2011							
	Résidents	1198	45,73%	303	30,27%	440	29,27%
	Non-résidents	1422	54,28%	698	69,73%	1063	70,73%

EVOLUTION RESIDENTS/NON-RESIDENTS DANS LES CONSERVATOIRES

■ 2004/2005   ■ 2005/2006   □ 2006/2007   □ 2007/2008   ■ 2008/2009   □ 2009/2010   ■ 2010/2011

RELATION RESIDENTS-NON-RESIDENTS DANS L'ENSEIGNEMENT MUSICAL

Ecole de musique

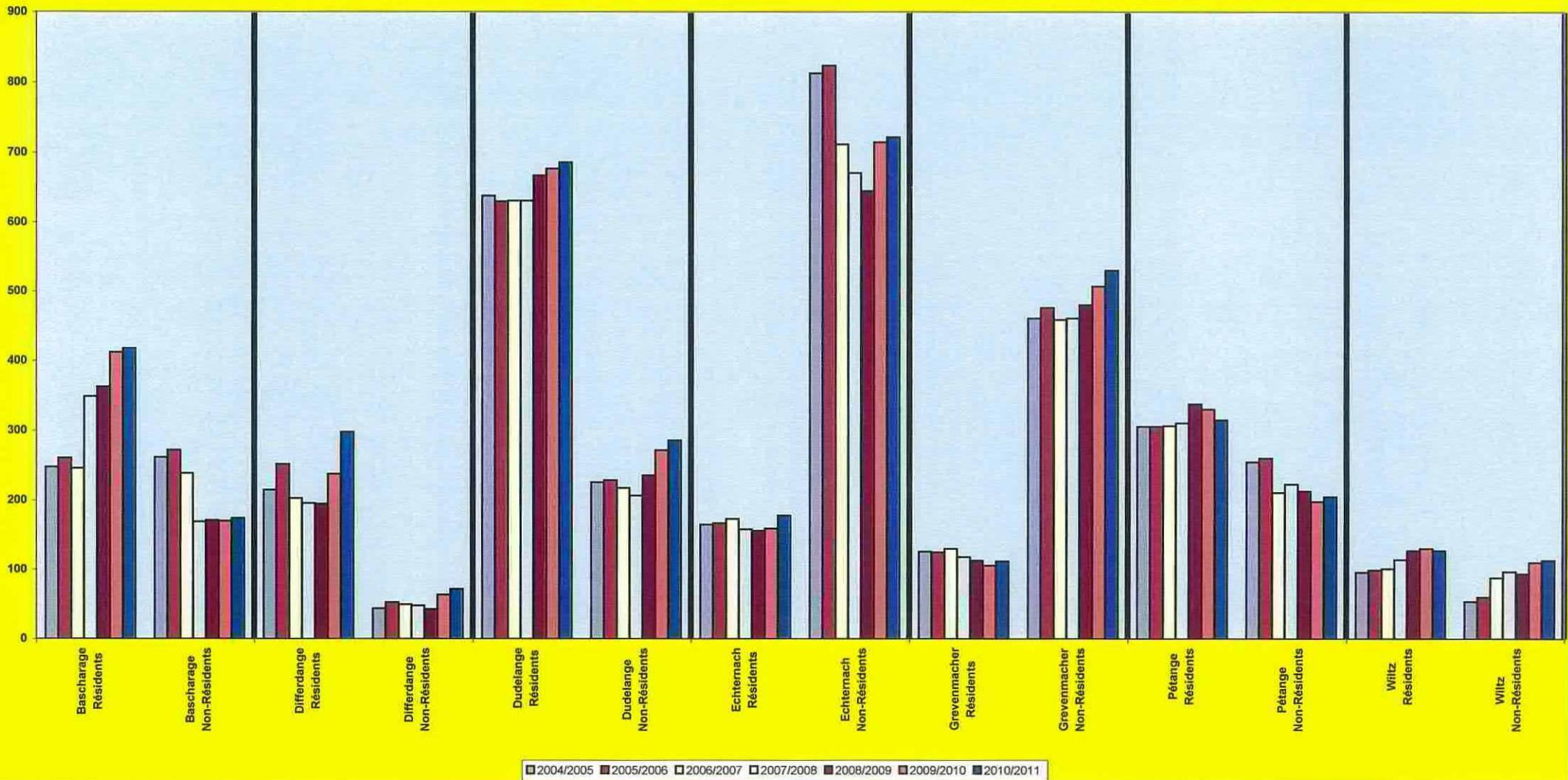
	Bascharage	%	Differdange	%	Dudelange	%
2004/2005						
Résidents	248	48,63%	215	83,01%	638	73,84%
Non-résidents	262	51,37%	44	16,99%	226	26,16%
2005/2006						
Résidents	261	48,96%	252	82,62%	630	73,34%
Non-résidents	272	51,03%	53	17,37%	229	26,66%
2006/2007						
Résidents	246	50,72%	203	80,24%	631	74,32%
Non-résidents	239	49,28%	50	19,76%	218	25,68%
2007/2008						
Résidents	349	67,37%	196	80,33%	631	75,30%
Non-résidents	169	32,63%	48	19,67%	207	24,70%
2008/2009						
Résidents	363	67,98%	195	81,93%	667	73,86%
Non-résidents	171	32,02%	43	18,07%	236	26,14%
2009/2010						
Résidents	412	70,79%	238	78,81%	677	71,34%
Non-résidents	170	29,21%	64	21,19%	272	28,66%
2010/2011						
Résidents	418	70,61%	298	80,54%	686	70,58%
Non-résidents	174	29,39%	72	19,46%	286	29,42%

RELATION RESIDENTS-NON-RESIDENTS DANS L'ENSEIGNEMENT MUSICAL

Ecole de musique

	Echternach	%	Grevenmacher	%	Pétange	%	Wiltz	%
2004/2005								
Résidents	165	16,87%	126	21,47%	306	54,54%	96	64,00%
Non-résidents	813	83,13%	461	78,53%	255	45,45%	54	36,00%
2005/2006								
Résidents	167	16,85%	125	20,80%	306	54,06%	99	62,26%
Non-résidents	824	83,15%	476	79,21%	260	45,94%	60	37,37%
2006/2007								
Résidents	173	19,55%	130	22,07%	307	59,27%	101	53,44%
Non-résidents	712	80,45%	459	77,93%	211	40,73%	88	46,56%
2007/2008								
Résidents	158	19,06%	118	20,38%	311	58,24%	114	54,03%
Non-résidents	671	80,94%	461	79,62%	223	41,76%	97	45,97%
2008/2009								
Résidents	156	19,48%	113	19,06%	338	61,34%	127	57,47%
Non-résidents	645	80,52%	480	80,94%	213	38,66%	94	42,53%
2009/2010								
Résidents	159	18,19%	106	17,29%	331	62,57%	130	54,20%
Non-résidents	715	81,81%	507	82,71%	198	37,43%	110	45,80%
2010/2011								
Résidents	178	19,78%	112	17,45%	315	60,58%	127	52,90%
Non-résidents	722	80,22%	530	82,55%	205	39,42%	113	47,10%

EVOLUTION RESIDENTS/NON-RESIDENTS DANS LES ECOLES DE MUSIQUE

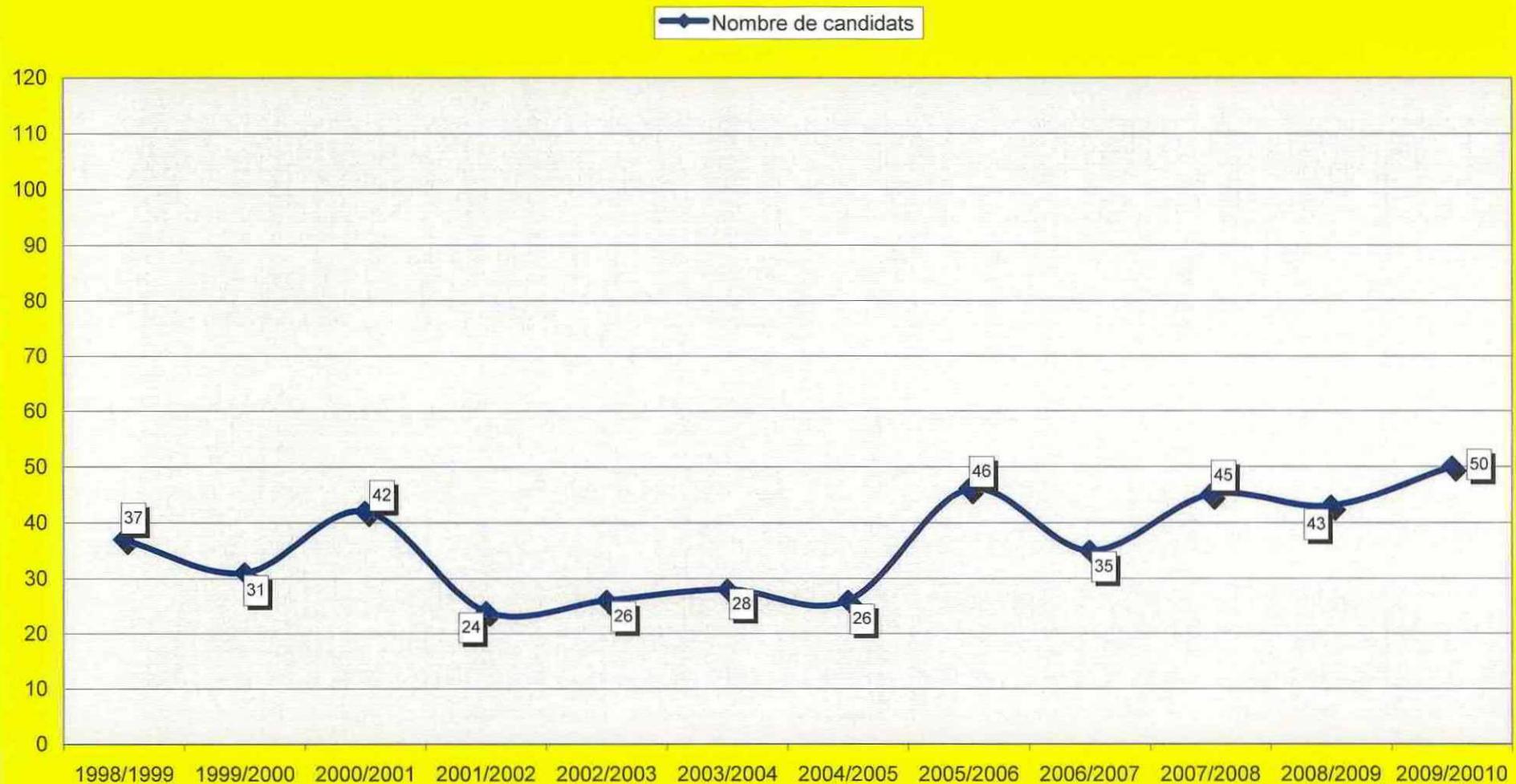

DIVISIONS DE
L'ENSEIGNEMENT
MUSICAL

EVOLUTION DES COURS D'EVEIL MUSICAL DANS L'ENSEIGNEMENT MUSICAL

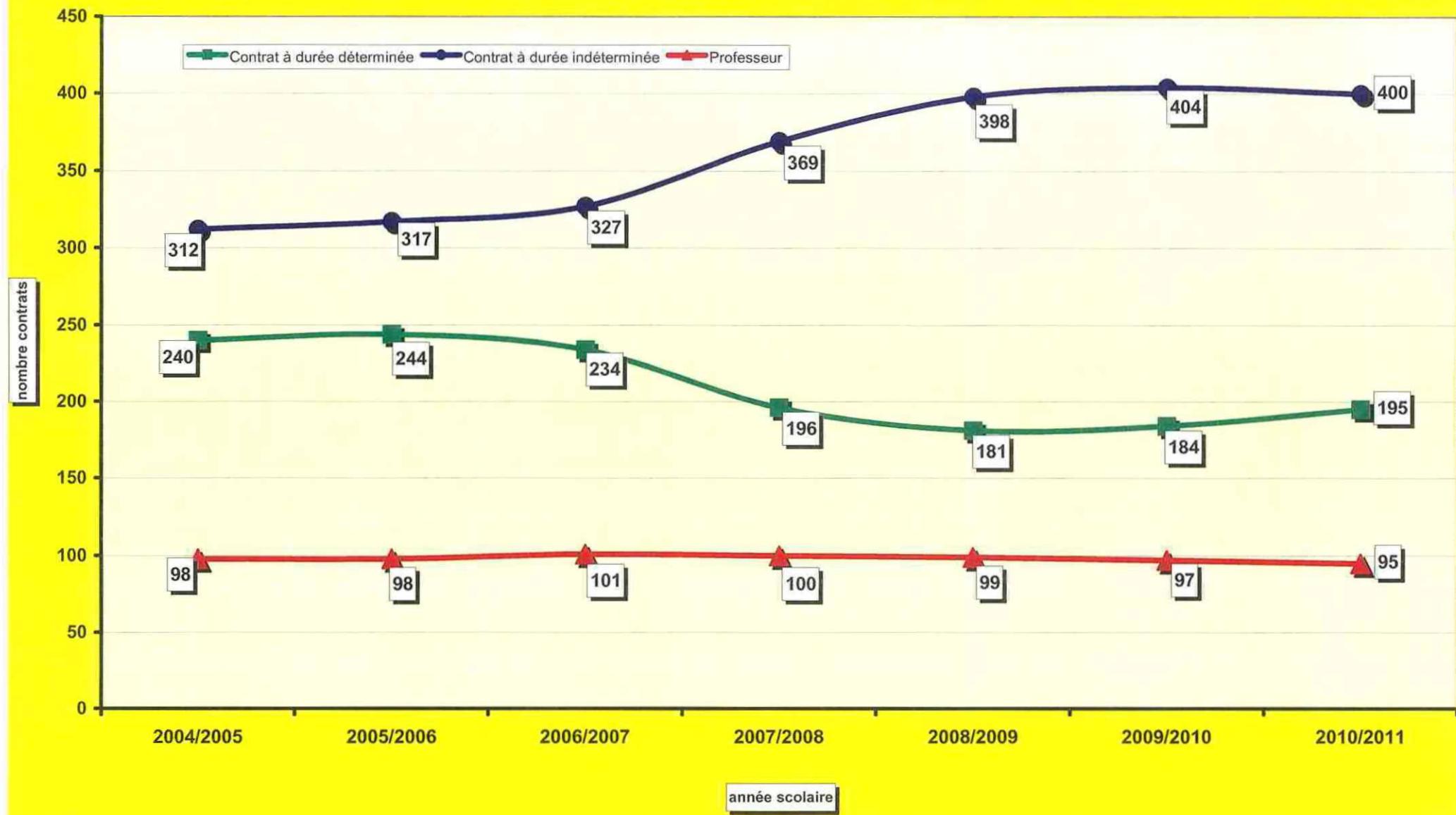
CANDIDATS AYANT OBTENU UN CERTIFICAT OU UN DIPLÔME SUPERIEUR

LES ENSEIGNANTS

CONTRATS
DES ENSEIGNANTS

EVOLUTION DES CONTRATS DANS L'ENSEIGNEMENT MUSICAL

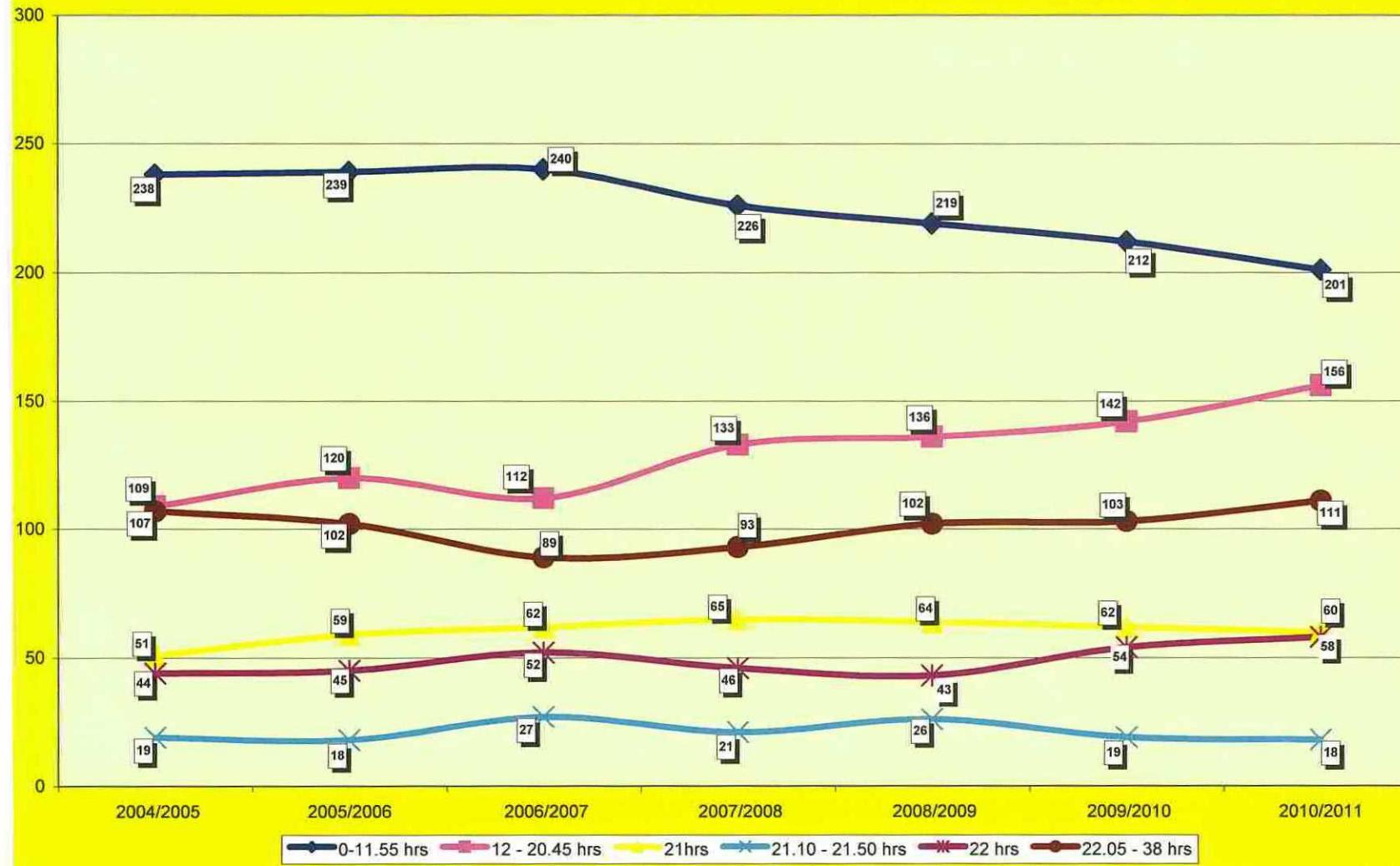

EVOLUTION NOMBRE DE CONTRATS 2004 - 2011

	Contrat à durée déterminée	Contrat à durée indéterminée	Professeur	TOTAL contrats
2004/2005	240	312	98	650
2005/2006	244	317	98	659
2006/2007	234	327	101	662
2007/2008	196	369	100	665
2008/2009	181	398	99	678
2009/2010	184	404	97	685
2010/2011	195	400	95	690

TÂCHES DES ENSEIGNANTS

EVOLUTION DES TÂCHES DANS L'ENSEIGNEMENT MUSICAL

EVOLUTION 2004 - 2011

Heures de tâches	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
0-11.55 hrs	238	239	240	226	219	212	201
12 - 20.45 hrs	109	120	112	133	136	142	156
21hrs	51	59	62	65	64	62	60
21.10 - 21.50 hrs	19	18	27	21	26	19	18
22 hrs	44	45	52	46	43	54	58
22.05 - 38 hrs	107	102	89	93	102	103	111
Total	568	583	582	584	590	592	604

NATIONALITÉS
DES ENSEIGNANTS

EVOLUTION 2004 - 2011

Nationalité	Nombre d'enseignants 04/05	Nombre d'enseignants 05/06	Nombre d'enseignants 06/07	Nombre d'enseignants 07/08	Nombre d'enseignants 08/09	Nombre d'enseignants 09/10	Nombre d'enseignants 10/11
Apatride	1	2	1	1	1	1	1
AUTR					1	2	2
B	96	100	101	96	101	99	102
Belarus						1	1
BUL	2	1					
CH	2	1	1	1	1	2	2
CND	2	2	2	3	2	2	2
CHINOISE	1				1	1	1
D	34	30	34	33	33	33	35
DK	1	5	1	1	1	1	1
ES	3	3	2	2	2	1	2
F	30	33	36	37	38	37	37
FIN	1						
GB	1	1					1
HON	5	5	5	5	5	5	5
I	6	4	5	4	4	6	6
IRL	1	1	1	1	1	1	1
JAP				1	1	1	1
Kirgise						1	1
L	359	372	369	373	372	372	375
NL	8	8	8	8	8	8	9
POL	6	6	5	6	5	4	4
PORT			1		1	1	1
ROU	4	3	3	3	4	6	8
RUS		2	4	3	3	3	3
SBR					1	1	1
SLO				1	1	1	
TCH	1	1	1	1	1	1	1
UKR	1	1	1	1	1		
USA	3	2	1	1	1	1	1
Total	568	583	582	582	590	592	604

EVOLUTION DES ENSEIGNANTS LUXEMBOURGEOIS/NON LUXEMBOURGEOIS

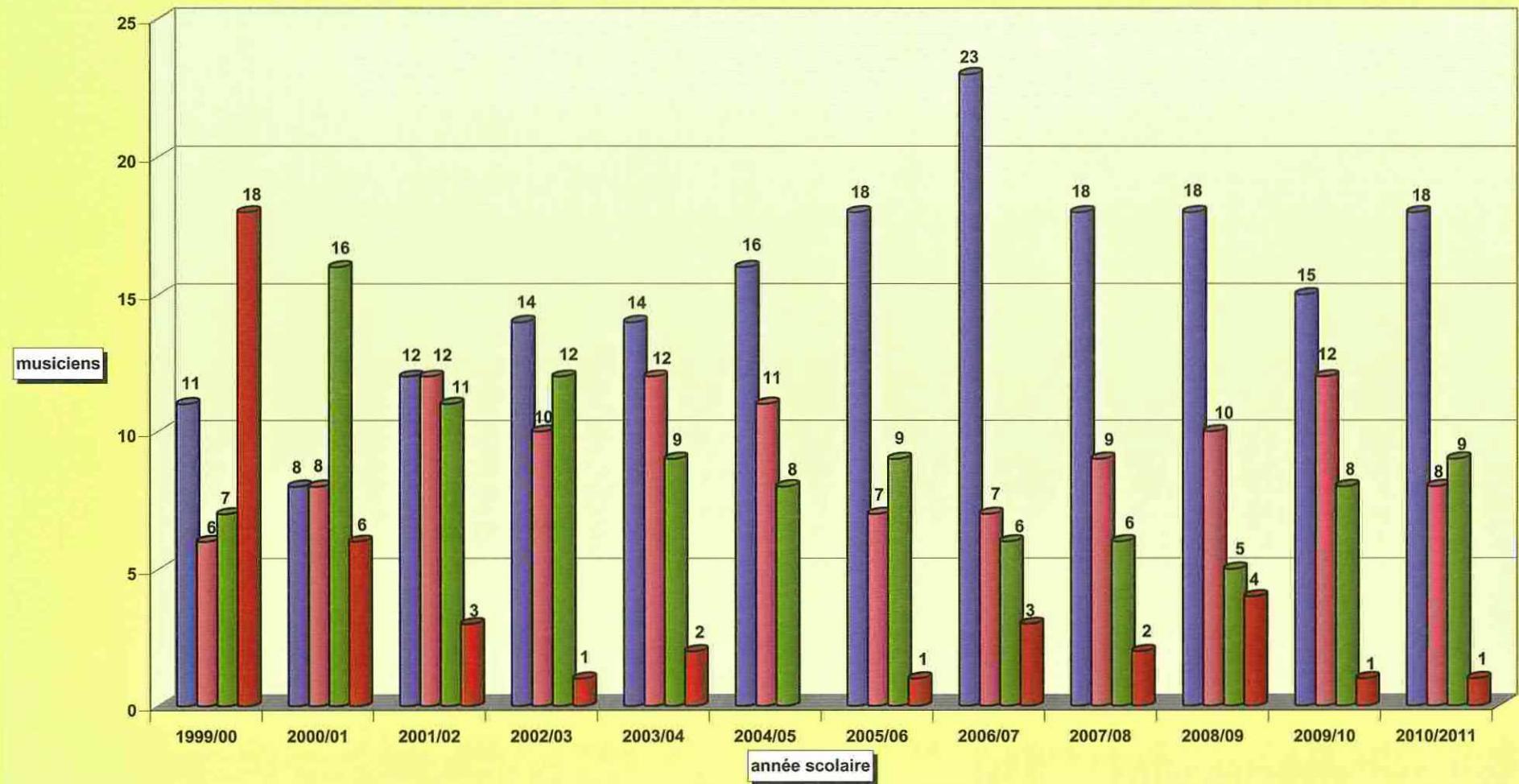

	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Enseignants luxembourgeois	359	372	369	373	372	372	375
Enseignants non luxembourgeois	209	211	213	209	218	220	229

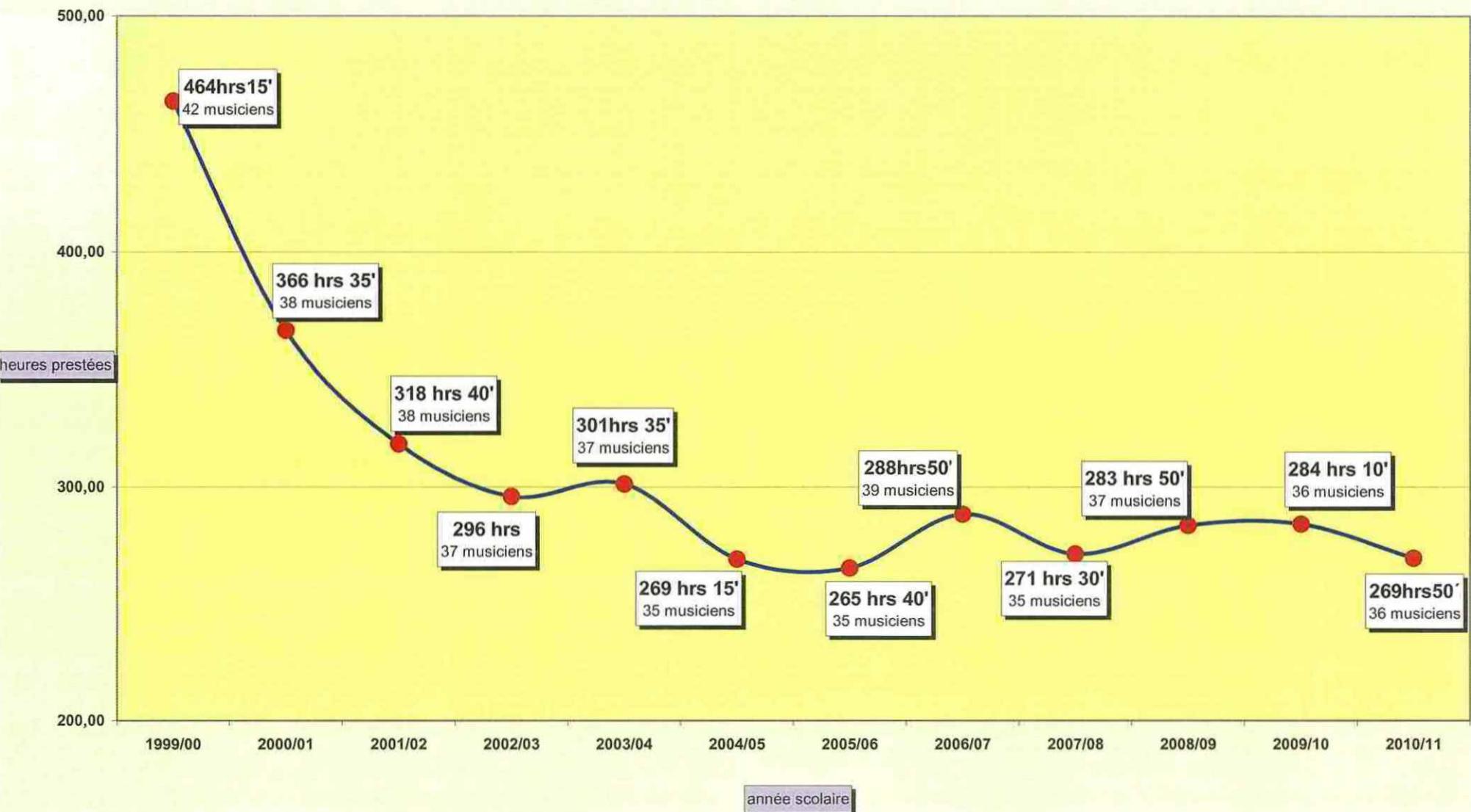
ACTIVITÉS ACCESSOIRES

HEURES PRESTES EN ACTIVITE ACCESSOIRE DES MUSICIENS DE LA MUSIQUE MILITAIRE

■ jusqu'à 7 heures hebdom. incl. ■ jusqu'à 10 heures hebdom. incl. ■ de 10 à 11 heures hebdom. ■ à partir de 12 heures

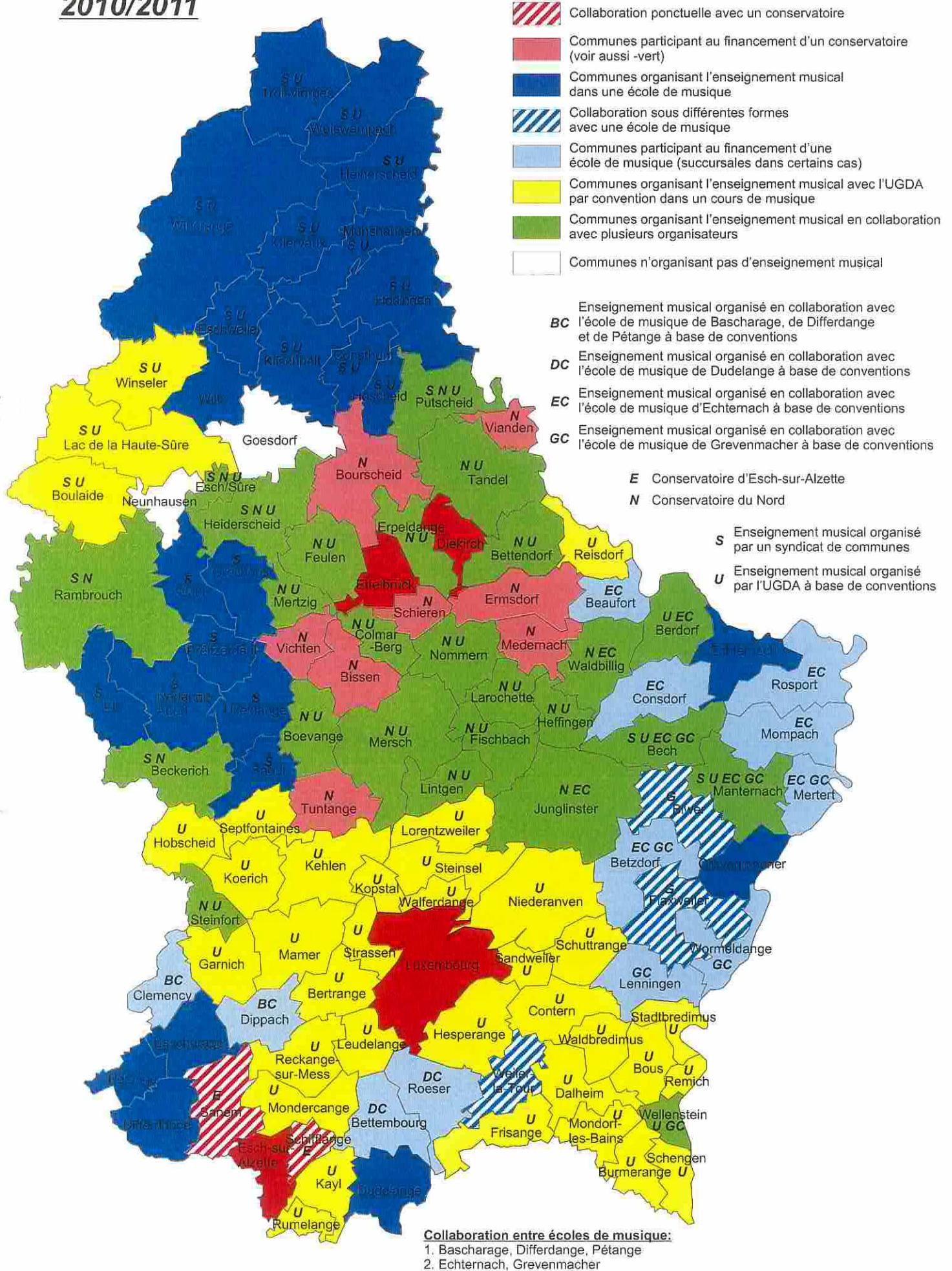

TOTAL HEURES HEBDOMADAIRE EN ACTIVITE ACCESSOIRE DES MUSICIENS DE LA MUSIQUE MILITAIRE

REPARTITION DE
L'ENSEIGNEMENT
MUSICAL SUR
L'ENSEMBLE DU PAYS

Année scolaire 2010/2011

LA RESTITUTION FINANCIERE

Participation de l'Etat dans le financement de l'enseignement musical (en euros)

	Participation financière	Progression en % ¹
pour l'année scolaire 1996/1997²	2 850 775,53	
pour l'année scolaire 1997/1998³	8 180 486,32	186,96%
pour l'année scolaire 1998/1999	9 919 212,50	21,25%
pour l'année scolaire 1999/2000	10 471 181,44	5,56%
pour l'année scolaire 2000/2001	11 192 000,00	6,88%
pour l'année scolaire 2001/2002	12 112 000,00	8,22%
pour l'année scolaire 2002/2003	13 080 000,00	7,99%
pour l'année scolaire 2003/2004	13 672 000,00	4,53%
pour l'année scolaire 2004/2005	14 734 000,00	7,77%
pour l'année scolaire 2005/2006	16 002 000,00	8,61%
pour l'année scolaire 2006/2007	16 626 000,00	3,90%
pour l'année scolaire 2007/2008	17 358 000,00	4,40%
pour l'année scolaire 2008/2009	18 208 000,00	4,89%
pour l'année scolaire 2009/2010	19 864 000,00	9,09%
pour l'année scolaire 2010/2011⁴	20 858 000,00	5,01%
Progression totale en %⁵		154,98%

¹ Progression chaque année par rapport à l'année précédente

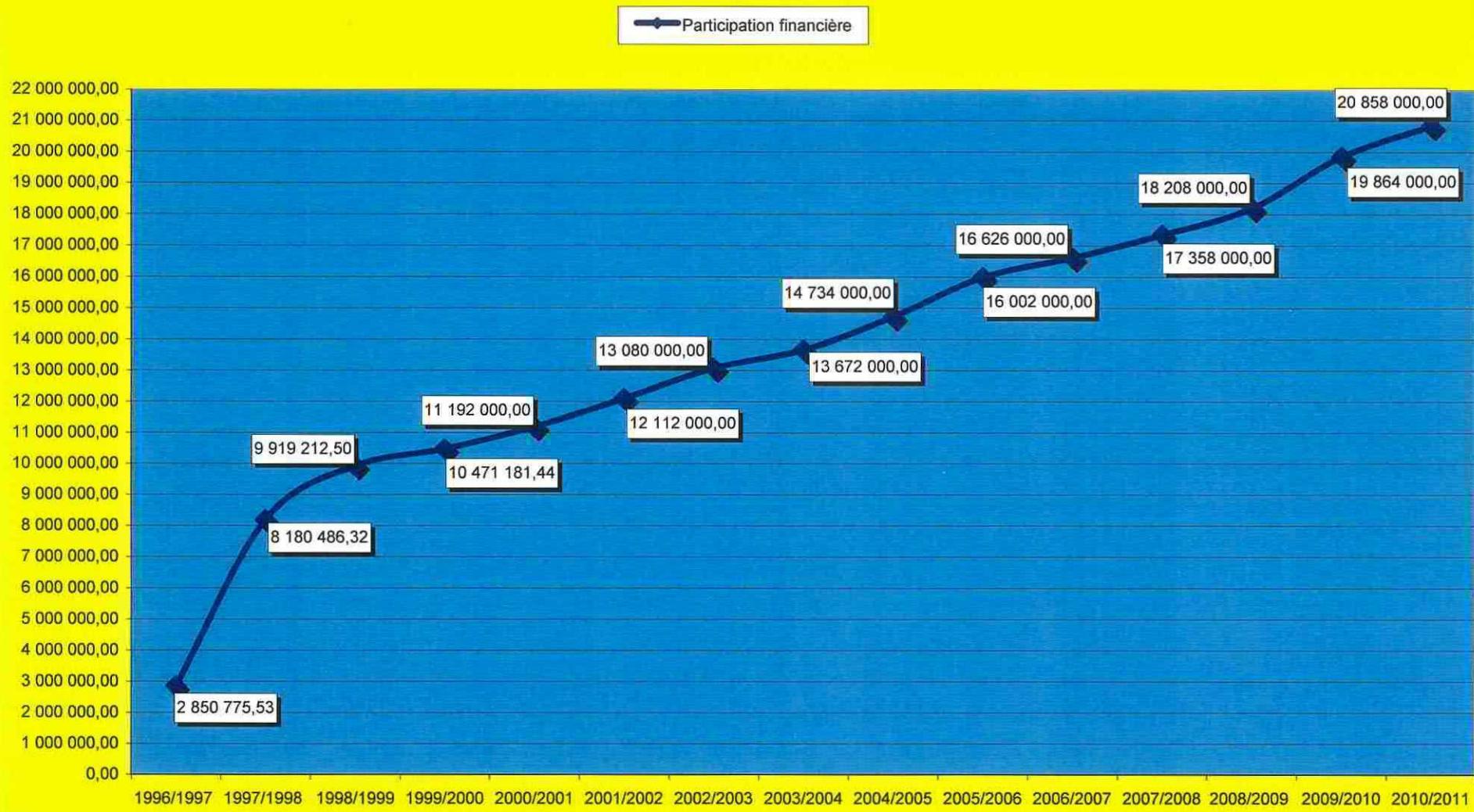
² Dernière année avant la mise en vigueur de la loi

³ 1 trimestre scolaire 1998 d'après la loi du 28 avril 1998

⁴ Budget voté

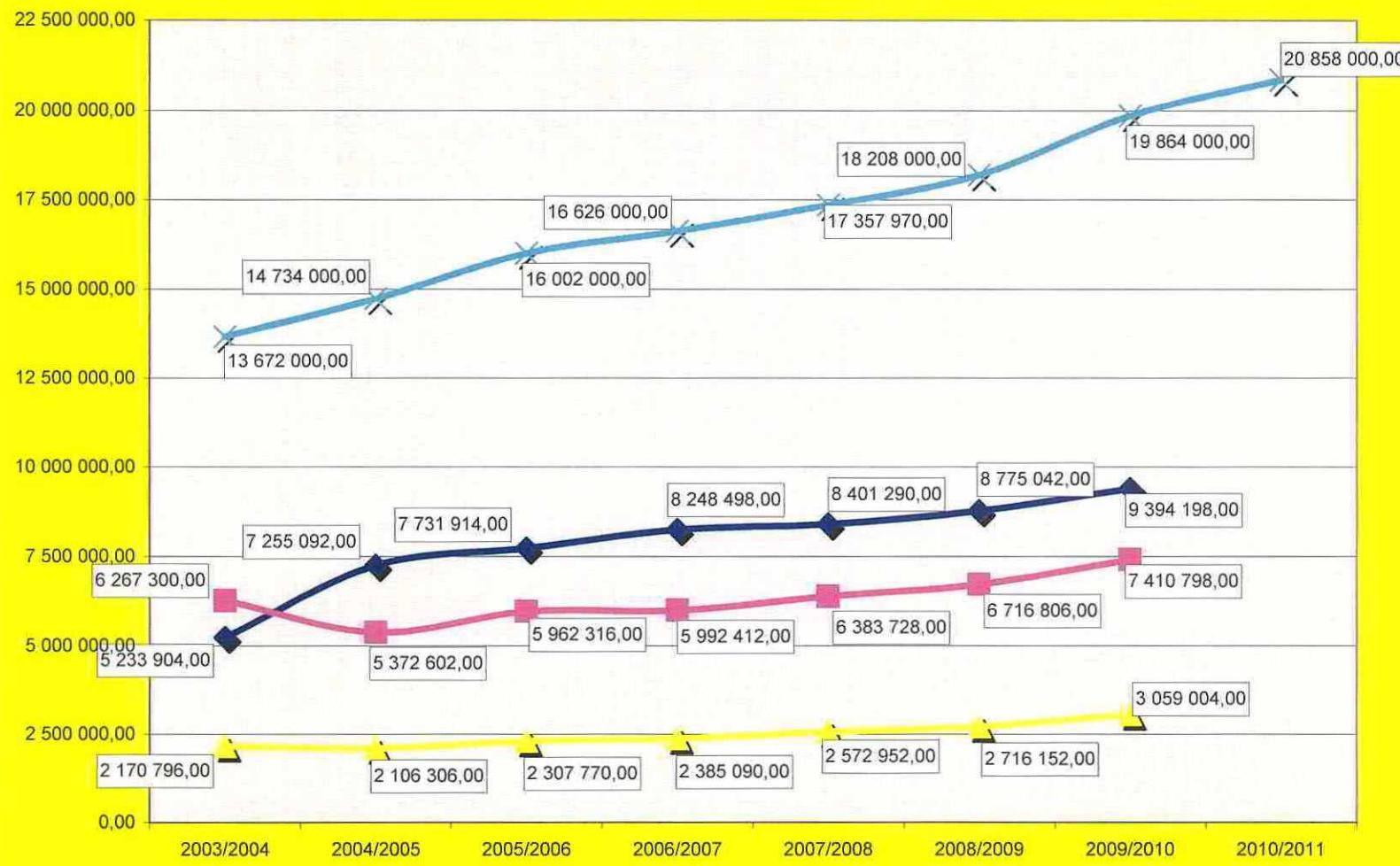
⁵ Progression par rapport à l'année 1997/1998, année de la mise en vigueur de la loi

PARTICIPATION DE L'ETAT DANS LE FINANCEMENT DE L'ENSEIGNEMENT MUSICAL

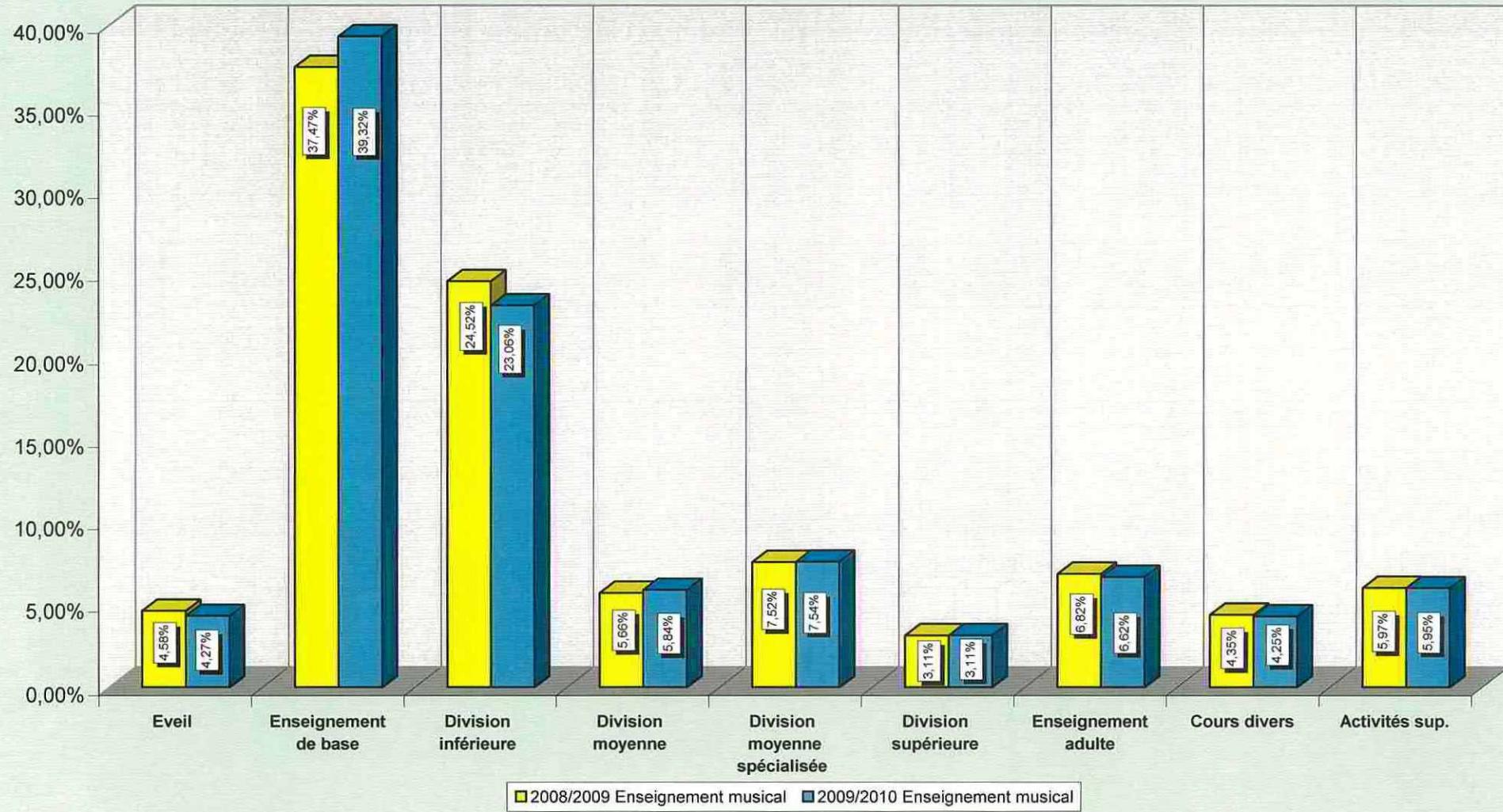
EVOLUTION DE LA RESTITUTION FINANCIÈRE DANS L'ENSEIGNEMENT MUSICAL

— Conservatoires — Ecoles de musique — Cours de musique — Enseignement musical

**L'ENSEIGNEMENT
MUSICAL
LUXEMBOURGEOIS
D'APRÈS LES
DIFFÉRENTES DIVISIONS
DE L'ENSEIGNEMENT
SELON LE MODÈLE
PROPOSÉ POUR UNE
RÉVISION DE LA LOI DE
1998**

ENSEIGNEMENT MUSICAL

L'ENSEIGNEMENT MUSICAL LUXEMBOURGOIS D'APRÈS LES DIFFÉRENTES DIVISIONS DE L'ENSEIGNEMENT
SELON LE MODÈLE PROPOSÉ POUR UNE RÉVISION DE LA LOI DE 1998

AU NIVEAU NATIONAL

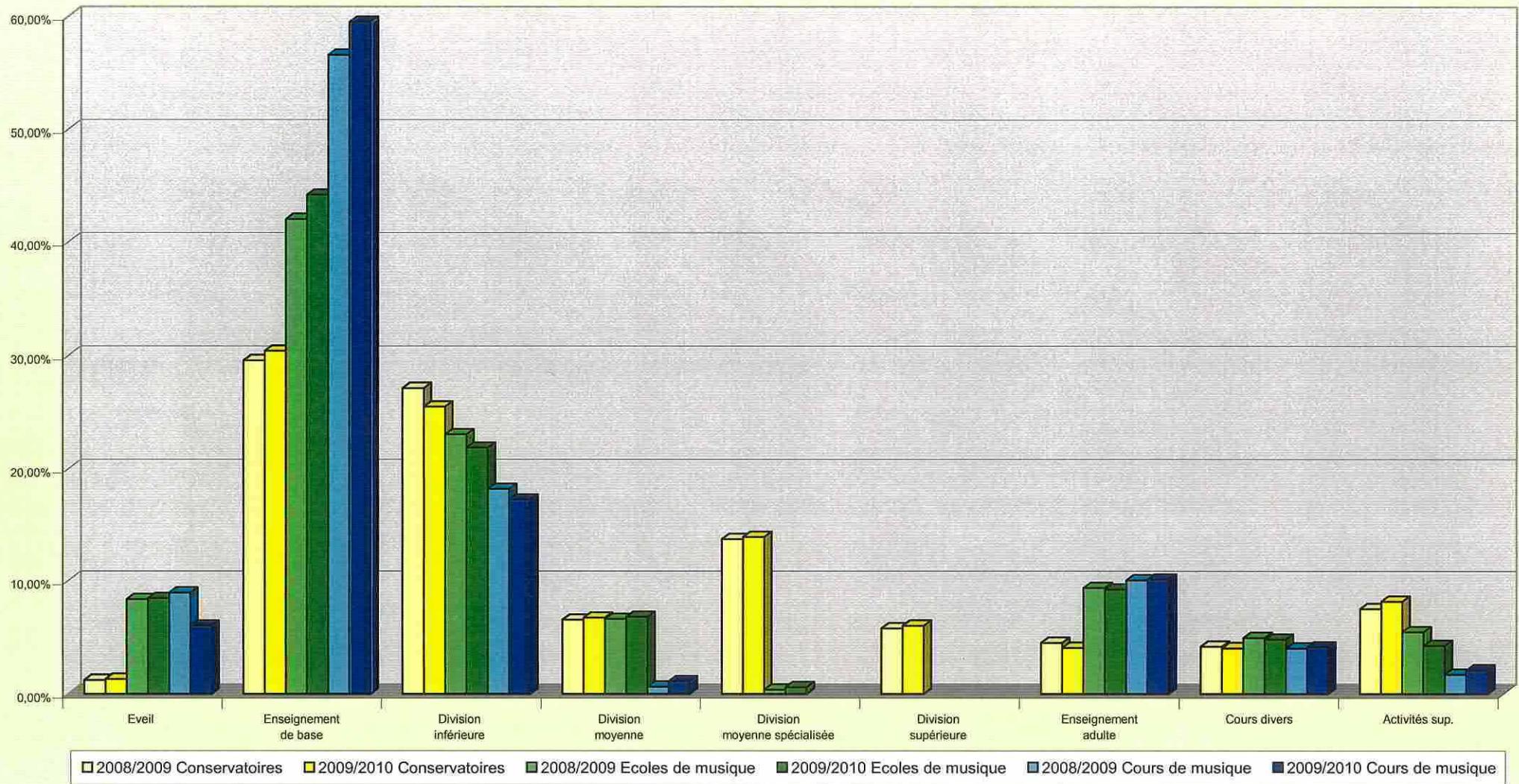
Année scolaire 2008/2009

	Eveil	Enseignement de base	Division inférieure	Division moyenne	Division moyenne spécialisée	Division supérieure	Enseignement adulte	Cours divers	Activités sup.
CML	61 697,94	3 344 028,51	3 356 368,10	728 035,73	1 863 277,88	789 733,67	641 658,61	444 225,19	1 110 562,97
CME	5 328,05	1 441 478,67	1 429 369,48	373 447,60	759 004,40	301 761,16	74 108,28	203 434,49	261 074,26
CMN	188 162,37	1 477 792,16	955 960,51	279 851,66	283 838,15	127 966,36	230 020,52	228 824,58	214 074,56
Basch	35 956,12	599 219,69	411 954,36	102 585,00	3 375,47		174 350,47	85 414,12	54 741,35
Clerv	117 954,06	567 517,13	244 785,08	68 826,80			111 387,55	40 128,70	65 543,55
Diff	63 177,88	213 297,79	95 583,55	22 130,70			78 985,52	9 484,59	44 261,40
Dud	242 697,81	893 678,45	576 270,78	133 909,77	36 044,23		115 996,88	49 369,67	136 749,62
Echt	94 819,35	985 622,24	597 611,46	224 821,68	4 241,92		117 526,10	280 715,20	189 888,23
Grev	147 014,62	539 357,45	262 256,38	92 974,70			135 425,34	42 580,85	82 687,59
Pét	75 009,02	593 534,11	291 952,69	60 625,35			100 566,76	14 383,66	52 660,85
Red	204 172,64	511 116,75	250 762,37	87 698,32			228 837,79	54 811,45	31 516,58
Wiltz	40 071,85	241 907,97	91 072,40	11 273,29			81 669,79	22 546,57	3 741,35
Cours de musique	519 942,48	3 299 425,33	1 061 168,25	36 420,66			585 189,27	231 909,29	97 507,96
Total/division	1 796 004,19	14 707 976,25	9 625 115,41	2 222 601,26	2 949 782,05	1 219 461,19	2 675 722,88	1 707 828,36	2 345 010,27
Pourcentage/division	4,58%	37,47%	24,52%	5,66%	7,52%	3,11%	6,82%	4,35%	5,97%

Année scolaire 2009/2010

	Eveil	Enseignement de base	Division inférieure	Division moyenne	Division moyenne spécialisée	Division supérieure	Enseignement adulte	Cours divers	Activités sup.
CML	60 311,92	3 334 746,60	3 010 067,43	681 022,10	1 961 142,61	881 559,24	613 673,79	425 199,04	1 154 973,28
CME	5 383,98	1 593 658,66	1 444 253,16	423 988,58	710 236,95	311 373,62	29 611,90	207 283,31	349 958,83
CMN	211 477,84	1 559 778,00	987 240,44	325 985,35	296 068,97	84 591,13	218 699,03	220 762,23	233 141,42
Basch	49 989,89	708 477,40	375 786,07	134 455,57	6 895,16		162 036,19	75 846,73	55 161,26
Clerv	80 800,69	573 571,12	291 053,20	80 231,67	3 414,11		131 443,38	31 011,53	73 403,45
Diff	83 168,86	233 456,46	72 955,14	11 672,82			89 005,28	8 754,62	42 313,98
Dud	322 314,24	851 446,79	620 454,91	179 063,47	42 975,23		166 529,02	67 148,80	48 347,14
Echt	174 427,53	1 020 044,01	584 825,23	176 467,61	20 400,88		118 325,10	267 251,53	112 204,84
Grev	140 386,46	676 147,03	242 381,52	116 033,71			121 190,76	47 272,99	87 669,91
Pét	93 405,82	625 300,09	303 568,92	55 351,60			83 027,40	24 216,32	53 621,86
Red	93 351,13	685 706,48	206 221,13	84 864,66			243 561,58	57 707,97	25 459,40
Wiltz	27 427,08	214 388,31	67 882,01	16 456,25			49 368,74	21 255,98	34 283,84
Cours de musique	380 253,93	3 791 618,78	1 098 457,80	69 297,89			643 073,40	260 238,17	130 390,89
Total/division	1 722 699,37	15 868 339,73	9 305 146,96	2 354 891,28	3 041 133,91	1 277 523,99	2 669 545,57	1 713 949,22	2 400 930,10
Pourcentage/division	4,27%	39,32%	23,06%	5,84%	7,54%	3,11%	6,62%	4,25%	5,95%

TYPES (ACTUELS) D'ENSEIGNEMENT

L'ENSEIGNEMENT MUSICAL LUXEMBOURGEOIS D'APRÈS LES DIFFÉRENTES DIVISIONS DE L'ENSEIGNEMENT
SELON LE MODÈLE PROPOSÉ POUR UNE RÉVISION DE LA LOI DE 1998

AU NIVEAU DES 3 TYPES (ACTUELS) D'ENSEIGNEMENT

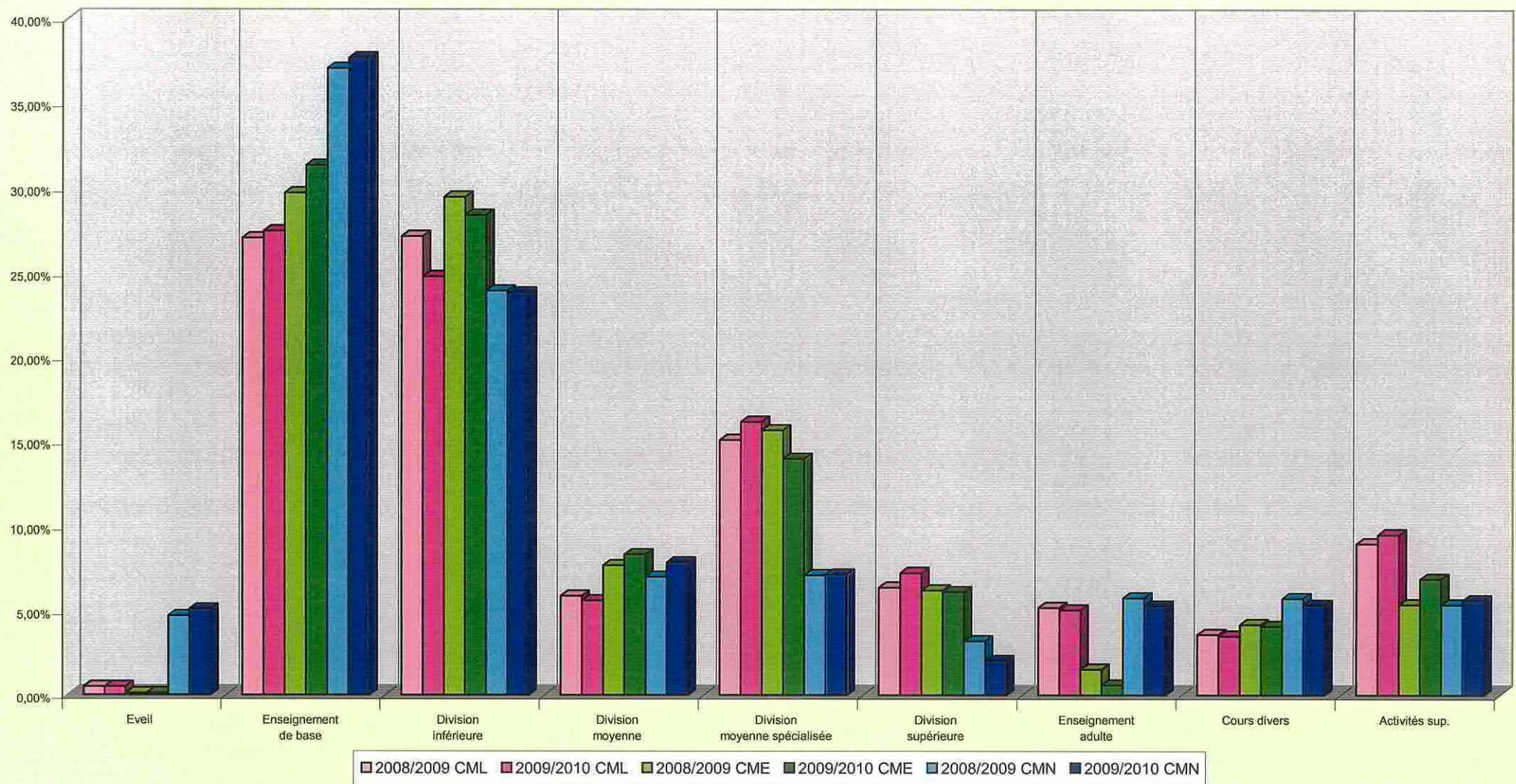
Année scolaire 2008/2009

	Eveil	Enseignement de base	Division inférieure	Division moyenne	Division moyenne spécialisée	Division supérieure	Enseignement adulte	Cours divers	Activités sup.
Conservatoires	255 188,36	6 263 299,34	5 741 698,09	1 381 334,99	2 906 120,43	1 219 461,19	945 787,41	876 484,26	1 585 711,79
	1,21%	29,58%	27,12%	6,52%	13,72%	5,76%	4,47%	4,14%	7,49%
Ecole de musique	1 020 873,35	5 145 251,58	2 822 249,07	804 845,61	43 661,62		1 144 746,20	499 434,81	661 790,52
	8,34%	42,03%	23,05%	6,57%	0,36%		9,35%	4,90%	5,41%
Cours de musique	519 942,48	3 299 425,33	1 061 168,25	36 420,66			585 189,27	231 909,29	97 507,96
	8,92%	56,58%	18,20%	0,62%			10,03%	3,98%	1,67%

Année scolaire 2009/2010

	Eveil	Enseignement de base	Division inférieure	Division moyenne	Division moyenne spécialisée	Division supérieure	Enseignement adulte	Cours divers	Activités sup.
Conservatoires	277 173,74	6 488 183,26	5 441 561,03	1 430 996,03	2 967 448,53	1 277 523,99	861 984,72	853 244,58	1 738 073,53
	1,30%	30,41%	25,50%	6,71%	13,91%	5,99%	4,04%	4,00%	8,15%
Ecole de musique	1 065 271,70	5 588 537,69	2 765 128,13	854 597,36	73 685,38		1 164 487,45	600 466,47	532 465,68
	8,42%	44,20%	21,87%	6,76%	0,58%		9,21%	4,75%	4,21%
Cours de musique	380 253,93	3 791 618,78	1 098 457,80	69 297,89			643 073,40	260 238,17	130 390,89
	5,97%	59,49%	17,24%	1,09%			10,09%	4,08%	2,05%

CONSERVATOIRES

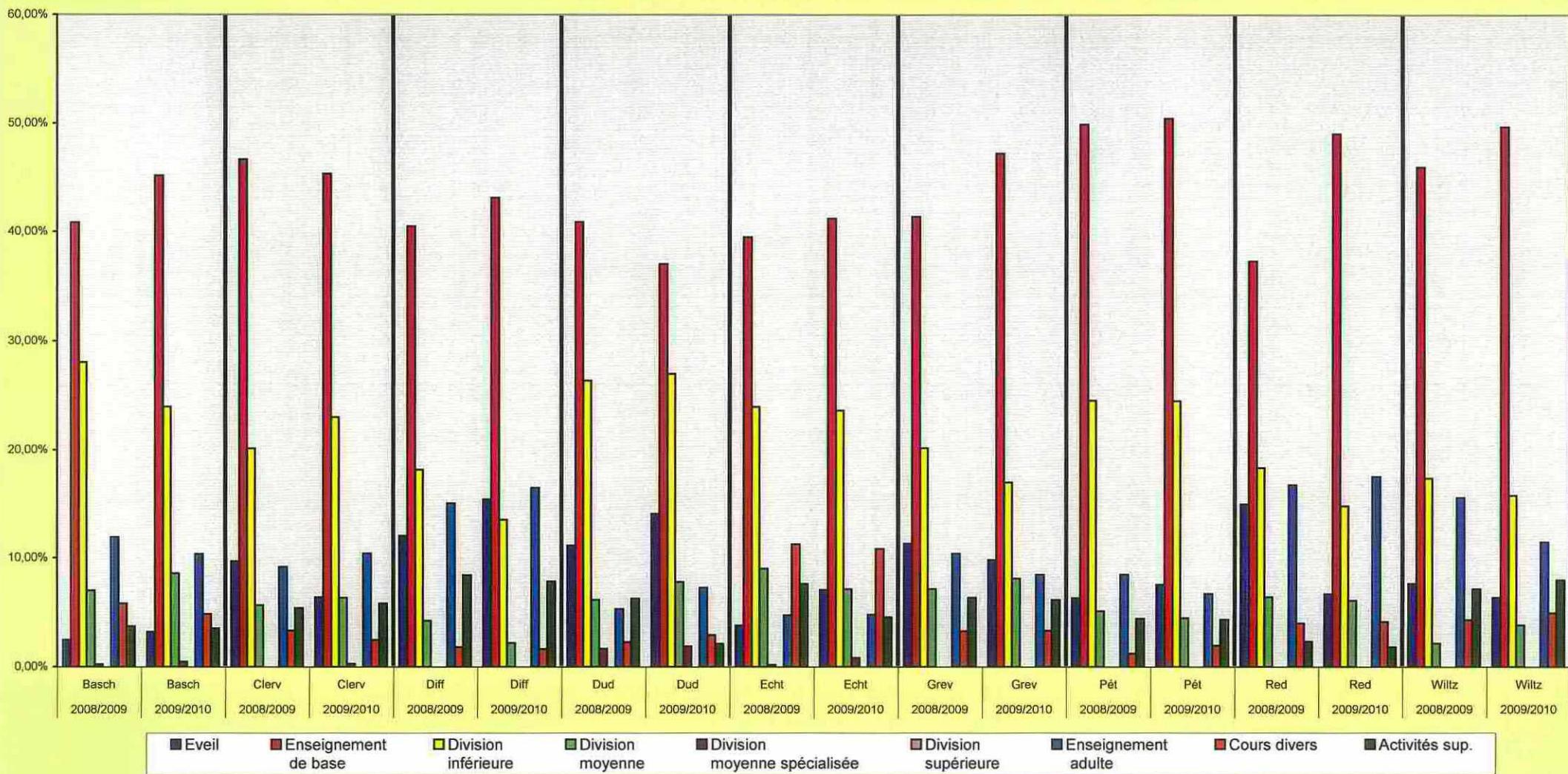
L'ENSEIGNEMENT MUSICAL LUXEMBOURGEOIS D'APRÈS LES DIFFÉRENTES DIVISIONS DE L'ENSEIGNEMENT
SELON LE MODÈLE PROPOSÉ POUR UNE RÉVISION DE LA LOI DE 1998

AU NIVEAU DES CONSERVATOIRES

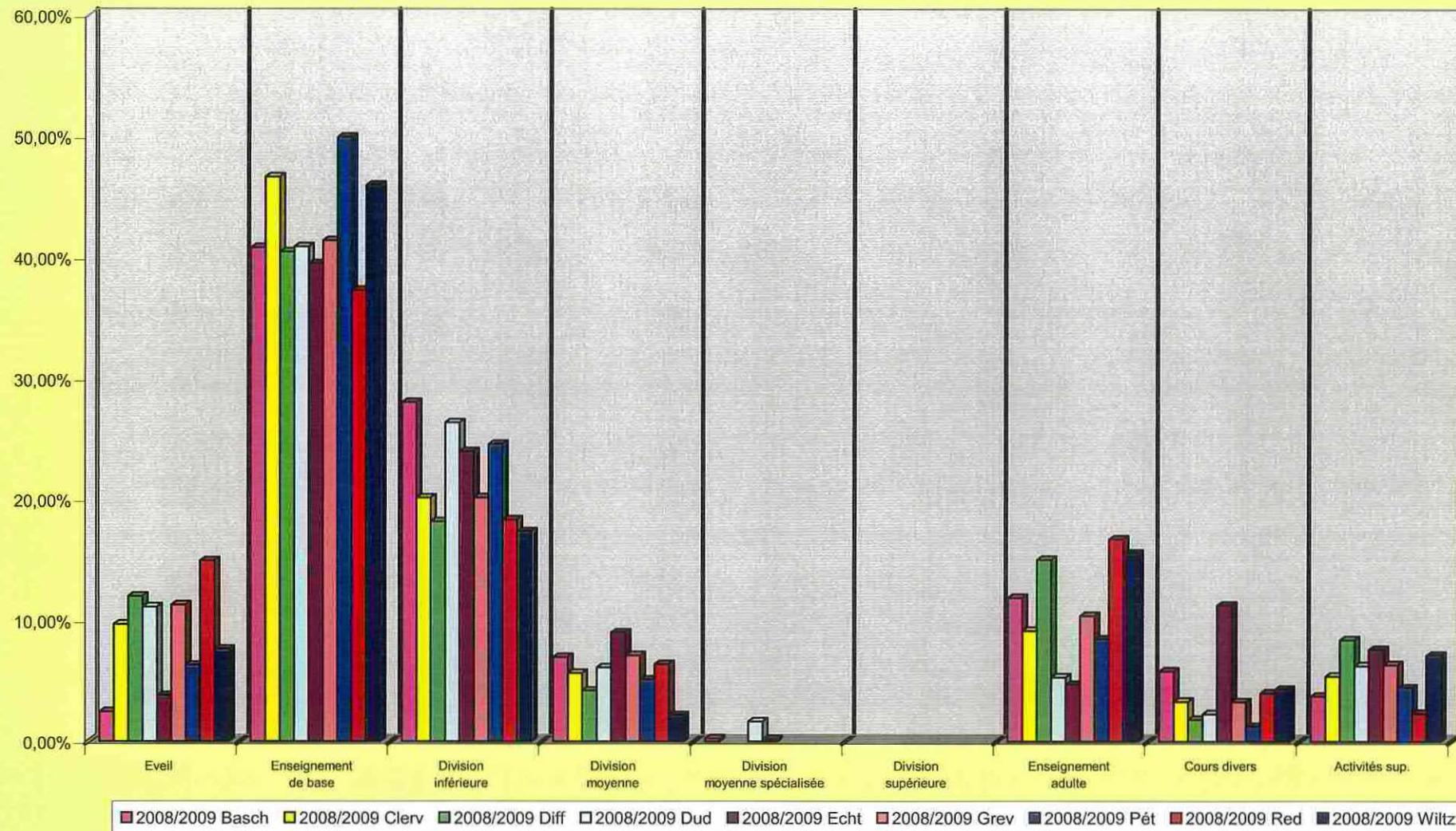
Année scolaire	Conservatoire	Eveil	Enseignement de base	Division inférieure	Division moyenne	Division moyenne spécialisée	Division supérieure	Enseignement adulte	Cours divers	Activités sup.
2008/2009	CML	61 697,94	3 344 028,51	3 356 368,10	728 035,73	1 863 277,88	789 733,67	641 658,61	444 225,19	1 110 562,97
2009/2010	CML	60 311,92	3 334 746,60	3 010 067,43	681 022,10	1 961 142,61	881 559,24	613 673,79	425 199,04	1 154 973,28
2008/2009	CME	5 328,05	1 441 478,67	1 429 369,48	373 447,60	759 004,40	301 761,16	74 108,28	203 434,49	261 074,26
2009/2010	CME	5 383,98	1 593 658,66	1 444 253,16	423 988,58	710 236,95	311 373,62	29 611,90	207 283,31	349 958,83
2008/2009	CMN	188 162,37	1 477 792,16	955 960,51	279 851,66	283 838,15	127 966,36	230 020,52	228 824,58	214 074,56
2009/2010	CMN	211 477,84	1 559 778,00	987 240,44	325 985,35	296 068,97	84 591,13	218 699,03	220 762,23	233 141,42

Année scolaire	Conservatoire	Eveil	Enseignement de base	Division inférieure	Division moyenne	Division moyenne spécialisée	Division supérieure	Enseignement adulte	Cours divers	Activités sup.
2008/2009	CML	0,50%	27,10%	27,20%	5,90%	15,10%	6,40%	5,20%	3,60%	9,00%
2009/2010	CML	0,50%	27,51%	24,83%	5,62%	16,18%	7,27%	5,06%	3,51%	9,53%
2008/2009	CME	0,11%	29,76%	29,51%	7,71%	15,67%	6,23%	1,53%	4,20%	5,39%
2009/2010	CME	0,11%	31,40%	28,45%	8,35%	13,99%	6,13%	0,58%	4,08%	6,89%
2008/2009	CMN	4,72%	37,07%	23,98%	7,02%	7,12%	3,21%	5,77%	5,74%	5,37%
2009/2010	CMN	5,11%	37,70%	23,86%	7,88%	7,16%	2,04%	5,29%	5,34%	5,63%

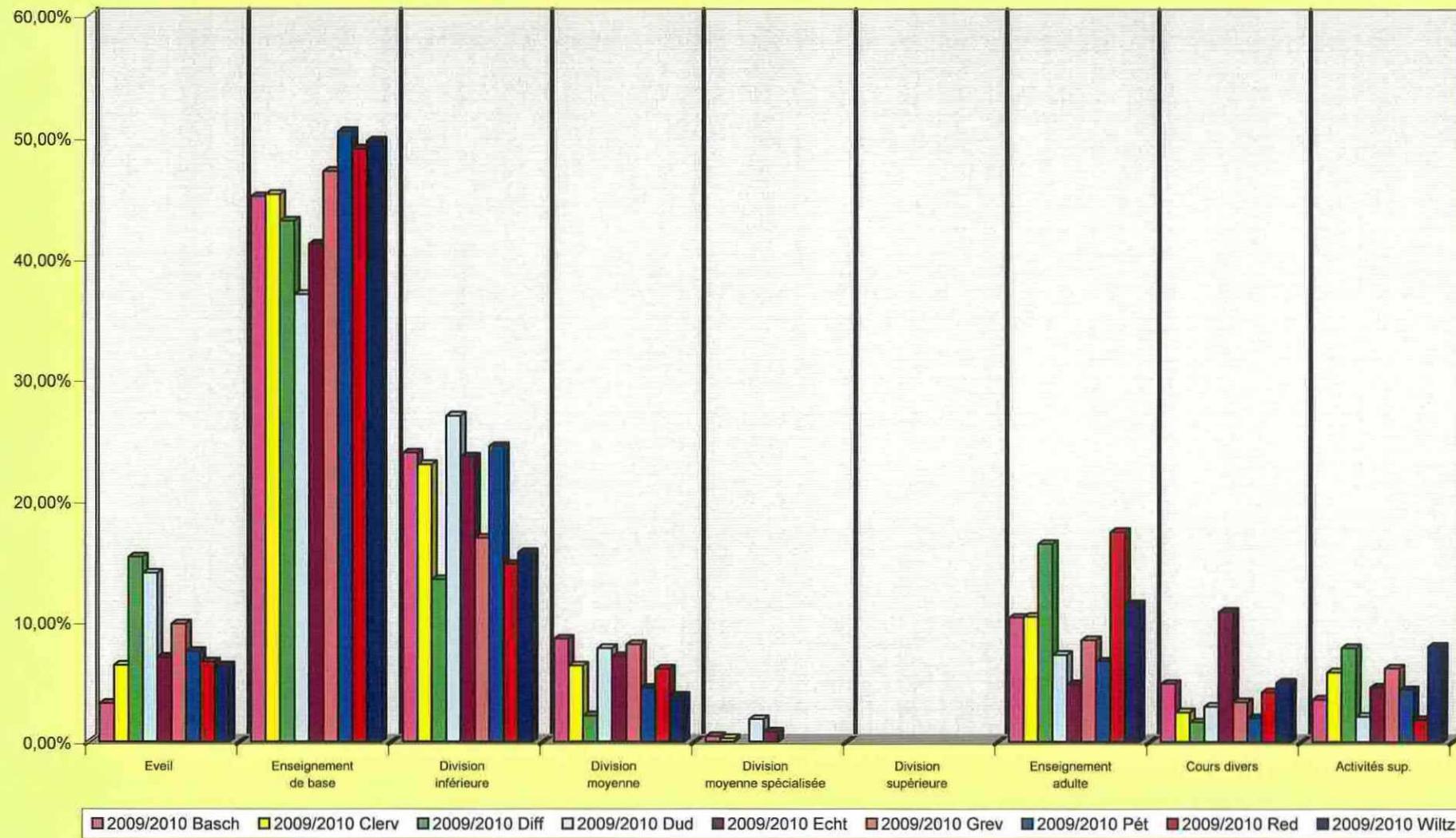
ECOLES DE MUSIQUE 2008/2009 ET 2009/2010

ECOLES DE MUSIQUE 2008/2009

ECOLES DE MUSIQUE 2009/2010

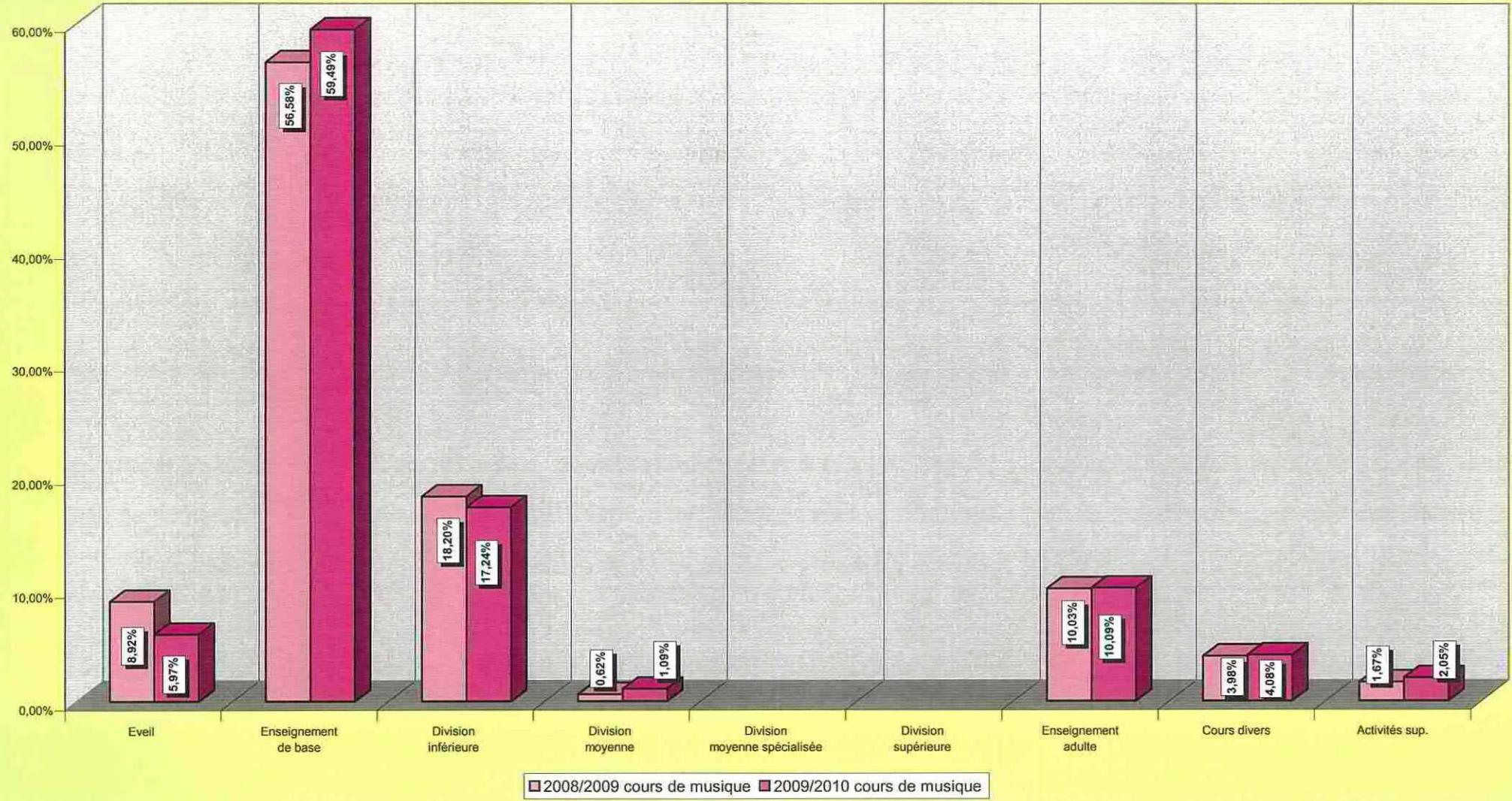
L'ENSEIGNEMENT MUSICAL LUXEMBOURGEOIS D'APRÈS LES DIFFÉRENTES DIVISIONS DE L'ENSEIGNEMENT
SELON LE MODÈLE PROPOSÉ POUR UNE RÉVISION DE LA LOI DE 1998

AU NIVEAU DES ECOLES DE MUSIQUE

Année scolaire	Ecole de musique	Eveil	Enseignement de base	Division inférieure	Division moyenne	Division moyenne spécialisée	Division supérieure	Enseignement adulte	Cours divers	Activités sup.
2008/2009	Basch	35 956,12	599 219,69	411 954,36	102 585,00	3 375,47		174 350,47	85 414,12	54 741,35
2009/2010	Basch	49 989,89	708 477,40	375 786,07	134 455,57	6 895,16		162 036,19	75 846,73	55 161,26
2008/2009	Clerv	117 954,06	567 517,13	244 785,08	68 826,80			111 387,55	40 128,70	65 543,55
2009/2010	Clerv	80 800,69	573 571,12	291 053,20	80 231,67	3 414,11		131 443,38	31 011,53	73 403,45
2008/2009	Diff	63 177,88	213 297,79	95 583,55	22 130,70			78 985,52	9 484,59	44 261,40
2009/2010	Diff	83 168,86	233 456,46	72 955,14	11 672,82			89 005,28	8 754,62	42 313,98
2008/2009	Dud	242 697,81	893 678,45	576 270,78	133 909,77	36 044,23		115 996,88	49 369,67	136 749,62
2009/2010	Dud	322 314,24	851 446,79	620 454,91	179 063,47	42 975,23		166 529,02	67 148,80	48 347,14
2008/2009	Echt	94 819,35	985 622,24	597 611,46	224 821,68	4 241,92		117 526,10	280 715,20	189 888,23
2009/2010	Echt	174 427,53	1 020 044,01	584 825,23	176 467,61	20 400,88		118 325,10	267 251,53	112 204,84
2008/2009	Grev	147 014,62	539 357,45	262 256,38	92 974,70			135 425,34	42 580,85	82 687,59
2009/2010	Grev	140 386,46	676 147,03	242 381,52	116 033,71			121 190,76	47 272,99	87 669,91
2008/2009	Pét	75 009,02	593 534,11	291 952,69	60 625,35			100 566,76	14 383,66	52 660,85
2009/2010	Pét	93 405,82	625 300,09	303 568,92	55 351,60			83 027,40	24 216,32	53 621,86
2008/2009	Red	204 172,64	511 116,75	250 762,37	87 698,32			228 837,79	54 811,45	31 516,58
2009/2010	Red	93 351,13	685 706,48	206 221,13	84 864,66			243 561,58	57 707,97	25 459,40
2008/2009	Wiltz	40 071,85	241 907,97	91 072,40	11 273,29			81 669,79	22 546,57	3 741,35
2009/2010	Wiltz	27 427,08	214 388,31	67 882,01	16 456,25			49 368,74	21 255,98	34 283,84

Année scolaire	Ecole de musique	Eveil	Enseignement de base	Division inférieure	Division moyenne	Division moyenne spécialisée	Division supérieure	Enseignement adulte	Cours divers	Activités sup.
2008/2009	Basch	2,45%	40,83%	28,07%	6,99%	0,23%		11,88%	5,82%	3,73%
2009/2010	Basch	3,19%	45,16%	23,96%	8,57%	0,44%		10,33%	4,84%	3,52%
2008/2009	Clerv	9,70%	46,67%	20,13%	5,66%			9,16%	3,30%	5,39%
2009/2010	Clerv	6,39%	45,34%	23,01%	6,34%	0,27%		10,39%	2,45%	5,80%
2008/2009	Diff	11,99%	40,48%	18,14%	4,20%			14,99%	1,80%	8,40%
2009/2010	Diff	15,36%	43,13%	13,48%	2,16%			16,44%	1,62%	7,82%
2008/2009	Dud	11,11%	40,91%	26,38%	6,13%	1,65%		5,31%	2,26%	6,26%
2009/2010	Dud	14,02%	37,05%	27,00%	7,79%	1,87%		7,25%	2,92%	2,10%
2008/2009	Echt	3,80%	39,50%	23,95%	9,01%	0,17%		4,71%	11,25%	7,61%
2009/2010	Echt	7,05%	41,23%	23,64%	7,13%	0,82%		4,78%	10,80%	4,54%
2008/2009	Grev	11,29%	41,42%	20,14%	7,14%			10,40%	3,27%	6,35%
2009/2010	Grev	9,81%	47,25%	16,94%	8,11%			8,47%	3,30%	6,13%
2008/2009	Pét	6,31%	49,93%	24,56%	5,10%			8,46%	1,21%	4,43%
2009/2010	Pét	7,54%	50,49%	24,51%	4,47%			6,70%	1,96%	4,33%
2008/2009	Red	14,90%	37,30%	18,30%	6,40%			16,70%	4,00%	2,30%
2009/2010	Red	6,68%	49,09%	14,76%	6,08%			17,44%	4,13%	1,82%
2008/2009	Wiltz	7,62%	45,99%	17,32%	2,15%			15,53%	4,29%	7,14%
2009/2010	Wiltz	6,36%	49,73%	15,75%	3,82%			11,45%	4,93%	7,95%

COURS DE MUSIQUE

L'ENSEIGNEMENT MUSICAL LUXEMBOURGEOIS D'APRÈS LES DIFFÉRENTES DIVISIONS DE L'ENSEIGNEMENT
SELON LE MODÈLE PROPOSÉ POUR UNE RÉVISION DE LA LOI DE 1998

AU NIVEAU DES COURS DE MUSIQUE

Année scolaire		Eveil	Enseignement de base	Division inférieure	Division moyenne	Division moyenne spécialisée	Division supérieure	Enseignement adulte	Cours divers	Activités sup.
2008/2009	Cours de musique	519 942,48	3 299 425,33	1 061 168,25	36 420,66			585 189,27	231 909,29	97 507,96
2009/2010	Cours de musique	380 253,93	3 791 618,78	1 098 457,80	69 297,89			643 073,40	260 238,17	130 390,89

Année scolaire		Eveil	Enseignement de base	Division inférieure	Division moyenne	Division moyenne spécialisée	Division supérieure	Enseignement adulte	Cours divers	Activités sup.
2008/2009	Cours de musique	8,92%	56,58%	18,20%	0,62%			10,03%	3,98%	1,67%
2009/2010	Cours de musique	5,97%	59,49%	17,24%	1,09%			10,09%	4,08%	2,05%